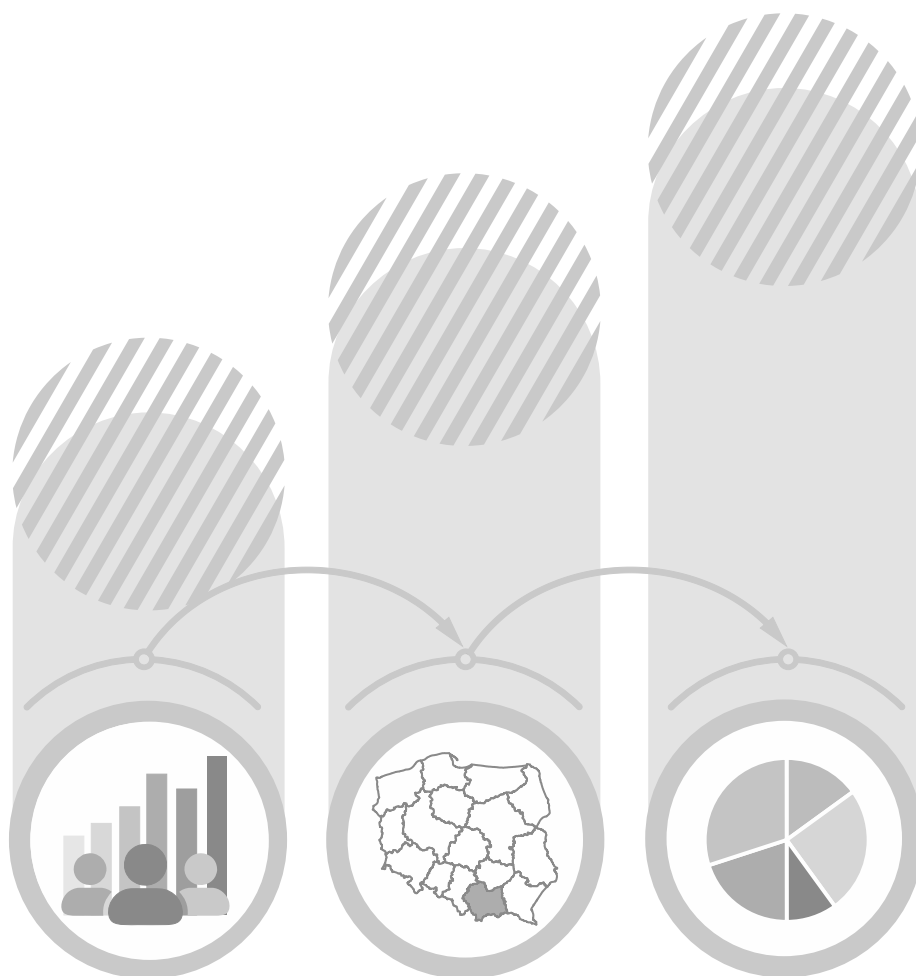

Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego w 2017 r.

Report on the socio-economic situation of małopolskie voivodship in 2017

Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego w 2017 r.

Report on the socio-economic situation of małopolskie voivodship in 2017

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Krakowie, Dział Opracowań Regionalnych

Statistical Office in Kraków, Regional Studies Division

Zespół autorski

Editorial team

Marta Klósek, Agata Kowalska, Marcin Łacic, Małgorzata Piwowarczyk, Aneta Stachańczyk, Klaudia Truchan

Kierujący

Supervisor

Agnieszka Szlubowska

Prace redakcyjne

Editorial work

Marta Klósek, Marcin Łacic

Tłumaczenie

Translation

Anna Dziedzic

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Marta Klósek

ISSN 2084-7149

Publikacja dostępna na stronie

Publications available on website

<http://krakow.stat.gov.pl>

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła

When publishing SO data — please indicate the source

Przedmowa

Przekazuję Państwu siódmą edycję *Raportu o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego*. Publikacja zawiera obszerny zestaw informacji charakteryzujących sytuację gospodarczą i poziom życia mieszkańców województwa małopolskiego.

Zespół pracowników Małopolskiego Ośrodka Badań Regionalnych Urzędu Statystycznego w Krakowie zebrał w raporcie dane statystyczne prezentujące zmiany zachodzące w obszarze gospodarczym i społecznym na terenie województwa małopolskiego w ostatnich latach, z uwzględnieniem jego charakterystyki na tle kraju oraz innych województw.

Oddając w Państwa ręce kolejną edycję *Raportu o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego* składam podziękowanie wszystkim osobom i instytucjom za współpracę i przekazane dane oraz uwagi, które przyczyniły się do wzbogacenia jego treści.

Wyrażam nadzieję, że zarówno niniejsze opracowanie, jak i pozostałe publikacje Urzędu Statystycznego w Krakowie spotkają się z Państwa pozytywnym przyjęciem.

Agnieszka Szlubowska
Dyrektor Urzędu Statystycznego w Krakowie

Kraków, maj 2018

Preface

I am pleased to present you the seventh edition of the Report on the socio-economic situation of Małopolskie voivodship. The publication contains a comprehensive set of information characterising the economic situation and the living standard of inhabitants of Małopolskie voivodship.

The team of Małopolska Centre for Regional Studies of the Statistical Office in Kraków collected in the report statistical data presenting changes taking place in the economic and social area in Małopolskie voivodship in recent years, taking into account its characteristics against the background of the country and other voivodships.

With the next edition of the Report on the socio-economic situation of Małopolskie voivodship, I would like to express my gratitude to all persons and institutions for their cooperation and provided data and suggestions, which contributed to the enrichment of its content.

I hope that both this elaboration and other publications of the Statistical Office in Kraków will meet with your positive reception.

*Agnieszka Szlubowska
Director of the Statistical Office in Kraków*

Kraków, May 2018

Spis treści

Contents

	Str. Page
Przedmowa	3
<i>Preface</i>	<i>4</i>
Objaśnienia znaków umownych. Ważniejsze skróty	7
<i>Symbols. Major abbreviations</i>	<i>7</i>
Synteza	8
<i>Executive summary</i>	<i>11</i>
Województwo na tle kraju	14
<i>Voivodship against the background of the country</i>	<i>14</i>
Województwo na tle pozostałych województw	15
<i>Voivodship against the background of other voivodships</i>	<i>15</i>
Podział i powierzchnia województwa	18
<i>Division and area of the voivodship</i>	<i>18</i>
Ludność	19
<i>Population</i>	<i>19</i>
Rynek pracy	24
<i>Labour market</i>	<i>24</i>
Wynagrodzenia	37
<i>Wages and salaries</i>	<i>37</i>
Świadczenia społeczne	40
<i>Social benefits</i>	<i>40</i>
Ceny	44
<i>Prices</i>	<i>44</i>
Rolnictwo	51
<i>Agriculture</i>	<i>51</i>
Przemysł	62
<i>Industry</i>	<i>62</i>
Budownictwo	67
<i>Construction</i>	<i>67</i>
Budownictwo mieszkaniowe	71
<i>Dwelling construction</i>	<i>71</i>

	Str. Page
Rynek wewnętrzny	77
<i>Internal market</i>	77
Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych	81
<i>Financial results of non-financial enterprises</i>	81
Nakłady inwestycyjne	85
<i>Investment outlays</i>	85
Uwagi ogólne	88
<i>General notes</i>	91

Aneks

Appendix

	Nr No.	Str. Page
Wybrane dane o województwie małopolskim	I	93
<i>Selected data on Małopolskie voivodship</i>	I	93
Wybrane dane o województwie małopolskim według miesięcy	II	97
<i>Selected data on Małopolskie voivodship by months</i>	II	97

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol	Opis
<i>Symbol</i>	<i>Description</i>
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero: (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5. <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit.</i>
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka (.)	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form.</i>
„W tym” „Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Znak *	dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych. <i>data have been revised in relation to those published before.</i>
Comma (,)	used in figures represents the decimal point.

Ważniejsze skróty

Major abbreviations

Skrót	Znaczenie
<i>Abbreviation</i>	<i>Meaning</i>
zł	złoty
zl	<i>zloty</i>
tys.	tysiąc
<i>thous.</i>	<i>thousand</i>
mln	milion
	<i>million</i>
g	gram
	<i>gram</i>
kg	kilogram
	<i>kilogram</i>
dt	decytona
	<i>deciton</i>
t	tona
	<i>tonne</i>
l	litr
	<i>litre</i>
ha	hektar
	<i>hectare</i>
m ²	metr kwadratowy
	<i>square metre</i>
m ³	metr sześcienny
	<i>cubic metre</i>
km ²	kilometr kwadratowy
	<i>square kilometre</i>
kpl.	komplet
	<i>set</i>
szt.	sztuka
<i>pcs</i>	<i>piece</i>
kw.	kwartał
	<i>quarter</i>
ok.	około
	<i>approximately</i>
p.proc.	punkt procentowy
<i>pp</i>	<i>percentage point</i>
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności
	<i>NACE classification</i>

Synteza

Demografia w 2017 r.

liczba ludności	+0,3% r/r	
na 1000 ludności:		Wystąpiły korzystne zmiany w demografii województwa. Liczba ludności wzrosła podobnie jak rok wcześniej. Liczba urodzeń żywych była wyższa niż liczba zgonów, co przełożyło się na dodatni przyrost naturalny. Odnotowano również dodatnie saldo migracji stałej.
urodzenia żywe	11,27	
zgony	9,41	
przyrost naturalny	1,86	
saldo migracji stałej	1,21	

Rynek pracy w 2017 r.

przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	+5,1% r/r	
stopa bezrobocia rejestrowanego	5,4%	Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wzrosło w ujęciu rocznym, a jego tempo było szybsze niż w roku poprzednim. Stopa bezrobocia rejestrowanego obniżyła się. Odnotowano mniejszą liczbę nowo rejestrujących się bezrobotnych oraz więcej ofert pracy.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2017 r.

przeciętne miesięczne wynagrodzenie	+7,6% r/r	
przeciętne wynagrodzenie godzinowe	+8,6% r/r	Tempo wzrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw było wyższe niż rok wcześniej. Zwiększył się czas przepracowany przez zatrudnionych oraz średnie wynagrodzenie za godzinę pracy.

Przeciętne miesięczne emerytury i renty brutto w 2017 r.

z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	+2,8% r/r	
rolników indywidualnych	+1,4% r/r	W skali roku zwiększyła się liczba emerytów i rencistów. Wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty był wyższy niż rok wcześniej, zarówno z ZUS, jak i KRUS.

Ceny w 2017 r.

ceny konsumpcyjne	+2,1% r/r	Ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w stosunku rocznym (rok wcześniej odnotowano spadek cen). Najwyższy wzrost cen dotyczył transportu, natomiast obniżyły się ceny odzieży i obuwia.
-------------------	-----------	---

Rolnictwo w 2017 r.

Na rynku rolnym wzrosły w ujęciu rocznym ceny większości produktów rolnych, zarówno w skupie, jak i na targowiskach. Niższe były ceny ziemniaków jadalnych na targowiskach.

Dynamika produkcji rolniczej w 2016 r. (ceny stałe)

globalna	+15,1% r/r	Zwiększyła się w porównaniu z 2015 r. zarówno globalna, końcowa, jak i towarowa produkcja rolnicza (w cenach stałych). Odnotowano wzrost produkcji zwierzęcej oraz produkcji roślinnej.
końcowa	+18,3% r/r	
towarowa	+14,4% r/r	

Produkcja sprzedana przemysłu w 2017 r.

produkcja sprzedana przemysłu (ceny stałe)	+9,7% r/r	Tempo wzrostu produkcji sprzedanej przemysłu było wyższe (w cenach stałych) niż przed rokiem. Większą produkcję odnotowano we wszystkich sekcjach należących do przemysłu. Wzrosła także wydajność pracy, mierzona wielkością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego.
--	-----------	--

Produkcja sprzedana budownictwa w 2017 r.

produkcja sprzedana budownictwa	+10,0% r/r	Wzrosła w skali roku produkcja sprzedana budownictwa, produkcja budowlano-montażowa oraz wydajność pracy, mierzona wielkością produkcji sprzedanej budownictwa na 1 zatrudnionego. Rok wcześniej odnotowano spadek produkcji budowlanej.
produkcja budowlano-montażowa	+6,7% r/r	

Budownictwo mieszkaniowe w 2017 r.

mieszkania oddane do użytkowania	+14,9% r/r	Oddano do użytkowania więcej mieszkań niż rok wcześniej. Wzrosła liczba mieszkań rozpoczętych oraz mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym. Zmniejszyła się przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytkowania.
wydane pozwolenia na budowę lub dokonane zgłoszenia z projektem budowlanym	+22,1% r/r	
rozpoczęte budowy mieszkań	+24,2% r/r	

Rynek wewnętrzny w 2017 r.

sprzedaż detaliczna	+7,2% r/r	Sprzedaż detaliczna oraz hurtowa towarów (w cenach bieżących) zwiększyła się w większym stopniu niż rok wcześniej.
sprzedaż hurtowa	+6,6% r/r	

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w 2017 r.

wynik finansowy brutto	+14,2% r/r	Wyniki finansowe przedsiębiorstw były wyższe od uzyskanych rok wcześniej. Odnotowano wzrost wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na operacjach finansowych oraz wyników finansowych brutto i netto. Poprawiły się podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe.
wynik finansowy netto	+12,7% r/r	
wskaźnik poziomu kosztów	94,5%	
wskaźnik rentowności obrotu brutto	5,5%	
wskaźnik rentowności obrotu netto	4,6%	

Nakłady inwestycyjne w 2017 r.

nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)	+3,1% r/r	W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano wzrost wartości nakładów inwestycyjnych. Zmniejszyła się liczba rozpoczętych inwestycji, jak również ich wartość kosztorysowa.
rozpoczęte inwestycje	-11,3% r/r	

Rachunki regionalne w 2015 r.

produkt krajowy brutto (ceny stałe)	+5,0% r/r	Wartość wytworzonego produktu krajowego brutto w ujęciu rocznym wzrosła. Przeciętny poziom PKB w przeliczeniu na 1 mieszkańca był niższy od średniego w kraju. Zwiększyła się wartość dodana brutto.
wartość dodana brutto (ceny stałe)	+6,1% r/r	

Executive summary

Demography in 2017

number of population +0,3% y/y

per 1000 population:

live births 11,27

deaths 9,41

natural increase 1,86

net permanent migration 1,21

There were positive changes in the demography of the voivodship. The population increased at a similar level to the previous year. The number of live births predominated over the number of deaths, which translated into a positive natural increase. There was also a positive balance of permanent migration.

Labour market in 2017

average paid employment in enterprise sector +5,1% y/y

registered unemployment rate 5,4%

The average employment in the enterprise sector increased in annual terms, and its pace was faster than in the previous year. The registered unemployment rate has decreased. There were fewer newly registered unemployed persons and more job offers.

Average monthly gross wages and salaries in 2017

average monthly gross wages and salaries +7,6% y/y

average hourly wages and salaries +8,6% y/y

The growth rate of the average monthly gross wage in the enterprise sector was higher than a year before. The time worked by employees and the average pay per hour worked increased.

Average monthly gross retirement and other pensions in 2017

from non-agriculture social security system +2,8% y/y

of farmers +1,4% y/y

The number of pensioners increased annually. The increase in the average monthly retirement pay and pension was higher than a year earlier, both from the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

Prices in 2017

consumer prices +2,1% y/y

Prices of consumer goods and services increased on an annual basis (a drop in prices was recorded a year before). The highest increase in prices concerned transport, and a decrease was recorded in the prices of clothing and footwear.

Agriculture in 2017

On the agricultural market, prices have increased in annual terms of most agricultural products, both in procurement and at marketplaces. The price of edible potatoes at marketplaces was lower.

Indices of agricultural production in 2016 (constant prices)

gross	+15,1% y/y	<i>In comparison with 2015, both global, final and market agricultural production increased (in constant prices). There was an increase in animal production and plant production.</i>
final	+18,3% y/y	
market	+14,4% y/y	

Sold production of industry in 2017

sold production of industry (constant prices)	+9,7% y/y	<i>The growth rate of sold production of industry was higher (in constant prices) than a year before. Higher production was recorded in all industry sections. Work productivity has also increased, measured by the volume of output sold per 1 employee.</i>
--	-----------	--

Sold production of construction in 2017

sold production of construction	+10,0% y/y	<i>The sold production of construction increased, as well as construction and assembly production and labour productivity, measured by the volume of sold production of construction per 1 employee. A year before, a decline in construction production was recorded.</i>
construction and assembly production	+6,7% y/y	

Dwelling construction in 2017

dwelling construction completed	+14,9% y/y	<i>More dwellings were completed than a year earlier. The number of dwellings started and apartments, for which construction permits were issued or a construction project was submitted, increased. The average useful floor area of a dwelling completed has decreased.</i>
granted building permits or registrations with a construction project	+22,1% y/y	
dwelling construction begun	+24,2% y/y	

Internal market in 2017

retail sales	+7,2% y/y	<i>The retail and wholesale of goods increased (in current prices) to a greater extent than a year earlier.</i>
wholesale	+6,6% y/y	

Financial results of non-financial enterprises in 2017

gross financial result	+14,2% y/y	Financial results of enterprises were higher than those obtained a year earlier. There was an increase in the result on the sale of products, goods and materials, the result on financial operations and gross and net financial results. The basic economic and financial indicators have improved.
net financial result	+12,7% y/y	
cost level indicator	94,5%	
gross turnover profitability rate	5,5%	
net turnover profitability rate	4,6%	

Investment outlays in 2017

investment outlays (current prices)	+3,1% y/y	In comparison to the previous year, an increase in the value of investment outlays was noted. The number of started investments decreased as well as their cost value.
started investments	-11,3% y/y	

Regional accounts in 2015

gross domestic product (constant prices)	+5,0% y/y	The value of generated gross domestic product in annual terms increased. The average level of GDP per capita was lower than the national average. Gross value added increased.
gross value added (constant prices)	+6,1% y/y	

Województwo na tle kraju

Voivodship against the background of the country

Tabela 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2017 r.
Table 1. Selected data on Poland and voivodship in 2017

Wyszczególnienie Specification	Polska Poland	Woj. małopolskie Małopolskie voivodship
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII) Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)	123	223
Przyrost naturalny na 1000 ludności Natural increase per 1000 population	-0,0	1,9
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności Net internal and international migration for permanent residence per 1000 population	0,0	1,2
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^a w % Activity rate by LFS ^a in %	56,4	56,1
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^a w % Employment rate according to LFS ^a in %	53,7	53,8
Stopa bezrobocia według BAEL ^a w % Unemployment rate according to LFS ^a in %	4,9	4,2
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector in zł	4530,47	4375,40
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł Average monthly gross retirement and other pension paid by the Social Insurance Institution in zł	2072,44	2029,96
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł Average monthly gross retirement and other pension of farmers in zł	1200,00	1163,06
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni=100) Price indice of consumer goods and services (previous year = 100)	102,0	102,1
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach rolnych ^b w ha Average agricultural land area of agricultural holdings ^b in ha	10,3	4,0
Obsada bydła ^c na 100 ha użytków rolnych w szt. Cattle ^c per 100 ha of agricultural land in pcs.	42,0	30,0
Obsada trzody chlewnej ^d na 100 ha użytków rolnych w szt. Pigs ^d per 100 ha of agricultural land in pcs.	77,7	33,5
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 zatrudnionego w przemyśle w zł Sold production of industry (current prices) per employee in industry in zł	510575	484314
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) na 1 zatrudnionego w budownictwie w zł Sold production of construction (current prices) per employee in construction in zł	494193	398446
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności Dwellings completed per 1000 population	4,6	5,9
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII) Entities of the national economy in the REGON register per 10 thous. population (as of 31 XII)	1121	1121
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII) Commercial companies with foreign capital participation per 10 thous. population (as of 31 XII)	24	19
Udział przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw niefinansowych w % Share of profitable enterprises in the total number of surveyed non-financial enterprises in %	81,0	83,4
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych w % Cost level indicator in non-financial enterprises in %	94,8	94,5
Dynamika nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw (rok poprzedni=100; ceny bieżące) Indices of investment expenditures of enterprises (previous year = 100; current prices)	104,4	103,1
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w 2015 r. w zł Gross domestic product (current prices) per capita in 2015 in zł	46792	42160

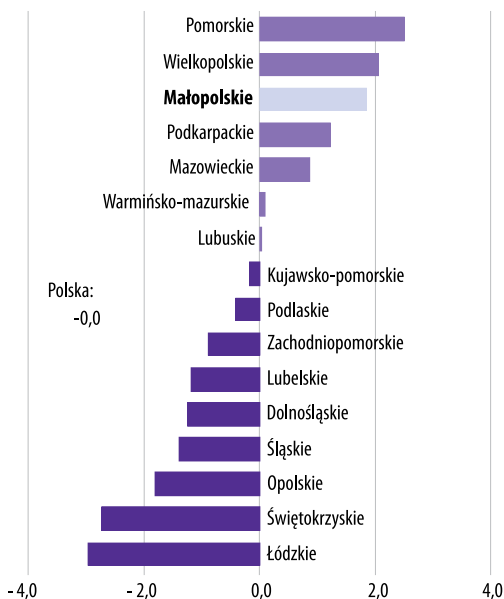
a Przeciętne w roku. b Dane na podstawie reprezentacyjnego badania struktury gospodarstw rolnych, przeprowadzanego co 3 lata. c Stan w czerwcu. d Bez podmiotów, dla których informacja o adresie siedziby/miejsca zamieszkania nie występuje w rejestrze REGON.
a Average in a year. b Data on the basis of a representative farm structure survey, carried out every 3 years. c As of June. d Excluding entities for which information on the address of the seat/place of residence does not appear in the REGON register.

Województwo na tle pozostałych województw

Voivodship against the background of other voivodships

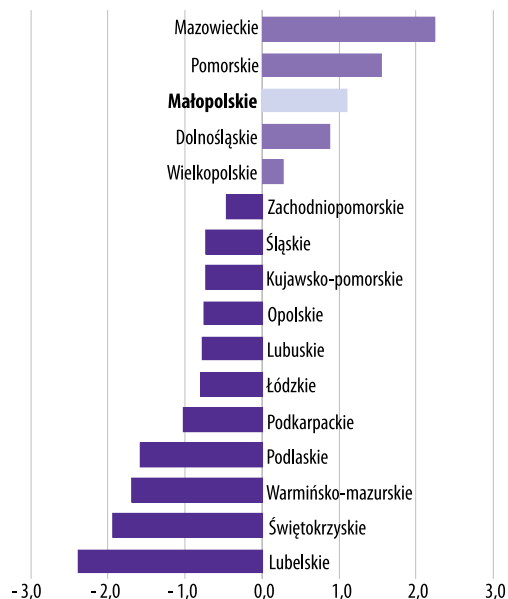
Wykres 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2017 r.

Chart 1. Natural increase per 1000 population in 2017

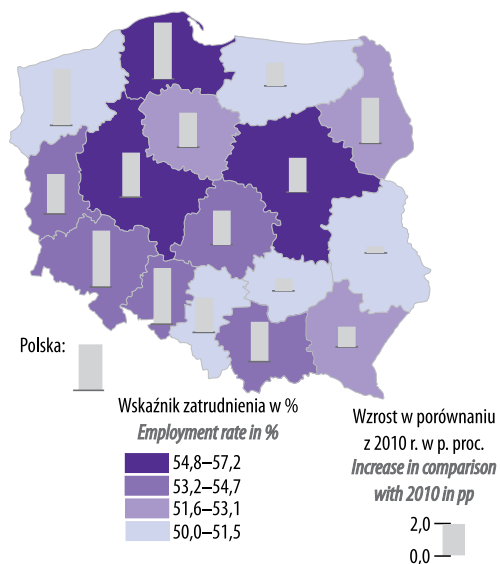
Wykres 2. Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2017 r.

Chart 2. Net internal migration for permanent residence per 1000 population in 2017

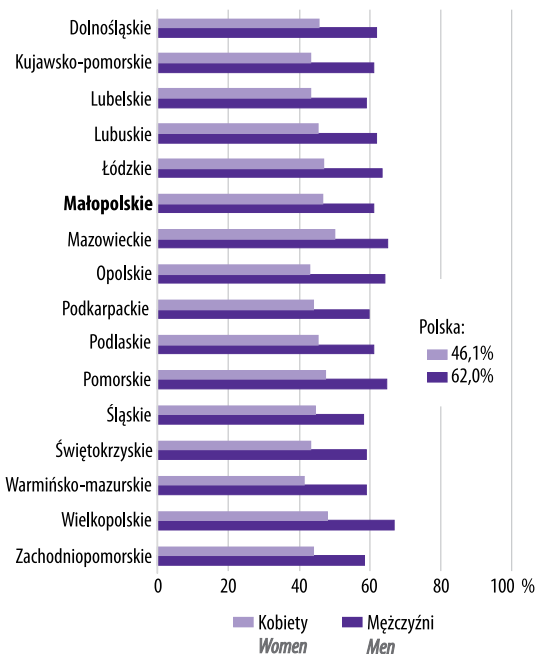

Wykres 3. Wskaźnik zatrudnienia według BAEL^a w 2017 r.

Chart 3. Employment rate according to LFS^a in 2017

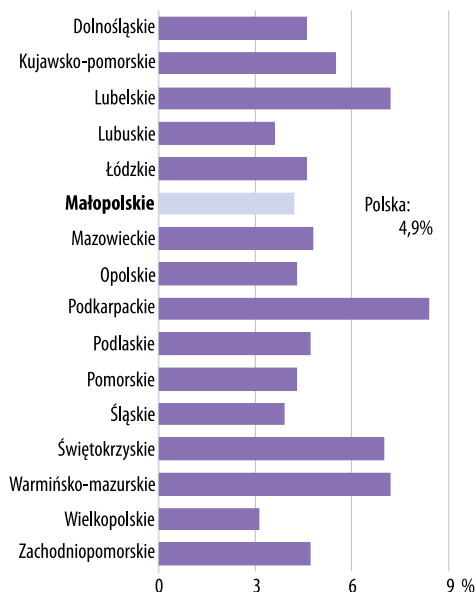

a Przeciętna w roku.
a Average in a year.

Wykres 4. Stopa bezrobocia według BAEL^a w 2017 r.

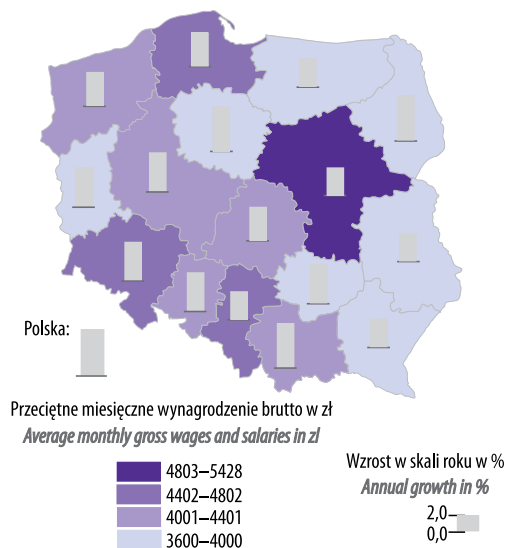
Chart 4. Unemployment rate according to LFS^a in 2017

a Przeciętna w roku.
a Average in a year.

Wykres 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2017 r.

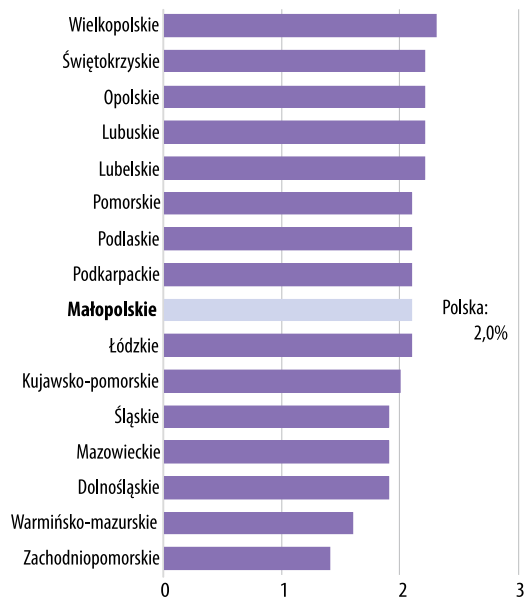
Chart 5. Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector in 2017

Wykres 6. Zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2017 r.

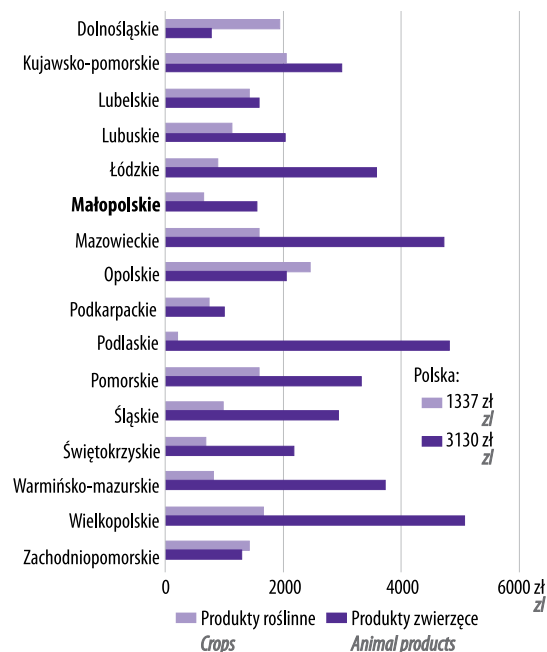
Wzrost w skali roku w %

Chart 6. Changes in prices of consumer goods and services in 2017
Annual growth in %

Wykres 7. Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2017 r.

Chart 7. Value of purchase of agricultural products per 1 ha of agricultural land in 2017

Wykres 8. Mieszkania oddane do użytkowania w 2017 r.

Chart 8. Dwellings completed in 2017

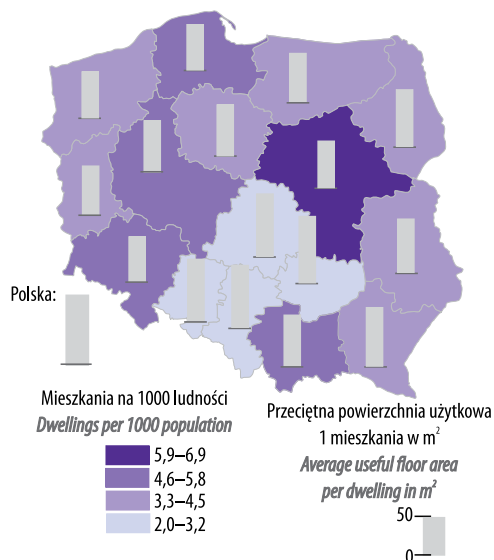
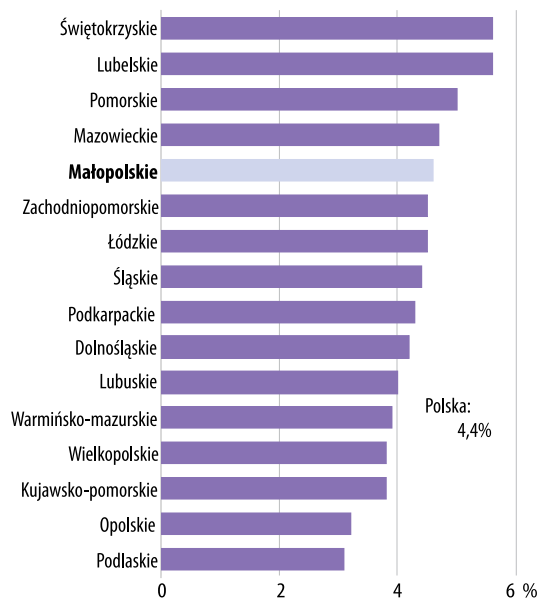

Wykres 9. Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2017 r.

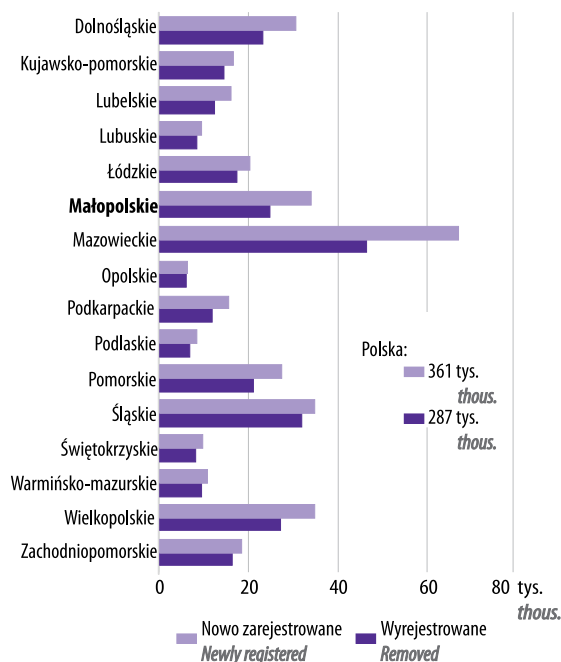
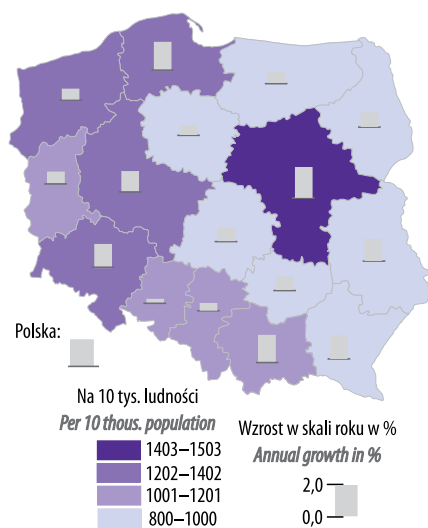
Chart 9. Net turnover profitability rate in non-financial enterprises in 2017

Wykres 10. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^a w 2017 r.

Stan w dniu 31 XII

 Chart 10. Entities of the national economy in the REGON register^a in 2017

As of 31 XII

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; w podziale według województw – bez podmiotów dla których informacja o adresie siedziby/miejscu zamieszkania nie występuje w rejestrze REGON. b W ciągu roku.

a Excluding persons tending private farms in agriculture; divided by voivodships – excluding entities for which information on the address of the seat/place of residence does not occur in the REGON register. b During the year.

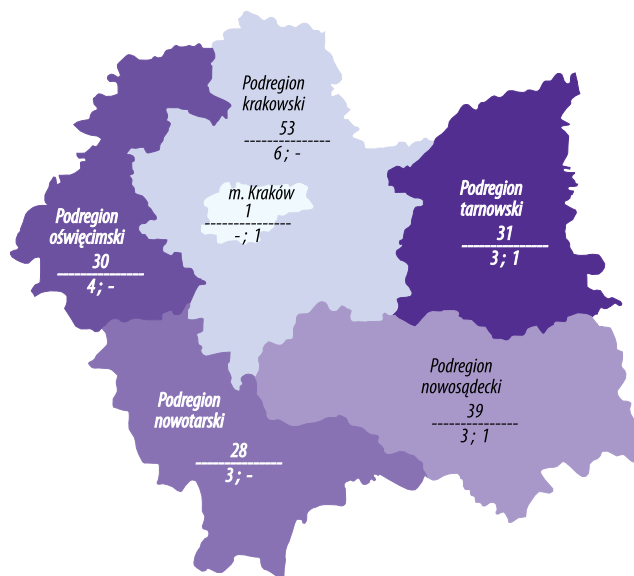
Podział i powierzchnia województwa

Division and area of the voivodship

Podział województwa małopolskiego według nomenklatury jednostek terytorialnych do celów statystycznych (NTS)¹ w 2017 r. (stan w dniu 31 XII)

Division of Małopolskie voivodship according to the nomenclature of territorial units for statistical purposes (NTS)¹ in 2017 (as of 31 XII)

	Powierzchnia w ha
Woj. małopolskie	1518279
podregiony:	
Krakowski	405410
m. Kraków	32685
Nowosądecki	352507
Nowotarski	263235
Oświęcimski	203969
Tarnowski	260473
	liczba gmin
	182
liczba powiatów	19;3
	liczba miast na prawach powiatu

Podregion krakowski

Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:
bocheński	–
krakowski	
miechowski	
myślenicki	
proszowicki	
wielicki	

Podregion m. Kraków

Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:
–	Kraków

Podregion nowosądecki

Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:
gorlicki	Nowy Sącz
limanowski	
nowosądecki	

Podregion nowotarski

Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:
nowotarski	–
suski	
tatrzański	

Podregion oświęcimski

Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:
chrzanowski	–
olkuski	
oświęcimski	
wadowicki	

Podregion tarnowski

Powiaty:	Miasto na prawach powiatu:
brzeski	Tarnów
dąbrowski	
tarnowski	

Według stanu w dniu 31 XII 2017 r. województwo małopolskie zajmowało powierzchnię 15183 km² (1518279 ha), co stanowiło 4,9% powierzchni kraju. Na jego obszarze mieszkało 3391,4 tys. ludności, tj. 8,8% ogółu ludności Polski. Gęstość zaludnienia na 1 km² wynosiła 223 osoby (druga lokata w kraju). W miastach mieszkało 48,3% ludności województwa.

¹ NTS obejmuje 5 poziomów: 3 poziomy zasadniczego podziału terytorialnego kraju oraz dodatkowo 2 poziomy nieadministracyjne – regiony (NTS 1) grupujące jednostki szczebla wojewódzkiego oraz podregiony (NTS 3) grupujące w ramach województwa kilka do kilkunastu powiatów.

Ludność Population

W 2017 r. w województwie małopolskim odnotowano wzrost liczby ludności w porównaniu z rokiem poprzednim. Utrzymywała się przewaga liczby urodzeń żywych nad liczbą zgonów, co przełożyło się na dodatni przyrost naturalny. Ogólne saldo migracji ludności na pobyt stały, jak i saldo migracji zagranicznych przyjmowało wartości dodatnie.

Województwo małopolskie według stanu w dniu 31 grudnia 2017 r. zamieszkiwało 3391,4 tys. osób, co stanowiło 8,8% ogółu ludności Polski; mieszkańcy miast stanowili 7,1% ludności miejskiej kraju, a mieszkańcy wsi – 11,4% ogółu ludności wiejskiej. W porównaniu z 2016 r. liczba ludności województwa zwiększyła się o 0,3%, a w porównaniu z 2010 r. – o 1,6%.

Gęstość zaludnienia mierzona liczbą osób przypadających na 1 km², w końcu 2017 r. wyniosła 223 osoby (w Polsce – 123). Wskaźnik ten wykazywał duże zróżnicowanie przestrzenne – najniższy notowano w powiecie miechowskim (73 osoby/km²), a najwyższy w m. Krakowie (2348 osób/km²).

*Szacunki liczby i struktury ludności dla lat międzypisowych sporządza się metodą bilansową, przyjmując wyniki ostatniego spisu powszechnego jako bazę wyjściową do obliczenia danych dla danej gminy z uwzględnieniem liczby urodzeń, zgonów, salda migracji wewnętrznych i zagranicznych oraz zmian administracyjnych, jakie miały miejsce w bilansowanym okresie. Prezentowane dane dotyczą ludności **zamieszkałej** w danej gminie, tj. liczby ludności zameldowanej na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące. Jako bazę wyjściową bilansów przyjęto wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. - według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.*

Tabela 2.
Table 2.

Ludność na podstawie bilansów
Population based on balances

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
Polska Poland				
Stan w dniu 30 VI w tys. As of 30 VI in thous. w tym kobiety of which females	38517	38455	38427	38422
Miasta Urban areas	23449	23203	23149	23126
Wieś Rural areas	15068	15252	15278	15297
Stan w dniu 31 XII: As of 31 XII:				
w tysiącach in thousands	38530	38437	38433	38434
na 1 km ² per 1 km ²	123	123	123	123
w tym kobiety: of which females:				
w tysiącach in thousands	19877	19839	19840	19840
na 100 mężczyzn per 100 males	107	107	107	107
Miasta: w tysiącach Urban areas: in thousands	23429	23166	23129	23109
w % in %	60,8	60,3	60,2	60,1
Wieś: w tysiącach Rural areas: in thousands	15101	15271	15304	15324
w % in %	39,2	39,7	39,8	39,9

Tabela 2.
Table 2.Ludność na podstawie bilansów (dok.)
Population based on balances (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
woj. małopolskie <i>Małopolskie voivodship</i>				
Stan w dniu 30 VI w tys. <i>As of 30 VI in thous.</i>	3331	3371	3376	3386
w tym kobiety <i>of which females</i>	1714	1735	1738	1743
Miasta <i>Urban areas</i>	1642	1637	1635	1638
Wieś <i>Rural areas</i>	1689	1734	1741	1748
Stan w dniu 31 XII: <i>As of 31 XII:</i>				
w tysiącach <i>in thousands</i>	3337	3373	3382	3391
na 1 km ² <i>per 1 km²</i>	220	222	223	223
w tym kobiety: <i>of which females:</i>				
w tysiącach <i>in thousands</i>	1717	1736	1741	1745
na 100 mężczyzn <i>per 100 males</i>	106	106	106	106
Miasta: w tysiącach <i>Urban areas: in thousands</i>	1642	1635	1637	1638
w % <i>in %</i>	49,2	48,5	48,4	48,3
Wieś: w tysiącach <i>Rural areas: in thousands</i>	1695	1738	1745	1754
w % <i>in %</i>	50,8	51,5	51,6	51,7
m. Kraków <i>city of Kraków</i>				
Stan w dniu 30 VI w tys. <i>As of 30 VI in thous.</i>	757	763	762	767
w tym kobiety <i>of which females</i>	404	407	407	409
Stan w dniu 31 XII: <i>As of 31 XII:</i>				
w tysiącach <i>in thousands</i>	758	761	765	767
na 1 km ² <i>per 1 km²</i>	2318	2328	2342	2348
w tym kobiety: <i>of which females:</i>				
w tysiącach <i>in thousands</i>	404	406	408	409
na 100 mężczyzn <i>per 100 males</i>	114	114	114	114

Struktura ludności według płci w województwie nie uległa większym zmianom. Większość stanowiły kobiety – 51,5% populacji (w Polsce 51,6%). Współczynnik feminizacji (liczba kobiet w przeliczeniu na 100 mężczyzn) ukształtował się na poziomie analogicznym jak w 2016 r. i wyniósł 106 (w kraju 107).

W 2017 r. w województwie małopolskim zarejestrowano 38161 urodzeń żywych, tj. więcej o 1830 niż przed rokiem i o 1112 niż w 2010 r. Współczynnik urodzeń żywych wyniósł 11,27‰ i był wyższy w stosunku do notowanego w 2016 r. (10,76‰) i w 2010 r. (11,12‰).

W 2017 r. zmarły 31852 osoby, tj. więcej o 1136 niż w 2016 r. i o 2219 niż w 2010 r. Współczynnik zgonów przyjął wartość 9,41‰ wobec 9,10‰ rok wcześniej i 8,90‰ w 2010 r. Współczynnik zgonów niemowląt (liczony na 1000 urodzeń żywych) wyniósł 3,72‰ wobec 3,36‰ – w 2016 r. i 4,53‰ – w 2017 r.

Dane o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

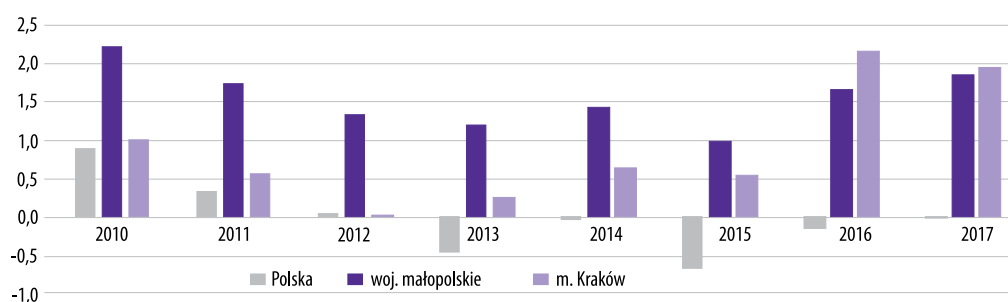
Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności (według stanu w dniu 30 VI).

W województwie małopolskim w 2017 r. odnotowano dodatni przyrost naturalny. Różnica między liczbą urodzeń żywych i zgonów wyniosła 6309, podczas gdy rok wcześniej było to 5615, a w 2010 r. – 7416.

Współczynnik przyrostu naturalnego w 2017 r. osiągnął wartość 1,86‰ i był wyższy niż rok wcześniej (1,66‰), ale niższy niż w 2010 r. (2,23‰). Omawiany wskaźnik dla Polski przyjmował znacznie niższe wartości we wszystkich analizowanych okresach, a w 2017 r. wyniósł minus 0,02‰.

Wykres 11. Przyrost naturalny na 1000 ludności

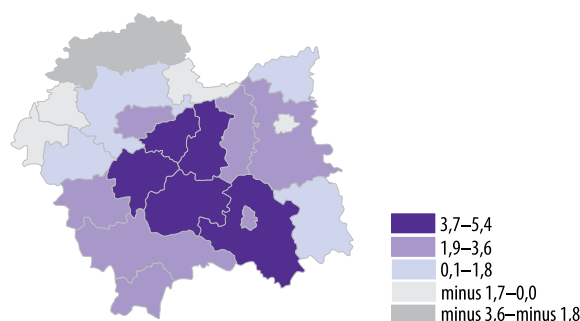
Chart 11. Natural increase per 1000 population

W województwie małopolskim współczynnik przyrostu naturalnego w 16 powiatach przyjmował wartości dodatnie. Największe wartości współczynnika przyrostu odnotowano w powiatach nowosądeckim (5,40‰), limanowskim (5,31‰) i myślenickim (4,06‰). Ujemny przyrost naturalny wystąpił w 6 powiatach, w tym w jednym mieście na prawach powiatu – Tarnowie (minus 1,24‰); najniższe wartości zanotowano w powiatach miechowskim (minus 3,56‰), olkuskim (minus 2,29‰) i chrzanowskim (minus 1,56‰).

Mapa 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie małopolskim według podregionów i powiatów w 2017 r.

Map 1. Natural increase per 1000 population in Małopolskie voivodship by subregions and powiats in 2017

W 2017 r. w urzędach stanu cywilnego województwa małopolskiego zarejestrowano 18305 zawartych małżeństw, tj. o 304 więcej niż w 2016 r. i o 2076 mniej niż w 2010 r. Współczynnik małżeństw wyniósł 5,41‰, wobec 5,33‰ w 2016 r. i 6,12‰ w 2010 r. We wszystkich analizowanych latach liczba nowo zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była wyższa w województwie małopolskim niż średnio w Polsce.

Tabela 3. Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności
 Table 3. Vital statistics and net migration per 1000 population

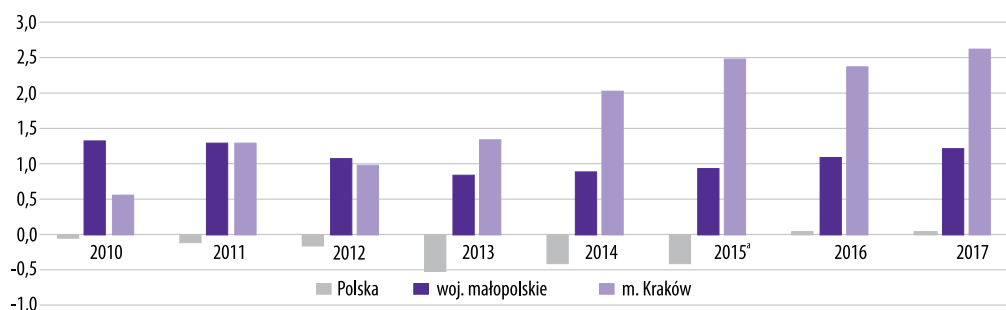
Wyszczególnienie Specification	2010	2015 ^a	2016	2017
Polska Poland				
Małżeństwa Marriages	5,93	4,91	5,03	5,01
Urodzenia żywe Live births	10,73	9,60	9,95	10,46
Zgony Deaths	9,83	10,27	10,10	10,48
w tym niemowląt ^b of which infants ^b	4,98	4,00	3,98	3,99
Przyrost naturalny ^c Natural increase ^c	0,90	-0,67	-0,15	-0,02
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały Net internal and international migration for permanent residence	-0,05	-0,41	0,04	0,04
w tym zagranicznych of which international	-0,05	-0,41	0,04	0,04
woj. małopolskie Małopolskie voivodship				
Małżeństwa Marriages	6,12	5,18	5,33	5,41
Urodzenia żywe Live births	11,12	10,30	10,76	11,27
Zgony Deaths	8,90	9,31	9,10	9,41
w tym niemowląt ^b of which infants ^b	4,53	2,76	3,36	3,72
Przyrost naturalny ^c Natural increase ^c	2,23	0,99	1,66	1,86
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały Net internal and international migration for permanent residence	1,32	0,93	1,09	1,21
w tym zagranicznych of which international	0,22	-0,19	0,09	0,10
m. Kraków city of Kraków				
Małżeństwa Marriages	5,39	4,94	5,33	5,77
Urodzenia żywe Live births	10,37	10,51	11,56	11,96
Zgony Deaths	9,35	9,96	9,38	9,99
w tym niemowląt ^b of which infants ^b	3,70	2,87	2,72	2,40
Przyrost naturalny ^c Natural increase ^c	1,01	0,54	2,18	1,97
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały Net internal and international migration for permanent residence	0,55	2,47	2,37	2,61
w tym zagranicznych of which international	0,40	0,05	0,42	0,50

a W przypadku migracji zagranicznych – dane dotyczą 2014 r. b Dzieci w wieku poniżej 1 roku. Na 1000 urodzeń żywych. c Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

a In case of international migration – data for 2014. b Children under the age of 1 year. Per 1000 live births. c A difference between the number of live births and deaths in a given period.

Województwo małopolskie od kilkunastu lat cechuje dodatnie saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały. Oznacza to, że liczba osób, które zameldowały się na pobyt stały w danym okresie przewyższa liczbę osób, które się wymeldowały. W 2017 r. różnica między napływem migracyjnym, a odpływem wyniosła 4106 (w 2016 r. – 3672, w 2010 r. – 4408). Współczynnik salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały wyniósł 1,21‰, wobec 1,09‰ w 2016 r. oraz 1,32‰ w 2010 r.

Wykres 12. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności
 Chart 12. Net internal and international migration for permanent residence per 1000 population

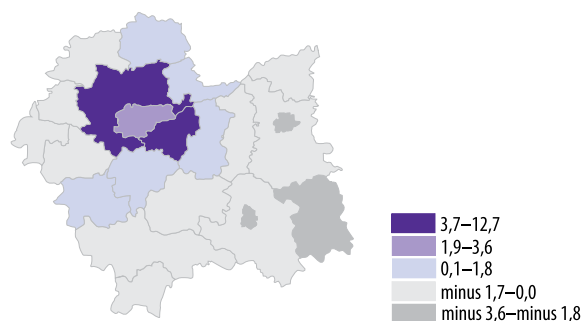
a W przypadku migracji zagranicznych – dane dotyczą 2014 r.

a In case of international migration – data for 2014.

W 7 powiatach województwa małopolskiego saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały było dodatnie, w tym w 3 było relatywnie wyższe niż średnio w województwie. Największą wartość wskaźnika odnotowano w powiatach wielickim (12,70‰), krakowskim (7,52‰) i m. Krakowie (2,61‰). Ujemna wartość współczynnika ogólnego salda migracji stałej wystąpiła w 15 powiatach. Najniższą wartość wskaźnika odnotowano w dwóch miastach na prawach powiatu – Tarnowie (minus 3,62‰) oraz Nowym Sączu (minus 3,00‰).

Mapa 2. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie małopolskim według podregionów i powiatów w 2017 r.

Map 2. Net internal and international migration for permanent residence per 1000 population in Małopolskie voivodship by subregions and powiats in 2017

Dane prezentujące ludność w województwie małopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego” – kwartalnik,
- „Stan i ruch naturalny ludności w województwie małopolskim” – opracowanie sygnałowe dostępne co roku,
- „Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie małopolskim” – publikacja dostępna co roku, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Rynek pracy

Labour market

Przeciętne zatrudnienie

Average paid employment

W 2017 r. odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w ujęciu rocznym, a jego tempo było szybsze niż w roku poprzednim.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim w 2017 r. osiągnęło poziom 483,6 tys. osób, tym samym wzrosło o 5,1% w stosunku do poprzedniego roku (wobec wzrostu o 4,5% w 2016 r.). W kraju przeciętne zatrudnienie w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyło się o 4,5% (wobec wzrostu o 2,8% w 2016 r.).

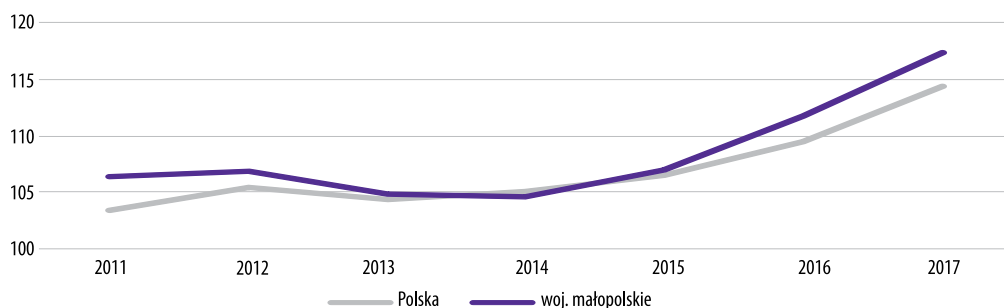
Dane o przeciętnym zatrudnieniu obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz niepełnym, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Tabela 4. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw**
Table 4. *Average paid employment in enterprise sector*

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017		
				w tysiącach <i>in thousands</i>		2010=100
Polska <i>Poland</i>	5372,6	5601,6	5760,2	6017,1	114,4	104,5
Woj. małopolskie <i>Małopolskie voivodship</i>	412,1	440,7	460,4	483,6	117,4	105,1
M. Kraków <i>City of Kraków</i>	195,8	202,6	207,6	215,3	109,9	103,7

Wykres 13. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw**
2010=100

Chart 13. *Average paid employment in enterprise sector*
2010=100

W ujęciu rocznym wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano m.in. w administrowaniu i działalności wspierającej (o 17,9%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 12,8%), informacji i komunikacji (o 12,5%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 10,2%). Spadek zatrudnienia wystąpił w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 6,2%), a także w górnictwie i wydobywaniu (o 3,9%).

Wykres 14. Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007

Chart 14. Structure of average paid employment by NACE Rev. 2 sections

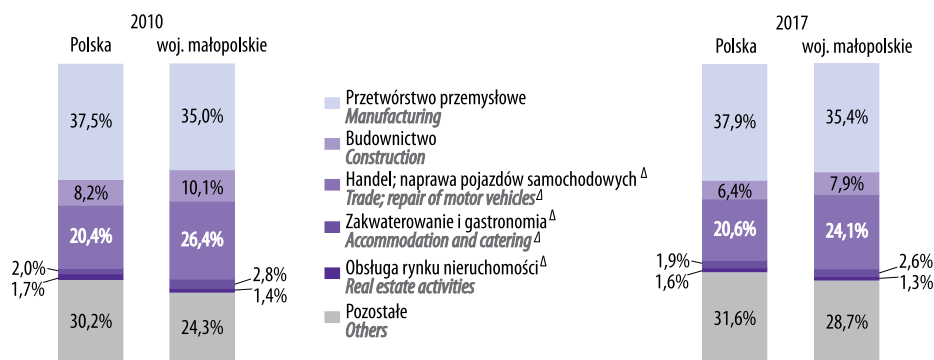

Tabela 5. Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim

Table 5. Average monthly paid employment in enterprise sector in Małopolskie voivodship

Sekcje Sections	2016				2017				w tys. in thous.
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100								
Ogółem Total	104,1	104,7	105,0	104,5	104,9	104,8	104,6	105,1	483,6
w tym: of which:									
Przemysł Industry	102,9	103,7	104,0	102,7	103,8	103,6	103,8	104,6	193,2
w tym: of which:									
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	102,5	103,4	103,7	103,5	105,4	105,4	105,5	105,5	171,4
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities	108,9	109,3	109,3	102,4	103,4	101,8	101,5	101,8	9,8
Budownictwo Construction	102,2	101,7	101,0	100,7	99,7	100,2	100,5	101,5	38,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	100,7	101,1	100,7	100,8	100,3	100,3	100,4	100,4	116,4
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	107,5	108,3	112,8	110,1	112,7	111,3	106,9	110,2	25,6

Tabela 5. Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie małopolskim (dok.)

Table 5. Average monthly paid employment in enterprise sector in Małopolskie voivodship (cont.)

Sekcje Sections	2016				2017				w tys. in thous.
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100								
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	102,3	103,4	104,1	104,3	110,2	109,1	106,3	105,5	12,7
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	119,9	121,4	121,1	121,2	116,1	114,7	113,4	112,5	25,3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	100,7	101,8	101,0	100,7	103,1	102,1	102,2	103,1	6,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a <i>Professional, scientific and technical activities^a</i>	108,7	109,8	109,3	111,3	113,3	112,3	113,6	112,8	26,7
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	120,7	121,4	124,4	124,3	117,3	120,0	119,0	117,9	26,7

a Nie obejmuje działań: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

a It does not include the divisions: Research and development and Veterinary activities.

W 2017 r. w województwie, podobnie jak w latach poprzednich, największe przeciętne zatrudnienie odnotowano w przetwórstwie przemysłowym (171,4 tys. osób), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (116,4 tys.) oraz budownictwie (38,1 tys.). Zatrudnieni w wymienionych sekcjach stanowili łącznie 67,4% ogółu zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw.

Bezrobocie rejestrowane

Registered unemployment

W 2017 r. sytuacja na rynku pracy w województwie małopolskim kształtowała się nadal korzystnie. W ciągu roku odnotowano mniejszą liczbę nowo rejestrujących się bezrobotnych niż osób wyłączonych z ewidencji. Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu grudnia 2017 r. spadła o 1,2 p. proc. w ujęciu rocznym do poziomu 5,4%. Pracodawcy zaproponowali osobom bezrobotnym więcej ofert pracy niż w roku poprzednim.

Według stanu w końcu grudnia 2017 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa małopolskiego wyniosła 79,4 tys. osób i była niższa od zanotowanej w roku poprzednim (o 17,1 tys. osób, tj. o 17,7%) i w 2010 r. (o 62,8 tys. osób, tj. o 44,2%). W 2016 r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się w stosunku rocznym o 23,1 tys. osób, tj. o 19,3%.

Tabela 6. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia
Stan w dniu 31 XII
Table 6. Registered unemployed persons and unemployment rate
As of 31 XII

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017
Polska <i>Poland</i>				
Bezrobotni zarejestrowani w tys. <i>Registered unemployed persons in thous.</i>	1954,7	1563,3	1335,2	1081,7
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys. <i>Newly registered unemployed persons^a in thous.</i>	3042,0	2368,8	2169,8	1914,8
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys. <i>Persons removed from unemployment rolls^a in thous.</i>	2979,8	2630,6	2398,0	2168,3
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy <i>Registered unemployed persons per job offer</i>	83	31	21	16
Stopa bezrobocia rejestrowanego w % <i>Registered unemployed rate in %</i>	12,4	9,7	8,2*	6,6
woj. małopolskie <i>Małopolskie voivodship</i>				
Bezrobotni zarejestrowani w tys. <i>Registered unemployed persons in thous.</i>	142,2	119,6	96,5	79,4
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys. <i>Newly registered unemployed persons^a in thous.</i>	206,8	170,0	156,3	141,6
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys. <i>Persons removed from unemployment rolls^a in thous.</i>	194,6	189,5	179,4	158,7
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy <i>Registered unemployed persons per job offer</i>	72	40	20	16
Stopa bezrobocia rejestrowanego w % <i>Registered unemployed rate in %</i>	10,4	8,3	6,6*	5,4
m. Kraków <i>city of Kraków</i>				
Bezrobotni zarejestrowani w tys. <i>Registered unemployed persons in thous.</i>	18,7	19,6	16,2	13,0
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys. <i>Newly registered unemployed persons^a in thous.</i>	32,4	25,0	22,4	21,4
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys. <i>Persons removed from unemployment rolls^a in thous.</i>	29,7	27,3	25,8	24,6
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy <i>Registered unemployed persons per job offer</i>	19	17	9	7
Stopa bezrobocia rejestrowanego w % <i>Registered unemployed rate in %</i>	4,7	4,4	3,5*	2,8

a W ciągu roku.

a During the year.

Dane o **bezrobociu rejestrowanym** dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 645, z późniejszymi zmianami).

W relacji do grudnia 2016 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszyła się we wszystkich powiatach. Najgłębszy spadek zanotowano w powiatach myślenickim (o 36,6%), m. Nowym Sączu (o 33,3%) i nowotarskim (o 25,8%), a najmniejszy – w powiatach wadowickim (o 6,1%), olkuskim (o 6,8%) oraz tatrzańskim (o 8,0%).

W województwie małopolskim wśród bezrobotnych przeważały kobiety. Ich liczba była o 14,5% mniejsza niż rok wcześniej, ale ich udział zwiększył się – stanowiły one 56,3% ogółu osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, wobec 54,2% w 2016 r. Liczba bezrobotnych mężczyzn zmniejszyła się o 21,5%, a ich odsetek spadł w ciągu roku o 2,1 p. proc., do poziomu 43,7%.

W omawianym okresie 86,1% ogółu bezrobotnych w województwie nie posiadało prawa do zasiłku (o 1,1 p. proc. mniej niż w 2016 r.), 86,0% stanowiły osoby poprzednio pracujące (rok wcześniej – 85,0%),

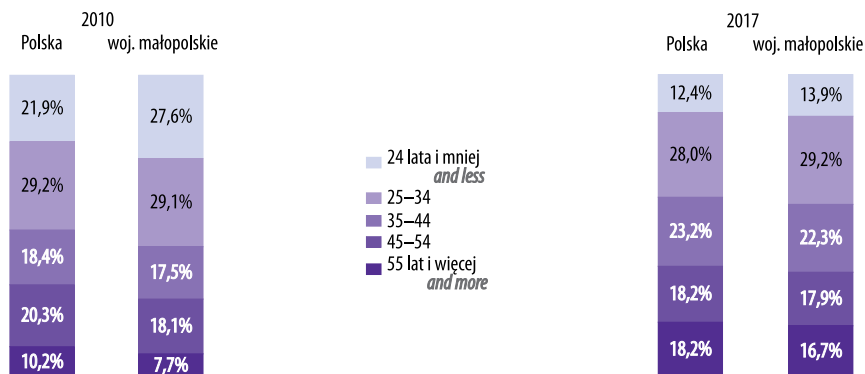
a 53,0% to mieszkańcy wsi (w 2016 r. – 52,4%).

W końcu grudnia 2017 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 25–34 lata (23,2 tys.), których odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 29,2% (o 0,2 p. proc. więcej niż w roku poprzednim). Największe zmiany zanotowano w grupie osób najmłodszych (24 lata i mniej) – spadek o 1,9 p. proc. oraz w przedziale 35–44 lata – wzrost o 1,2 p. proc.

Wykres 15. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku

Stan w dniu 31 XII

Chart 15. Structure of registered unemployed persons by age
As of 31 XII

Niemal połowę (48,6%) bezrobotnych rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy stanowiły osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia – gimnazjalnym, podstawowym (i niepełnym podstawowym) oraz zasadniczym zawodowym. Najliczniejszą grupę bezrobotnych tworzyły osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe, a drugą co do liczebności osoby z wykształceniem średnim zawodowym (łącznie z policealnym) – odpowiednio 26,7% i 23,8%. Udział pierwszej z wyżej wymienionych grup zmniejszył się o 0,7 p. proc., natomiast udział drugiej pozostał na poziomie z roku poprzedniego.

Wykres 16. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia

Stan w dniu 31 XII

Chart 16. Structure of registered unemployed persons by educational level
As of 31 XII

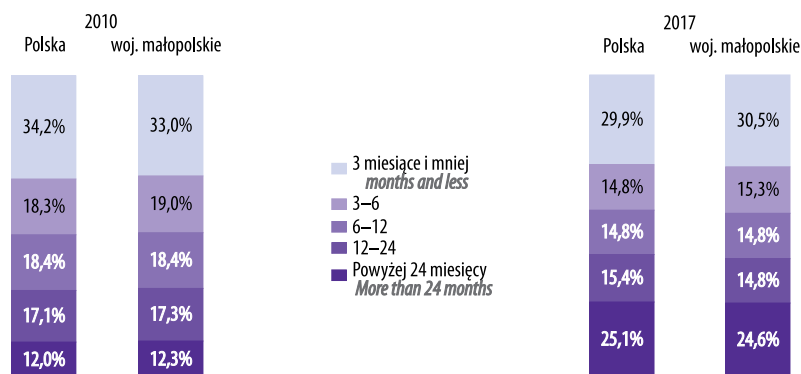

W stosunku rocznym we wszystkich kategoriach bezrobotnych, wyodrębnionych ze względu na czas pozostawania bez pracy odnotowano spadek. Najbardziej (o 24,1%) zmniejszyła się liczebność osób pozostających bez pracy w okresie od 12 do 24 miesięcy, wskutek czego udział tej kategorii bezrobotnych zmniejszył się o 1,2 p. proc., do poziomu 14,8%. Najmniejszy spadek dotyczył grupy osób bez pracy od 1 do 3 miesięcy (o 14,7%), pociągając za sobą wzrost udziału tej kategorii bezrobotnych o 0,7 p. proc., do poziomu 19,9%.

Wykres 17. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy^a

Stan w dniu 31 XII

Chart 17. Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment^a
As of 31 XII

a Przedziały zostały domknięte prawostronnie.

a Intervals were shifted upward.

Największe trudności ze znalezieniem pracy miały osoby ze stażem 1–5 lat oraz osoby ze stażem pracy do 1 roku, które łącznie stanowiły ponad dwie piąte ogólnej liczby bezrobotnych (odpowiednio 23,7% i 18,5%). W strukturze bezrobotnych według stażu pracy w relacji do roku poprzedniego najbardziej spadł odsetek osób bez stażu pracy (o 1,0 p. proc.), a najbardziej wzrósł – osób ze stażem pracy 1–5 lat i 5–10 lat (po 0,6 p. proc.). Największy spadek liczby bezrobotnych w skali roku odnotowano w grupach osób bez stażu pracy i o najdłuższym (tj. 30 lat i więcej) stażu pracy (po 23,0%).

Wśród bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zmniejszył się w stosunku rocznym odsetek bezrobotnych do 25 roku życia (o 2,4 p. proc. do 28,6%). Obniżeniu uległ również odsetek osób długotrwale bezrobotnych, stanowiących ponad połowę zarejestrowanych ogółem (o 0,9 p. proc. do 53,0%). Zwiększył się natomiast odsetek bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 0,5 p. proc. do 26,3%), a odsetek osób niepełnosprawnych kolejny rok nie uległ zmianie (6,1%).

Tabela 7. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie małopolskim
 Table 7. Registered unemployed persons and unemployment rate in Małopolskie voivodship

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2016				2017			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu): <i>Registered unemployed persons (as of the end of period):</i>								
w tysiącach osób <i>in thousand persons</i>	122,0	103,4	96,1	96,5	95,8	83,4	81,9	79,4
analogiczny okres roku poprzed- niego = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>	85,8	84,4	82,0	80,7	78,5	80,6	85,2	82,3
Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ): <i>Newly registered unemployed persons (inflow):</i>								
w tysiącach osób <i>in thousand persons</i>	43,6	33,5	38,8	40,4	38,6	31,2	36,4	35,4
analogiczny okres roku poprzed- niego = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>	96,6	96,8	89,7	85,9	88,6	93,1	94,0	87,5
Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ): <i>Persons removed from unemployment rolls (outflow):</i>								
w tysiącach osób <i>in thousand persons</i>	41,1	52,1	46,1	40,0	39,3	43,7	37,9	37,8
analogiczny okres roku poprzed- niego = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>	98,2	96,0	95,0	89,4	95,5	83,8	82,3	94,4
Płynność bezrobocia (napływ- -odpływ) w tysiącach osób <i>Unemployment liquidity (inflow- -outflow) in thousand persons</i>	2,4	-18,6	-7,3	0,4	-0,7	-12,5	-1,5	-2,4
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w % <i>Unemployment rate (as of the end of period) in %</i>	8,4	7,2	6,7	6,6*	6,4	5,6	5,5	5,4

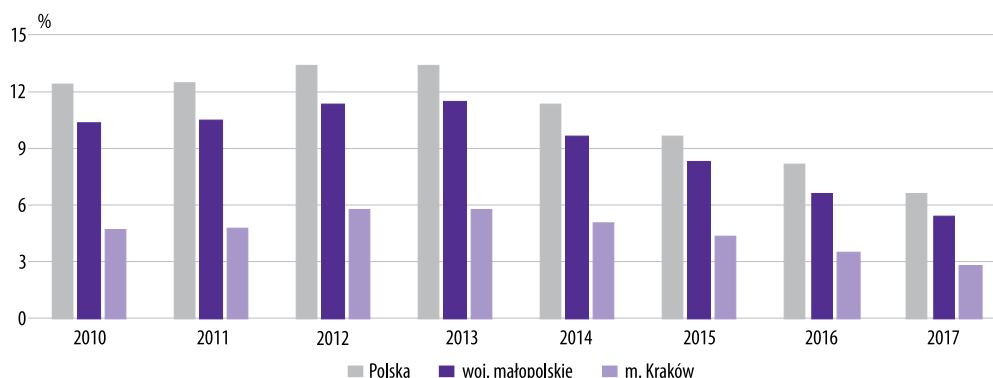
Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie w kolejnych miesiącach 2017 r. była niższa od notowanej w analogicznych okresach roku poprzedniego. W okresie od stycznia do grudnia 2017 r. zmniejszyła się o 1,4 p. proc. do poziomu 5,4%. W końcu grudnia 2017 r. wskaźnik ogólnokrajowy wyniósł 6,6%, tym samym był niższy odpowiednio o 1,2 p. proc. od zanotowanego rok wcześniej i o 2,9 p. proc. niż w 2010 r.

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Wykres 18. Stopa bezrobocia rejestrowanego

Stan w dniu 31 XII

Chart 18. Registered unemployment rate
As of 31 XII

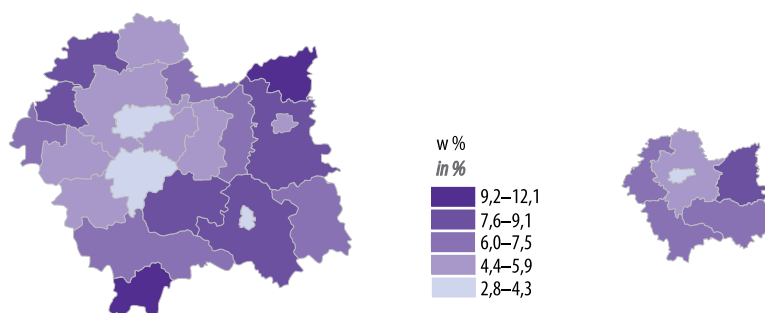
Spadek stopy bezrobocia w ujęciu rocznym odnotowano we wszystkich powiatach. Najgłębszy spadek zanotowano w powiatach nowotarskim (o 2,4 p. proc.), gorlickim i w m. Nowym Sączu (po 2,1 p. proc.), a najmniejszy – w wadowickim (o 0,4 p. proc.) oraz w m. Krakowie, olkuskim i suskim (po 0,7 p. proc.).

Rozpiętość pomiędzy najniższą i najwyższą wartością stopy bezrobocia w powiatach wyniosła 9,3 p. proc. i była o 1,1 p. proc. mniejsza niż w 2016 r. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiatach dąbrowskim (12,1%), tatrzańskim (10,5%) oraz nowosądeckim (8,7%), a najniższą – w m. Krakowie (2,8%), myślenickim (3,1%) i m. Nowym Sączu (4,1%).

Mapa 3. Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie małopolskim według podregionów i powiatów w 2017 r.

Stan w dniu 31 XII

Mapa 3. Registered unemployment rate in Małopolskie voivodship by subregions and powiats in 2017
As of 31 XII

Badanie aktywności ekonomicznej ludności

Labour force survey

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w IV kwartale 2017 r. w województwie małopolskim wskazują, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku:

- zmniejszył się udział aktywnych zawodowo w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej,
- wzrosła liczba biernych zawodowo,
- zwiększyło się obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi.

W IV kwartale 2017 r. zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie liczyła 1499 tys. osób, a biernych zawodowo – 1155 tys. Ludność aktywną zawodowo tworzyli pracujący (1425 tys. osób) i bezrobotni (75 tys. osób).

Dane o **aktywności ekonomicznej ludności** w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach. Prezentowane wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności opracowane na podstawie NSP 2011. Dane nie obejmują osób w obiektach zbiorowego zakwaterowania i bezdomnych oraz osób nieobecnych w gospodarstwach domowych 12 miesięcy i więcej. Od I kwartału 2016 r. zastosowano kalibrację wyników na poziomie województwa, w miejsce stosowanej dotąd kalibracji na poziomie kraju, z uwzględnieniem stosowanych dotąd kryteriów demograficznych.

Tabela 8. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale
Table 8. Economic activity of the population aged 15 and more in 4th quarter

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
Polska Poland				
Aktywni zawodowo w tys. Economically active persons in thous.	17153	17489	17286	17173
pracujący employed persons	15557	16280	16328	16404
bezrobotni unemployed persons	1597	1210	958	769
Bierni zawodowo w tys. Economically inactive persons in thous.	13826	13473	13410	13402
Współczynnik aktywności zawodowej w % Activity rate in %	55,4	56,5	56,3	56,2
Wskaźnik zatrudnienia w % Employment rate in %	50,2	52,6	53,2	53,7
Stopa bezrobocia w % Unemployment rate in %	9,3	6,9	5,5	4,5
woj. małopolskie Małopolskie voivodship				
Aktywni zawodowo w tys. Economically active persons in thous.	1406	1396	1517	1499
pracujący employed persons	1274	1304	1443	1425
bezrobotni unemployed persons	132	92	74	75
Bierni zawodowo w tys. Economically inactive persons in thous.	1185	1095	1137	1155
Współczynnik aktywności zawodowej w % Activity rate in %	54,3	56,0	57,2	56,5
Wskaźnik zatrudnienia w % Employment rate in %	49,2	52,3	54,4	53,7
Stopa bezrobocia w % Unemployment rate in %	9,4	6,6	4,9	5,0

Wykres 19. Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale
 Chart 19. Structure of population aged 15 and more by the status on the labour market in 4th quarter

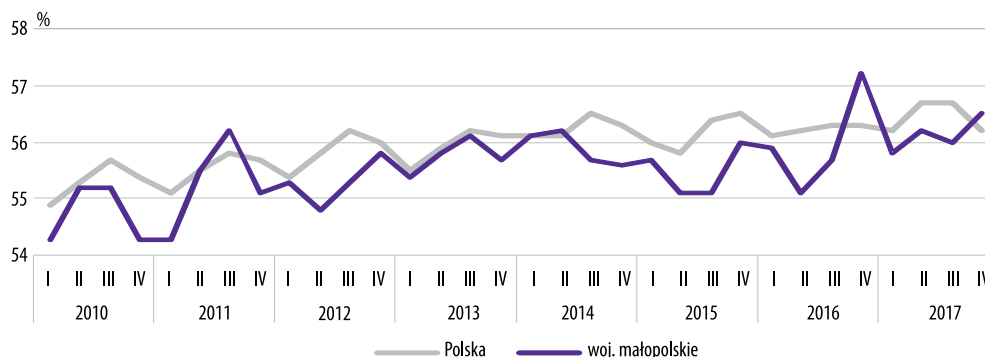
Struktura ludności według statusu na rynku pracy zmieniła się zarówno w stosunku do notowanej w IV kwartale 2016 r. oraz w IV kwartale 2010 r. W relacji do analogicznego okresu 2016 r. zmniejszył się udział pracujących (o 0,7 p. proc.), a odsetek bezrobotnych pozostał na tym samym poziomie. W porównaniu z IV kwartałem 2010 r. odsetek pracujących był większy (o 4,5 p. proc.), a bezrobotnych – mniejszy (o 2,3 p. proc.).

Zbiorowość aktywnych zawodowo w IV kwartale 2017 r. zmniejszyła się w stosunku do zanotowanej w analogicznym okresie poprzedniego roku o 1,2%, a w odniesieniu do 2010 r. – wzrosła o 6,6%.

W omawianym okresie w województwie małopolskim współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie 56,5% (w kraju – 56,2%).

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

Wykres 20. Współczynnik aktywności zawodowej
 Chart 20. Activity rate

W IV kwartale 2017 r. w województwie w ujęciu rocznym zaobserwowano spadek aktywności zawodowej, a określający ją współczynnik zmniejszył się o 0,7 p. proc., natomiast w odniesieniu do analogicznego kwartału 2010 r. – zwiększył się o 2,2 p. proc. W skali kraju zaobserwowano spadek o 0,1 p. proc. w ujęciu rocznym i wzrost o 0,8 p. proc. w stosunku do 2010 r. W analizowanym okresie w województwie małopolskim wyższą wartość wskaźnika aktywności zawodowej zanotowano wśród mężczyzn niż wśród kobiet – odpowiednio 65,5% (spadek o 0,3 p. proc. w skali roku) wobec 48,2% (spadek o 1,0 p. proc.).

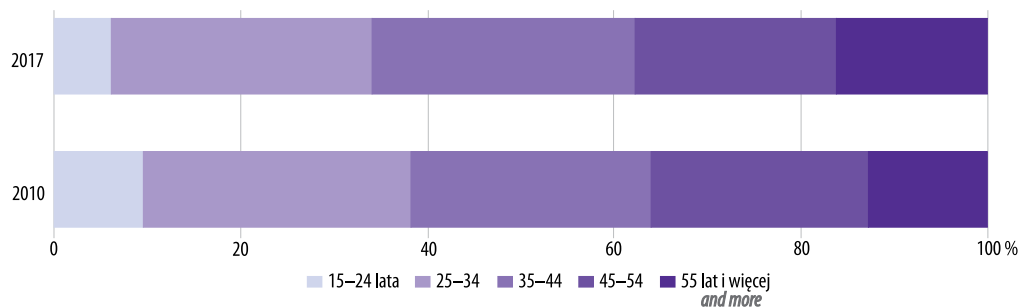
Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych) jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące; jeśli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w BAEL w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące prace nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Liczba pracujących w IV kwartale 2017 r. wyniosła 1425 tys. i zmniejszyła się tym samym o 1,2% w stosunku do zanotowanej rok wcześniej. Odnotowano spadek zarówno liczby pracujących mężczyzn (o 1,5%) jak i kobiet (o 1,1%). Jednocześnie w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. zbiorowość pracujących zwiększyła się o 151 tys. osób (tj. o 11,9%).

W zbiorowości pracujących najmniejszy udział w IV kwartale 2017 r. miały osoby ze skrajnych grup wiekowych, tzn. 15–24 lata (6,2%) oraz 55 lat i więcej (16,1%). Udziały pozostałych grup wyodrębnionych ze względu na wiek mieściły się w granicach 21,6%–28,0%.

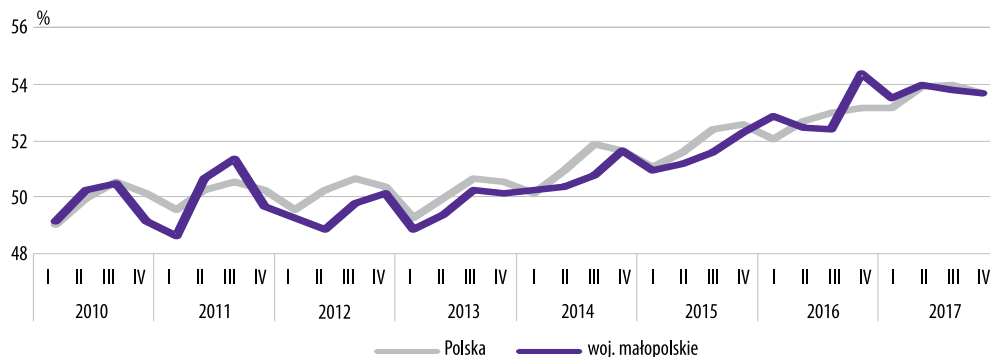
Wykres 21. **Struktura pracujących według wieku w województwie małopolskim w IV kwartale**
Chart 21. *Structure of employed persons by age in Małopolskie voivodship in 4th quarter*

Wskaźnik zatrudnienia w województwie małopolskim w omawianym okresie ukształtował się na poziomie 53,7% i był tak sam, jak średni w kraju. W odniesieniu do analogicznego kwartału 2016 r. obniżył się o 0,7 p. proc., podczas gdy w skali kraju wzrósł 0,5 p. proc. Wskaźnik zatrudnienia w województwie zmniejszył się zarówno w populacji mężczyzn, jak i kobiet (odpowiednio o 0,9 p. proc. i 0,5 p. proc.).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

Wykres 22. **Wskaźnik zatrudnienia**
Chart 22. *Employment rate*

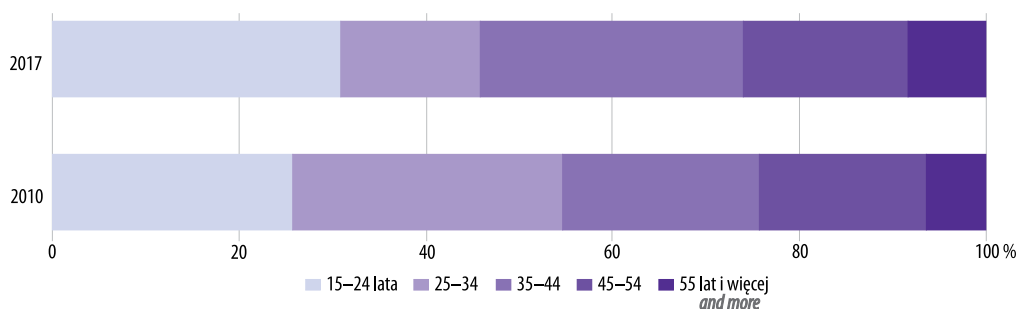

W IV kwartale 2017 r. liczba bezrobotnych w województwie małopolskim wyniosła 75 tys. osób i w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego wzrosła o 1 tys. osób, tj. o 1,4%. Liczba bezrobotnych mężczyzn zwiększyła się o 20,5%, natomiast kobiet była mniejsza o 30,0%.

W IV kwartale 2017 r. najliczniejszą grupę bezrobotnych tworzyły osoby należące do przedziału 15–24 lata (30,7% ogółu bezrobotnych). Najmniejsza zbiorowość obejmowała z kolei osoby najstarsze, tj. w wieku 55 lat i więcej (8,0%).

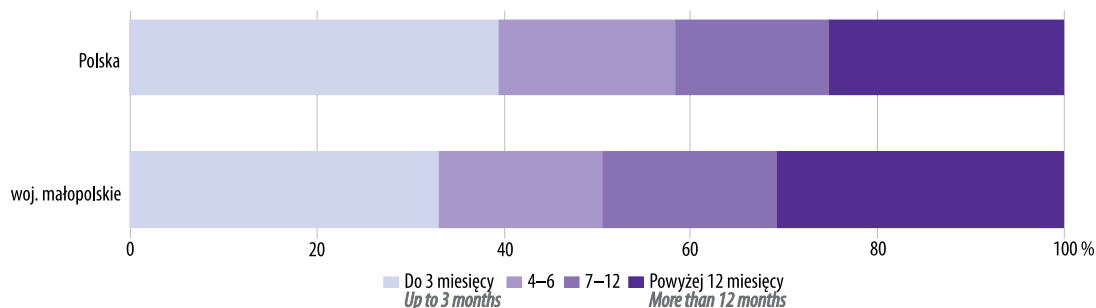
Bezrobotni to osoby w wieku 15–74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki: w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy oraz były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Wykres 23. Struktura bezrobotnych według wieku w województwie małopolskim w IV kwartale
Chart 23. Structure of unemployed persons by age in Małopolskie voivodship in 4th quarter

W IV kwartale 2017 r. przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne wynosił 13,1 miesiąca (w Polsce 10,7). Na przestrzeni roku okres ten uległ w województwie skróceniu o 0,2 miesiąca, natomiast w Polsce – nie zmienił się. Przeciętny czas poszukiwania pracy przez mężczyzn w województwie uległ skróceniu o 1,4 miesiąca (do 11,8), podczas gdy kobiety poszukiwały pracy przeciętnie o 2,1 miesiąca dłużej (15,5). W analizowanym okresie w województwie liczba osób długotrwale poszukujących pracy (tzn. dłużej niż rok) kształtowała się na poziomie 23 tys. i stanowiła 30,7% ogółu bezrobotnych (wobec 32,9% w roku poprzednim). W kraju w IV kwartale 2017 r. odsetek osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 25,2% i w porównaniu z zanotowanym w roku poprzednim zmniejszył się o 1,4 p. proc.

Wykres 24. Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w IV kwartale
Chart 24. Structure of unemployed persons by duration of unemployment in 4th quarter

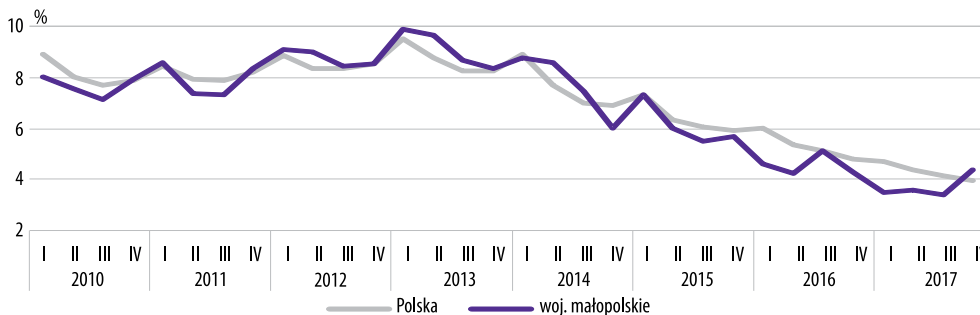

Stopec bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

Stopa bezrobocia w IV kwartale 2017 r. w województwie małopolskim wyniosła 5,0% i była o 0,5 p. proc. wyższa od wskaźnika ogólnokrajowego. W stosunku do poprzedniego roku oraz do analogicznego okresu 2010 r. stopa bezrobocia w województwie była odpowiednio wyższa o 0,1 p. proc. oraz niższa o 4,4 p. proc. (w Polsce – spadek odpowiednio o 1,0 p. proc. i o 4,8 p. proc.). W IV kwartale 2017 r. w województwie analizowany wskaźnik wyniósł w przypadku mężczyzn 6,4%, a wśród kobiet – 3,2%.

Wykres 25.
Chart 25.

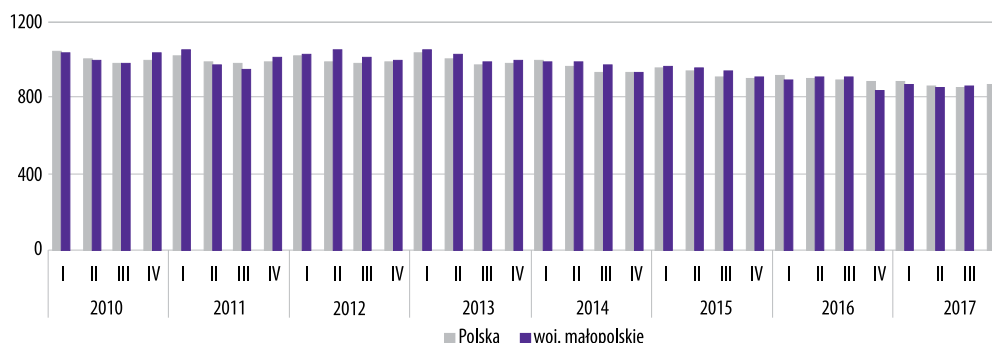
Stopa bezrobocia
Unemployment rate

W IV kwartale 2017 r. liczba biernych zawodowo wyniosła 1155 tys. osób i stanowiła 43,5% ogółu mieszkańców województwa w wieku 15 lat i więcej. Udział biernych zawodowo w ogólnej liczbie ludności kraju w tym wieku ukształtował się na poziomie 43,8%. Na przestrzeni roku liczba biernych zawodowo w województwie zwiększyła się o 1,6%, a w stosunku do analogicznego okresu 2010 r. zmniejszyła się o 5,5%. W skali kraju w analogicznym okresie liczebność analizowanej populacji zmniejszyła się odpowiednio o 0,1% i 3,1%. Większość osób biernych zawodowo w województwie stanowiły kobiety, których udział w IV kwartale 2017 r. wyniósł 62,0%.

Wykres 26.
Chart 26.

Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących
Number of unemployed persons per 1000 employed persons

W IV kwartale 2017 r. na 1000 pracujących przypadały w województwie 863 osoby bezrobotne i bierne zawodowo. Rok wcześniej obciążenie to wynosiło 839, podczas gdy w analogicznym okresie 2010 r. – 1034. Zarówno w IV kwartale 2017 r. jak i analogicznym okresie 2016 r. obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi w województwie było mniejsze niż średnio w kraju.

Dane prezentujące rynek pracy w województwie małopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego” – kwartalnik,
- „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie małopolskim” – opracowanie sygnałowe dostępne co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Wynagrodzenia

Wages and salaries

Tabela 9. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw
Table 9. Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector

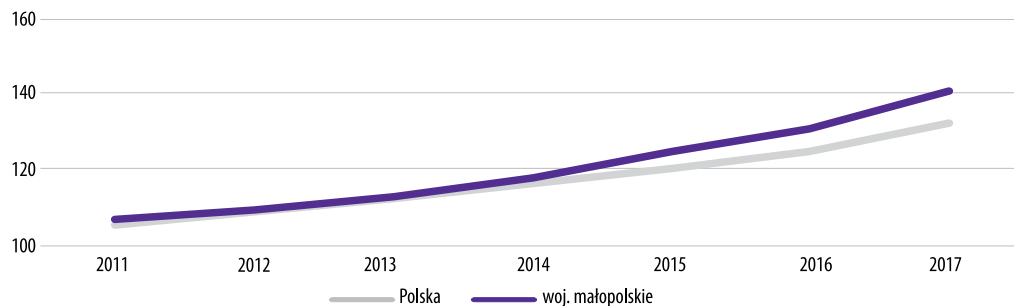
Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017		
				w złotych <i>in zlotys</i>		
				2010=100	2016=100	
Polska <i>Poland</i>	3434,62	4121,41	4277,03	4530,47	131,9	105,9
Woj. małopolskie <i>Małopolskie voivodship</i>	3113,61	3876,04	4065,97	4375,40	140,5	107,6
M. Kraków <i>City of Kraków</i>	3435,94	4977,52	4606,38	4977,52	144,9	108,1

W 2017 r. w województwie przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 4375,40 zł i było o 7,6% wyższe niż w 2016 r. (wobec wzrostu o 4,9% przed rokiem). W Polsce przeciętne wynagrodzenie wyniosło 4530,47 zł, co oznacza wzrost o 5,9% w ujęciu rocznym (wobec wzrostu o 3,8% w 2016 r.).

Przeciętne wynagrodzenie brutto to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku do podziału lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie, po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.

Wykres 27. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (2010=100)

Chart 27. Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector (2010=100)

W porównaniu z 2016 r. wzrost wynagrodzeń zaobserwowano we wszystkich sekcjach PKD, przy czym najwyższy notowano w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 11,0%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 9,7%) oraz w budownictwie (o 8,0%).

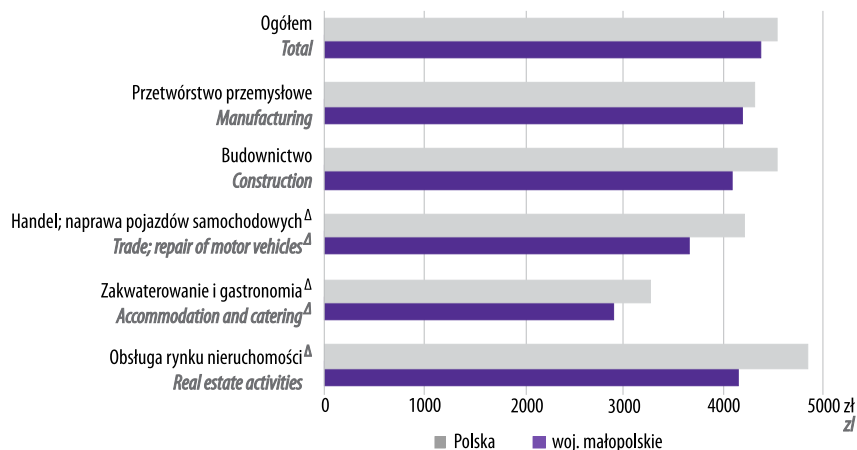
Tabela 10. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw
Table 10. Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector

Sekcje <i>Sections</i>	2016				2017				w tys. <i>in thous.</i>
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>								
Ogółem <i>Total</i>	105,4	105,6	105,9	104,9	105,9	106,4	106,9	107,6	4375,40
w tym: <i>of which:</i>									
Przemysł <i>Industry</i>	103,1	103,3	103,7	103,0	103,8	104,3	105,0	105,6	4370,48
w tym: <i>of which:</i>									
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	103,3	103,5	103,9	103,6	104,5	104,8	105,5	105,7	4190,41
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	104,9	104,2	104,7	103,5	104,3	104,8	104,2	104,7	4478,20
Budownictwo <i>Construction</i>	106,2	105,0	104,4	102,3	104,6	105,3	105,7	108,0	4089,12
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	105,4	105,8	105,8	103,6	107,5	108,1	108,8	111,0	3653,20
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	103,6	103,3	102,8	103,3	104,4	102,1	103,3	101,9	3287,40
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	105,9	106,0	106,8	104,5	104,1	105,7	105,8	106,9	2904,93
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	106,0	105,9	111,2	109,9	107,0	108,9	106,9	107,0	8123,91
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	106,0	104,9	105,8	105,0	103,9	104,6	104,3	105,3	4151,53
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administration and support service activities</i>	110,8	108,6	107,1	106,3	103,9	104,2	105,3	106,5	3458,45

W omawianym roku najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w województwie małopolskim odnotowano w sekcji informacja i komunikacja – przekroczyło ono o 85,7% średnie wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw w województwie. Relatywnie wysokie były także wynagrodzenia w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – wyższe odpowiednio o 65,1% i o 64,4%. Najniższe płace odnotowano w zakwaterowaniu i gastronomii – niższe od średniego w województwie o 33,6%.

Wykres 28. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw według wybranych sekcji PKD w 2017 r.

Chart 28. Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector by selected NACE sections in 2017

Zatrudnieni w jednostkach sektora przedsiębiorstw w województwie małopolskim w 2017 r. przepracowali ogółem 844,0 mln godzin, tj. o 4,1% więcej niż przed rokiem. Najwięcej godzin przepracowano w sekcjach przetwórstwo przemysłowe – 300,4 mln (35,6% ogółu) i handel; naprawa pojazdów samochodowych – 200,4 mln (23,8%), natomiast najmniej w działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości – 10,6 mln (1,3%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – 16,2 mln (1,9%). W stosunku do poprzedniego roku przepracowany czas zwiększył się m. in. w administrowaniu i działalności wspierającej (o 15,9%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 10,4%) oraz informacji i komunikacji (o 9,3%). Spadek liczby przepracowanych godzin zanotowano w górnictwie i wydobywaniu (o 4,9%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 3,5%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 0,9%).

W 2017 r. średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw wyniósł 145 godzin (rok wcześniej – 147). Największy spadek czasu przepracowanego w stosunku do poprzedniego roku zaobserwowano w sekcji informacja i komunikacja (o 4 godziny).

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto w tym okresie osiągnęło wartość 30,09 zł. W porównaniu z 2016 r. zaobserwowano wzrost wynagrodzenia za godzinę pracy o 8,6%. Najwyższe wynagrodzenie za przepracowaną godzinę otrzymali zatrudnieni w sekcji informacja i komunikacja – 55,76 zł, a najniższe w zakwaterowaniu i gastronomii – 19,08 zł.

Dane prezentujące przeciętne wynagrodzenia brutto w województwie małopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego” – opracowanie sygnalne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego” – kwartalnik, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Świadczenia społeczne

Social benefits

W województwie małopolskim w 2017 r. zanotowano niewielki wzrost w skali roku przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów, przy czym osób pobierających świadczenia z ZUS było więcej, a świadczeniobiorców z KRUS – nieco mniej niż w 2016 r. W ujęciu rocznym zwiększyła się przeciętna miesięczna emerytura i renta zarówno z ZUS, jak i z KRUS.

Przeciętna liczba emerytów i rencistów w województwie małopolskim w 2017 r. wyniosła 719,9 tys. osób i była o 0,7 tys. osób (tj. o 0,1%) większa od notowanej przed rokiem i o 36,2 tys. osób (tj. o 4,8%) mniejsza niż w 2010 r.

Tabela 11. Świadczenia społeczne
Table 11. Social benefits

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017		
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>				2010=100	2016=100
Polska <i>Poland</i>						
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys. <i>Average monthly number of retirees and pensioners in thous.</i>	8866,0	8476,9	8507,2	8533,5	96,2	100,3
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS ^a <i>receiving benefits paid by the Social Insurance Institution^a</i>	7491,4	7273,8	7312,8	7358,2	98,2	100,6
rolników indywidualnych <i>farmers</i>	1374,7	1203,2	1194,4	1175,3	85,5	98,4
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS ^a w zł <i>Average monthly gross retirement and other pension paid by the Social Insurance Institution^a in zł</i>	1588,95	1980,96	2018,48	2072,44	130,4	102,7
w tym emerytura <i>of which retirement pension</i>	1698,35	2096,55	2131,70	2182,45	128,5	102,4
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł <i>Average monthly gross retirement and other pension of farmers in zł</i>	954,68	1179,63	1182,83	1200,00	125,7	101,5
w tym emerytura <i>of which retirement pension</i>	996,18	1209,81	1210,30	1221,69	122,6	100,9
woj. małopolskie <i>Małopolskie voivodship</i>						
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys. <i>Average monthly number of retirees and pensioners in thous.</i>	756,1	718,8	719,2	719,9	95,2	100,1
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS ^a <i>receiving benefits paid by the Social Insurance Institution^a</i>	648,1	619,6	620,6	622,4	96,0	100,3
rolników indywidualnych <i>farmers</i>	108,0	99,1	98,5	97,4	90,2	98,9
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS ^a w zł <i>Average monthly gross retirement and other pension paid by the Social Insurance Institution^a in zł</i>	1543,10	1938,81	1975,40	2029,96	131,6	102,8
w tym emerytura <i>of which retirement pension</i>	1643,24	2041,23	2077,10	2128,34	129,5	102,5
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł <i>Average monthly gross retirement and other pension of farmers in zł</i>	924,05	1140,46	1146,98	1163,06	125,9	101,4
w tym emerytura <i>of which retirement pension</i>	975,59	1190,54	1196,34	1206,76	123,7	100,9

a Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSWiA oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSWiA oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSWiA oraz MS (nieuwzględnionymi w województwie).

a Including accident pensions financed from the Social Insurance Fund, and paid by the Ministry of National Defense, Ministry of the Interior and Administration as well as Ministry of Justice in conjunction with retirement pensions financed from the budget of the Ministry of National Defense, Ministry of Interior and Administration as well as Ministry of Justice, and also payments of agricultural benefits from the Ministry of National Defense, Ministry of the Interior and Administration as well as Ministry of Justice (not included in the voivodship).

W 2017 r. odsetek osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe w województwie w ogólnej ich zbiorowości w kraju wyniósł 8,4% i utrzymał się na poziomie sprzed roku.

Emerytury i renty wypłacane przez ZUS w województwie małopolskim w 2017 r. otrzymywało 622,4 tys. osób, tj. o 0,3% więcej niż przed rokiem i o 4,0% mniej niż w 2010 r. W porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano wzrost przeciętnej liczby emerytów (o 1,9%), natomiast spadek liczby świadczeniobiorców otrzymujących renty z tytułu niezdolności do pracy (o 7,2%) oraz korzystających z rent rodzinnych (o 0,6%). W 2017 r. najliczniejszą grupę świadczeniobiorców ZUS stanowili emeryci (70,5% całej zbiorowości), a najmniejszą – osoby pobierające renty z tytułu niezdolności do pracy (12,2%).

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od 1 I 2009 r. do 30 VI 2014 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (OFE). Nie obejmują emerytur pomostowych oraz nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych.

Tabela 12.
Table 12.

Świadczenia społeczne w województwie małopolskim
Social benefits in Małopolskie voivodship

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2016				2017			
	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys. <i>Average monthly number of retirees and pensioners in thous.</i>	718,4	719,1	719,1	719,2	718,6	718,0	717,6	719,9
analogiczny okres poprzedniego roku=100 <i>corresponding period of previous year =100</i>	100,0	100,0	100,0	100,1	100,0	99,9	99,8	100,1
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS <i>receiving benefits paid by the Social Insurance Institution</i>	619,8	620,3	620,5	620,6	620,7	620,3	620,0	622,4
analogiczny okres poprzedniego roku=100 <i>corresponding period of previous year =100</i>	100,0	100,1	100,1	100,2	100,1	100,0	99,9	100,3
rolników indywidualnych <i>of farmers</i>	98,9	98,8	98,6	98,5	97,9	97,8	97,6	97,4
analogiczny okres poprzedniego roku=100 <i>corresponding period of previous year =100</i>	99,9	99,7	99,5	99,4	99,0	99,0	98,9	98,9
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł: <i>Average monthly gross retirement and other pension in zł:</i>								
wypłacana przez ZUS <i>paid by the Social Insurance Institution</i>	1964,97	1969,05	1972,12	1975,40	1998,88	2009,19	2015,93	2029,96
analogiczny okres poprzedniego roku=100 <i>corresponding period of previous year =100</i>	102,8	102,3	102,0	101,9	101,7	102,0	102,2	102,8
rolników indywidualnych <i>of farmers</i>	1145,06	1147,13	1147,49	1146,98	1152,29	1158,42	1160,99	1163,06
analogiczny okres poprzedniego roku=100 <i>corresponding period of previous year =100</i>	102,0	100,9	100,7	100,6	100,6	101,0	101,2	101,4

Odmienne kształtowała się dynamika liczby osób otrzymujących świadczenia emerytalno-rentowe w ramach rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych. W 2017 r. odnotowano 97,4 tys. osób pobierających

emerytury i renty rolnicze (mniej o 1,1% niż przed rokiem i o 9,8% w stosunku do 2010 r.). W skali ostatniego roku spadek (o 2,2%) zaobserwowano w przypadku osób otrzymujących emerytury. Powiększyła się natomiast zbiorowość osób pobierających renty rodzinne (o 1,7%) i renty z tytułu niezdolności do pracy (o 1,4%). W 2017 r. najliczniejszą grupę świadczeniobiorców KRUS stanowili emeryci (68,7% całej zbiorowości), a najmniej osoby pobierające renty rodzinne (3,6%).

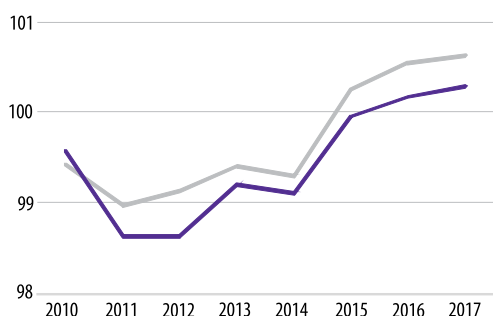
Informacje o świadczeniach **emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku, gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

Wykres 29. Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów (rok poprzedni=100)

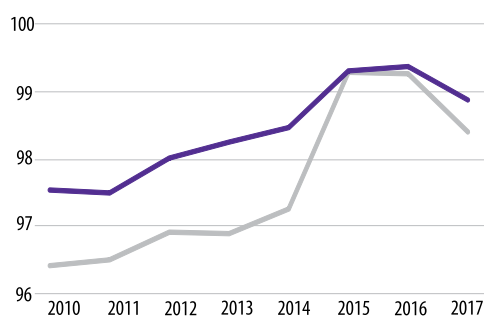
Chart 29. Indices of average monthly number of retirees and pensioners (previous year=100)

Pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS Rolników indywidualnych

Receiving benefits paid by the Social Insurance Institution

Of farmers

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w 2017 r. w województwie małopolskim wyniosła 2029,96 zł i była wyższa o 2,8% niż rok wcześniej (w kraju wzrost o 2,7%). Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez KRUS wyniosła 1163,06 zł i wzrosła o 1,4% w skali roku (w kraju o 1,5%).

Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych) uwzględniającą zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

Zarówno w województwie, jak i w kraju zaobserwowano tendencję wzrostową wszystkich kategorii świadczeń. Wśród emerytur i rent realizowanych przez ZUS największy wzrost w skali roku zaobserwowano w przypadku renty z tytułu niezdolności do pracy – o 3,4% (w kraju o 3,0%). Emerytura i renta rodzinna zwiększyły się odpowiednio o 2,5% i 2,3% (w kraju o 2,4% i 2,2%). Natomiast wśród świadczeń wypłacanych przez KRUS w największym stopniu wzrosła renta rodzinna – o 8,7% (w kraju o 8,8%). Renta z tytułu niezdolności do pracy zwiększyła się o 2,3% (w kraju o 2,1%), a emerytura – o 0,9% (tak samo, jak w kraju).

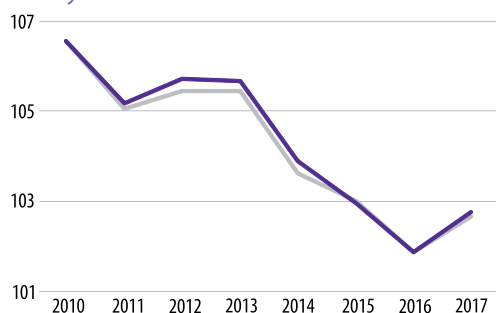
Świadczenia emerytalno-rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

Wykres 30. Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto (rok poprzedni=100)

Chart 30. Indices of average monthly gross retirement and other pension (previous year=100)

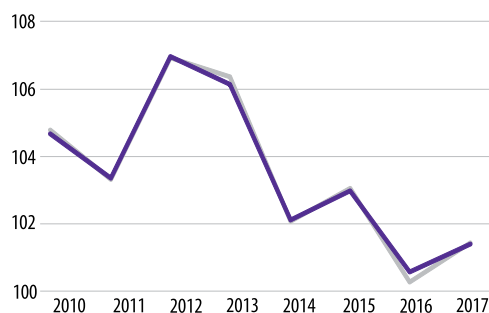
Wypłacanej przez ZUS

Paid by the Social Insurance Institution

Rolników indywidualnych

Of farmers

W 2017 r. wysokość świadczeń w województwie kształtowała się poniżej średniej krajowej. Pod względem wysokości przeciętnej miesięcznej emerytury i renty z ZUS (98,0% średniej krajowej) małopolskie plasowało się na piątym miejscu w kraju, a analogiczne świadczenia pobierane przez rolników indywidualnych były najniższe w Polsce (96,9% przeciętnej emerytury i renty rolniczej w kraju). W przypadku wypłat realizowanych przez ZUS tylko renta z tytułu niezdolności do pracy przewyższała średnią krajową (o 3,4%); renta rodzinna i emerytura były natomiast niższe odpowiednio o 2,8% i 2,5%. W przypadku świadczeń z KRUS wysokość wszystkich wypłat kształtowała się poniżej średniej krajowej: renta rodzina była niższa o 6,4%, renta z tytułu niezdolności do pracy – o 2,8%, a emerytura – o 1,2%.

Dane prezentujące świadczenia społeczne w województwie małopolskim znajdują się w publikacji „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego” – kwartalnik, jak również w Banku Danych Lokalnych.

W 2017 r. w województwie małopolskim ceny towarów i usług konsumpcyjnych ogółem zwiększyły się w stosunku do roku poprzedniego. Najwyższy wzrost cen zaobserwowano w przypadku transportu, a największy spadek dotyczył cen odzieży i obuwia.

W 2017 r. w województwie małopolskim ceny towarów i usług konsumpcyjnych w odniesieniu do roku poprzedniego wzrosły o 2,1% (w Polsce o 2,0%). Największy wzrost cen odnotowano dla towarów i usług w zakresie transportu (o 4,6%). Więcej niż przed rokiem płacono także za żywność i napoje bezalkoholowe (o 3,8%), usługi i towary związane ze zdrowiem (o 2,3%), mieszkaniem (o 1,8%), rekreacją i kulturą (o 1,7%) oraz edukacją (o 0,1%). Niższe niż przed rokiem były ceny odzieży i obuwia (o 3,2%) oraz napojów bezalkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 0,1%).

Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP, do 2013 r. – COICOP/HICP).

Tabela 13.
Table 13.

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych
Price indices of consumer goods and services

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
	rok poprzedni = 100 previous year = 100			
	Polska Poland			
Ogółem Total	102,6	99,1	99,4	102,0
Żywność i napoje bezalkoholowe Food and non-alcoholic beverages	102,7	98,3	100,8	104,2
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe Alcoholic beverages, tobacco	105,3	101,2	100,7	101,0
Odzież i obuwie Clothing and footwear	96,2	95,2	95,6	94,8
Mieszkanie Dwelling	103,3	100,5	99,4	101,6
Zdrowie Health	102,9	101,9	99,2	101,2
Transport Transport	106,2	91,1	95,4	103,8
Rekreacja i kultura Recreation and culture	99,7	100,7	98,1	101,4
Edukacja Education	102,7	101,1	100,8	101,2

Tabela 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (dok.)
 Table 13. Price indices of consumer goods and services (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017
	rok poprzedni = 100 <i>previous year = 100</i>			
woj. małopolskie <i>Małopolskie voivodship</i>				
Ogółem <i>Total</i>	102,6	99,2	99,6	102,1
Żywność i napoje bezalkoholowe <i>Food and non-alcoholic beverages</i>	102,9	98,6	101,2	103,8
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe <i>Alcoholic beverages, tobacco</i>	104,8	101,3	101,0	99,9
Odzież i obuwie <i>Clothing and footwear</i>	95,4	95,8	97,4	96,8
Mieszkanie <i>Dwelling</i>	103,4	100,6	99,0	101,8
Zdrowie <i>Health</i>	102,3	102,0	99,6	102,3
Transport <i>Transport</i>	106,2	90,9	95,6	104,6
Rekreacja i kultura <i>Recreation and culture</i>	101,2	101,3	98,6	101,7
Edukacja <i>Education</i>	101,9	100,5	99,5	100,1

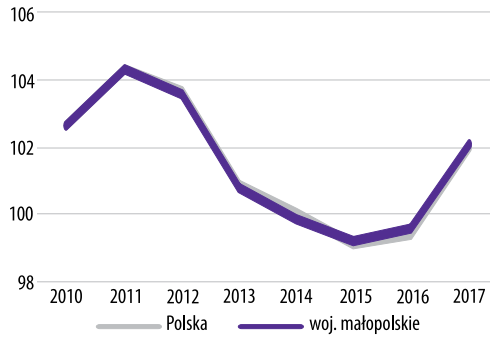
We wszystkich kwartałach 2017 r. odnotowano wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku, przy czym największy zaobserwowano w IV kwartale (o 2,6%). W I i III kwartale ceny wzrosły po 2,0%, a w II kwartale o 1,8%. Największy wzrost cen w I i II kwartale omawianego roku odnotowano dla towarów i usług w zakresie transportu (odpowiednio o 10,9% i 4,6%). W III i IV kwartale najbardziej wzrosły ceny żywności i napojów bezalkoholowych (odpowiednio o 4,0% i 5,5%). W każdym kwartale odnotowano spadek cen odzieży i obuwia (najgłębszy w II kwartale – o 3,5%).

Wykres 31. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni=100)

Chart 31. Price indices of consumer goods and services (previous year=100)

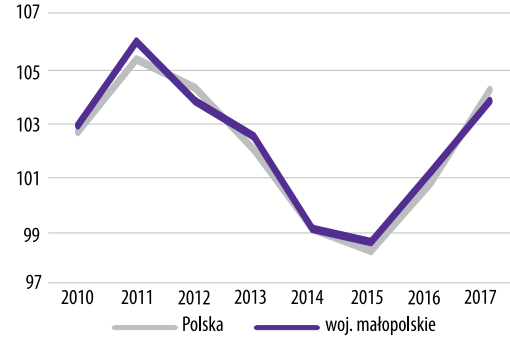
Ogółem

Total

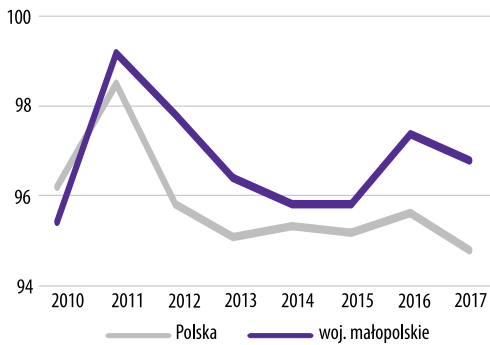
Żywność i napoje bezalkoholowe

Food and non-alcoholic beverages

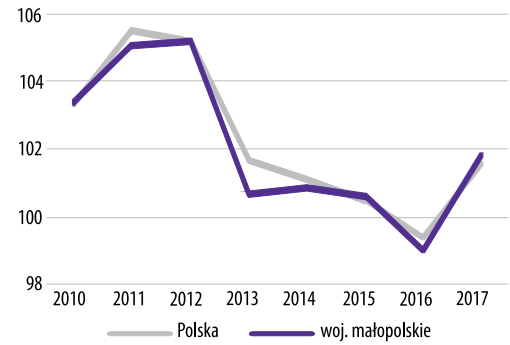
Odzież i obuwie

Clothing and footwear

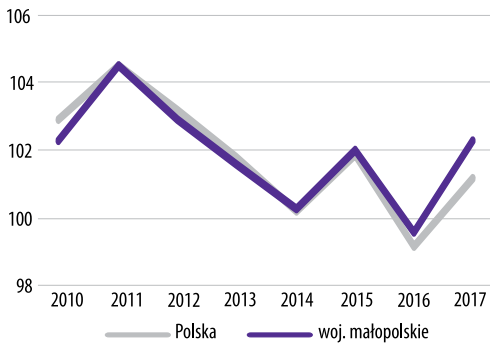
Mieszkanie

Dwelling

Zdrowie

Health

Transport

Transport

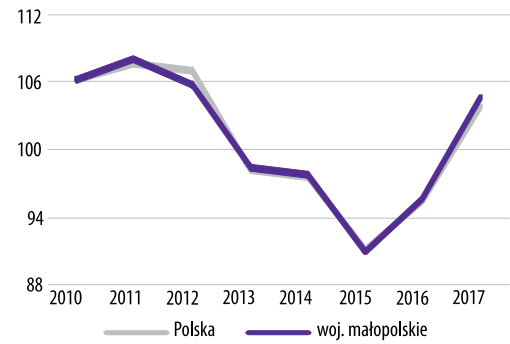

Tabela 14.
Table 14.

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie małopolskim
Price indices of consumer goods and services in Małopolskie voivodship

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2016				2017			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>							
Ogółem <i>Total</i>	99,5	99,4	99,4	100,3	102,0	101,8	102,0	102,6
Żywność i napoje bezalkoholowe <i>Food and non-alcoholic beverages</i>	101,1	101,5	101,0	101,3	103,0	102,7	104,0	105,5
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe <i>Alcoholic beverages, tobacco</i>	101,7	101,1	100,9	100,3	100,1	99,5	99,8	100,0
Odzież i obuwie <i>Clothing and footwear</i>	97,5	98,1	97,5	96,4	96,6	96,5	96,9	97,4
Mieszkanie <i>Dwelling</i>	99,0	98,7	98,9	99,4	101,0	101,5	101,9	102,7
Zdrowie <i>Health</i>	100,1	100,4	98,8	99,1	102,1	101,9	102,6	102,5
Transport <i>Transport</i>	92,8	93,2	94,3	102,2	110,9	104,6	101,4	101,8
Rekreacja i kultura <i>Recreation and culture</i>	99,6	97,7	98,2	99,1	99,8	102,6	102,3	102,0
Edukacja <i>Education</i>	99,7	99,7	99,5	99,2	99,3	99,4	100,1	101,7

W grudniu 2017 r. ceny detaliczne większości wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w województwie małopolskim były wyższe od notowanych w analogicznym miesiącu poprzedniego roku.

Źródłem informacji o **cenach detalicznych** prezentowanych towarów żywnościowych były notowania cen prowadzone przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych notowano raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były dwa razy w miesiącu.

Wśród wybranych artykułów żywnościowych najbardziej podrożały jaja kurze świeże (o 58,3%), jabłka (o 58,0%), cebula (o 37,9%) i masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% (o 31,3%). Mniej płacono między innymi za cukier biały kryształ (o 25,0%), kaszę jęczmienną (o 6,8%) i filety z morszczuka mrożone (o 4,6%).

Wśród artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych najbardziej zdrożał węgiel kamienny (o 14,5%), a ponadto gazeta regionalna (o 10,1%), półbuty męskie skórzane na podszwie nieskórzanej (o 8,4%) oraz wywóz śmieci niesegregowanych w budynkach wielorodzinnych (o 8,1%). Tańszy niż przed rokiem był między innymi przenośny odtwarzacz multimedialny typu MP4, komplet ze słuchawkami (o 33,0%) oraz spodnie (6–11 lat) z tkaniny typu jeans i garnitur męski 2-częściowy, z tkaniny z udziałem wełny (odpowiednio o 12,4% i 2,8%).

Wykres 32. Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie małopolskim w 2017 r.

Chart 32. Price changes of selected consumer goods and services per year in Małopolskie voivodship in 2017

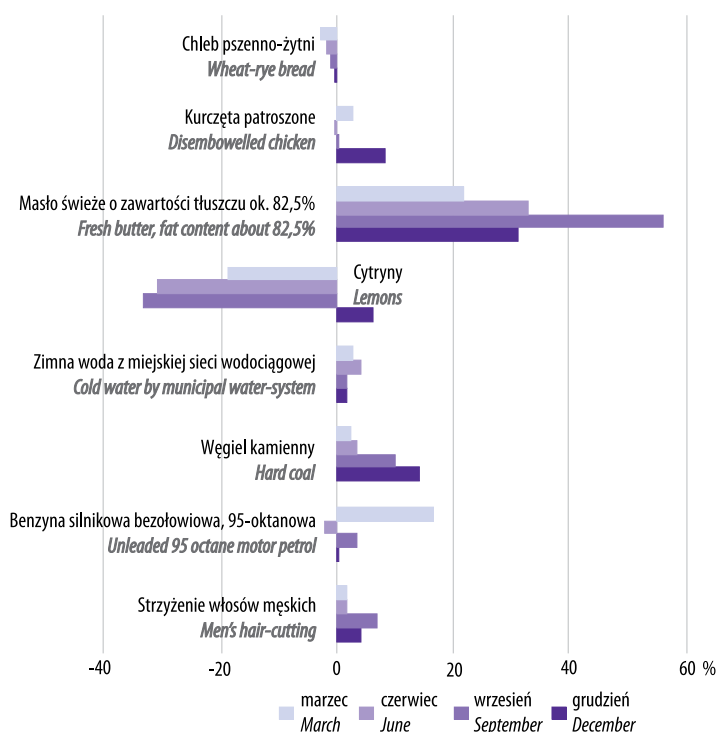

Tabela 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu

Table 15. Average retail prices of selected consumer goods and services in December

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017	
	w złotych in zlotys				XII 2016= =100
Polska Poland					
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg Wheat-rye bread – per 0,5 kg	2,08	2,21	2,21	2,31	104,5
Mięso wieprzowe bez kości (schab środkowy; w roku 2010 i 2015 – z kością – za 1 kg) Pork meat, boneless (centre loin; in years 2010 and 2015 – bone-in – per kg)	13,68	13,79	17,26	17,30	100,2
Kurczęta patroszone – za 1 kg Disembowelled chicken – per kg	5,96	6,60	6,45	7,11	110,2
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg Pork ham, boiled – per kg	21,65	24,01	24,96	26,26	105,2
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3–3,5%, sterylizowane – za 1 l Cows' milk, fat content 3–3,5%, sterilized – per l	2,67	2,80	2,78	2,78	100,0
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g Fresh butter, fat content about 82,5% – per 200 g	4,27	3,98	4,90	6,75	137,8
Cebula – za 1 kg Onions – per kg	2,25	2,20	1,76	2,01	114,2
Ziemniaki – za 1 kg Potatoes – per kg	1,43	1,19	0,98	1,13	115,3
Cukier biały kryształ – za 1 kg White sugar, crystalized – per kg	2,94	2,44	3,17	2,62	82,6

Tabela 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu (cd.)
Table 15. Average retail prices of selected consumer goods and services in December (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017	
	w złotych in zlotys			XII 2016= =100	
Polska (dok.) Poland (cont.)					
Sok jabłkowy – za 1 l <i>Apple juice – per l</i>	3,64	3,63	3,57	3,60	100,8
Garnitur męski 2-częściowy, z tkaniny z udziałem wełny (w roku 2010 – z elanowełny) – za 1 kpl. <i>Men's suit, fabric of wool (in the year 2010 – of terylene and wool) – per set</i>	467,17	662,30	658,97	665,00	100,9
Półbuty skórzane męskie na podeszwie nieskórzanej – za 1 parę <i>Men's low leather shoes with non-leather sole – per pair</i>	164,09	197,64	199,02	202,07	101,5
Ciepła woda – za 1 m ³ <i>Hot water – per m³</i>	17,89	21,68	21,79	21,69	99,5
Proszek do prania – za 300 g (w roku 2010 – za 400 g) <i>Washing powder – per 300 g (in the year 2010 – per 400 g)</i>	4,43	5,33	5,45	5,48	100,6
Wizyta u lekarza specjalisty <i>Consultation of a specialist doctor</i>	69,93	90,26	93,93	100,85	107,4
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy <i>Regular ticket for travelling by intra-urban bus</i>	2,23	2,71	2,71	2,71	100,0
Bilet normalny do kina <i>Regular cinema ticket</i>	15,23	18,39	19,02	19,58	102,9
Woj. małopolskie Małopolskie voivodship					
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg <i>Wheat-rye bread – per 0,5 kg</i>	2,21	2,29	2,31	2,30	99,6
Mięso wieprzowe bez kości (schab środkowy; w roku 2010 i 2015 – z kością – za 1 kg) <i>Pork meat, boneless (centre loin; in years 2010 and 2015 – bone-in – per kg)</i>	13,50	13,71	17,15	17,45	101,7
Kurczęta patroszone – za 1 kg <i>Disembowelled chicken – per kg</i>	6,06	6,48	6,53	7,08	108,4
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg <i>Pork ham, boiled – per kg</i>	20,62	22,83	24,56	26,68	108,5
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3–3,5%, sterylizowane – za 1 l <i>Cows' milk, fat content 3–3,5%, sterilized – per l</i>	2,68	2,75	2,69	2,69	100,0
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g <i>Fresh butter, fat content about 82,5% – per 200 g</i>	4,23	4,08	4,99	6,55	131,3
Cebula – za 1 kg <i>Onions – per kg</i>	2,25	2,11	1,24	1,71	137,9
Ziemniaki – za 1 kg <i>Potatoes – per kg</i>	1,47	1,05	0,85	1,02	120,0
Cukier biały kryształ – za 1 kg <i>White sugar, crystalized – per kg</i>	2,91	2,50	3,28	2,46	75,0
Sok jabłkowy – za 1 l <i>Apple juice – per l</i>	4,08	3,65	3,73	3,70	99,2
Garnitur męski 2-częściowy, z tkaniny z udziałem wełny (w roku 2010 – z elanowełny) – za 1 kpl. <i>Men's suit, fabric of wool (in the year 2010 – of terylene and wool) – per set</i>	388,87	746,00	692,77	673,69	97,2
Półbuty skórzane męskie na podeszwie nieskórzanej – za 1 parę <i>Men's low leather shoes with non-leather sole – per pair</i>	157,84	198,68	204,30	221,37	108,4
Ciepła woda – za 1 m ³ <i>Hot water – per m³</i>	17,97	23,26	24,37	23,90	98,1

Tabela 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu (dok.)
 Table 15. Average retail prices of selected consumer goods and services in December (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017	
	w złotych in zlotys				XII 2016= =100
Woj. małopolskie (dok.) Małopolskie voivodship (cont.)					
Proszek do prania – za 300 g (w roku 2010 – za 400 g) Washing powder – per 300 g (in the year 2010 – per 400 g)	4,41	5,39	5,28	5,35	101,3
Wizyta u lekarza specjalisty Consultation of a specialist doctor	61,77	81,92	89,23	94,62	106,0
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy Regular ticket for travelling by intra-urban bus	2,20	2,93	2,81	2,79	99,3
Bilet normalny do kina Regular cinema ticket	15,33	16,99	18,21	18,74	102,9

Dane prezentujące ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie małopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego” – opracowanie sygnalne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego” – kwartalnik, jak również w Banku Danych Lokalnych.

W województwie małopolskim w 2017 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, zanotowano spadek pogłowia bydła, owiec i drobiu. Zwiększyło się natomiast stado trzody chlewnej. Wzrósł skup ziarna pszenicy, żywca wołowego oraz mleka krowiego. Mniej skupiono ziarna żyta, żywca wieprzowego, drobiowego oraz ziemniaków. Wzrosły ceny większości produktów rolnych zarówno w skupie, jak i na targowiskach. Niższa była cena ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) na targowiskach.

W 2016 r., w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się zarówno globalna, końcowa, jak i towarowa produkcja rolnicza (w cenach stałych). Odnotowano wzrost produkcji zwierzęcej oraz produkcji roślinnej.

Warunki agrometeorologiczne

(od jesieni 2016 r. do jesieni 2017 r.)

Agrometeorological conditions

(from autumn 2016 to autumn 2017)

Przebieg pogody jesienią 2016 r. był na ogół korzystny dla rolnictwa. Przesuszenie gleby we wrześniu utrudniało wykonywanie upraw przedsiewnych oraz siewów ozimin. Jednak oziminy wysiane zostały na przeważającym obszarze w optymalnych terminach agrotechnicznych. Deszczowy październik znacznie poprawił stan uwilgotnienia gleby i miał korzystny wpływ na procesy kiełkowania ziarna i wschody roślin. Zmienna pogoda w listopadzie podtrzymywała wegetację ozimin, natomiast dobowe wahania temperatur, przymrozki nocami i lekki opad śniegu końcem listopada sprzyjały hartowaniu się roślin.

Łagodny przebieg pogody w miesiącach zimowych (grudzień 2016 r. – luty 2017 r.) nie stwarzał na ogół zagrożeń dla upraw ozimych. Występujące w pierwszej dekadzie stycznia 2017 r. spadki temperatury powietrza przy powierzchni gruntu były krótkotrwałe i nie spowodowały nadmiernego wychłodzenia gleby. Utrzymująca się w okresie zimowym, wysoka jak na tę porę roku temperatura powietrza, zakłócała zimowy spoczynek roślin, powodując przejściowe pobudzenie procesów życiowych ozimin oraz osłabienie zimujących upraw.

W marcu wzrost średniej dobowej temperatury powietrza oraz opady deszczu przyczyniły się do wzmożenia procesów fizjologicznych roślin oraz rozpoczęcia wegetacji ozimin i trwałych użytków zielonych. Pogoda sprzyjała przygotowaniu pól do siewu zbóż jarych i stanowisk do wysadzania ziemniaków, a także nawożeniu ozimin i użytków zielonych. Ciepła i słoneczna aura w pierwszej dekadzie kwietnia sprzyjała szybkiemu i sprawnemu wykonaniu siewów, zabiegów pielęgnacyjnych i nawożenia. Wczesna wiosna wpłynęła również na wcześniejsze rozpoczęcie wysadzania rozsady i siewu warzyw do gruntu. Pogorszenie pogody, znaczne ochłodzenie, przelotne opady śniegu w drugiej połowie kwietnia miały niekorzystny wpływ na rośliny, hamując ich tempo wzrostu i rozwoju.

Z oceny przeprowadzonej w pierwszej dekadzie maja 2017 r. przez terenowych rzeczoznawców GUS, wynikało iż stan przezimowania zasiewów upraw ozimych, jak i stan upraw jarych w województwie małopolskim był średni, ale powyżej przeciętnego wyniku krajowego. W porównaniu z poprzednim rokiem ocena stanu upraw ozimych i jarych wypadła nieco lepiej. W wyniku strat zimowych zaorano poniżej 1% powierzchni ozimin.

Występujące duże wahania i spadki temperatury w pierwszej połowie maja niekorzystnie wpłynęły na stan kwitnącego rzepaku oraz drzew i krzewów owocowych, a także plantacji jagodowych powodując lokalnie znaczące straty mrozowe w kwitnących drzewach i krzewach owocowych oraz przemarznięcie kwiatów i pąków na plantacjach jagodowych.

W drugiej połowie maja i w czerwcu dominowała ciepła, słoneczna pogoda, ale niedobór opadów nie sprzyjał rozwojowi i dojrzewaniu upraw. Lokalnie ulewne deszcze połączone z burzami i silnym wiatrem oraz gradobicia w pierwszej dekadzie lipca spowodowały wylegnięcie łanów zbóż oraz częściowe uszkodzenia i zniszczenia upraw. Na przełomie drugiej i trzeciej dekady lipca rozpoczęto koszenie poszczególnych zbóż. Upalna i słoneczna pogoda w drugiej połowie lipca oraz sierpniu sprzyjała dojrzewaniu roślin oraz sprawnemu prowadzeniu zniw i zbiorów upraw. Okres letni zaznaczył się bardzo wysokimi temperaturami, brakiem opadów, co pogłębiło niedobór wilgoci w glebie i doprowadziło do suszy. Upalna pogoda sprzyjała żniwom i dosuszaniu siana, natomiast utrudniała siew poplonów, uniemożliwiała odrost roślinności na trwałych użytkach zielonych.

Chłodny deszczowy wrzesień oraz październik utrudnił zbiory upraw, wykopków, ale z drugiej strony nawodnił wysuszoną latem ziemię i stwarzał dobre warunki dla krzewienia się zasianych ozimów. Zmienna pogoda w listopadzie była raczej niekorzystna dla rolnictwa, ale lekkie ocieplenie w drugiej dekadzie miesiąca pozwoliło na dokończenie zbiorów upraw, wykonanie orek przedzimowych.

Tabela 16.

Table 16.

Wybrane dane dotyczące rolnictwa*Selected data concerning agriculture*

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017
Polska <i>Poland</i>				
Plony z 1 ha w dt: <i>Yields per 1 ha in dt:</i>				
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi <i>basic cereals with cereal mixed</i>	35,1	36,7	37,8	40,0
rzepak i rzepik <i>rape and turnip rape</i>	23,6	28,5	27,0	29,5
ziemniaki ^a <i>potatoes^a</i>	219	210	287	279
buraki cukrowe <i>sugar beets</i>	484	520	665	679
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych (stan w czerwcu) ^b w szt.: <i>Stocking of livestock per 100 ha of agricultural land (as of June)^b in pcs:</i>				
bydło <i>cattle</i>	38,6	41,0	40,8	42,0
trzoda chlewna <i>pigs</i>	102,6	80,0	74,7	77,7
owce <i>sheep</i>	1,8	1,6	1,6	1,8
drób kurzy ^c <i>chicken poultry^c</i>	1032	1005	1162	1215
Przeciętne ceny skupu w zł: <i>Average procurement prices in zł:</i>				
ziarno pszenicy za 1 dt <i>wheat grain per dt</i>	59,84	66,83	62,02	66,44
ziarno żyta za 1 dt <i>rye grain per dt</i>	42,12	51,42	51,73	54,67
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt <i>edible potatoes (excluding early kinds) per dt</i>	50,86	51,15	52,27	52,46
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg <i>cattle for slaughter (excluding calves) per kg</i>	4,56	6,02	5,91	6,35
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg <i>pigs for slaughter per kg</i>	3,89	4,30	4,68	5,05

a Bez ogrodów przydomowych. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. c W 2010 r. w wieku powyżej 2 tygodni.

a Excluding kitchen gardens. b In 2010 data of the Agricultural Census. c In 2010 aged more than 2 weeks.

Tabela 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa (dok.)
Table 16. Selected data concerning agriculture (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017
Polska (dok.) <i>Poland (cont.)</i>				
mleko krowie za 1 l <i>cows' milk per l</i>	1,07	1,13	1,11	1,39
Ceny na targowiskach w zł: <i>Marketplace prices per zł:</i>				
ziarno pszenicy za 1 dt <i>wheat grain per dt</i>	64,91	75,59	75,11	78,86
ziarno żyta za 1 dt <i>rye grain per dt</i>	48,58	58,67	59,33	63,23
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt <i>edible potatoes (excluding early kinds) per dt</i>	98,51	82,04	96,02	87,43
prosię na chów za 1 szt. <i>piglet per head</i>	130,20	154,03	154,62	183,96
Woj. małopolskie <i>Małopolskie voivodship</i>				
Plony z 1 ha w dt: <i>Yields per 1 ha in dt:</i>				
zboża podstawowe z mieszkami zbożowymi <i>basic cereals with cereal mixed</i>	30,4	32,7	35,6	36,7
rzepak i rzepik <i>rape and turnip rape</i>	20,7	25,9	31,0	30,5
ziemniaki ^a <i>potatoes^a</i>	158	210	236	220
buraki cukrowe <i>sugar beets</i>	286	677	702	685
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych (stan w czerwcu) ^b w szt.: <i>Stocking of livestock per 100 ha of agricultural land (as of June)^b in pcs:</i>				
bydło <i>cattle</i>	33,0	32,3	32,4	30,0
trzoda chlewna <i>pigs</i>	59,9	35,3	32,0	33,5
owce <i>sheep</i>	11,1	13,5	13,6	13,3
drób kurzy ^c <i>chicken poultry^c</i>	1016	920	1134	1118
Przeciętne ceny skupu w zł: <i>Average procurement prices in zł:</i>				
ziarno pszenicy za 1 dt <i>wheat grain per dt</i>	56,83	63,42	58,30	63,96
ziarno żyta za 1 dt <i>rye grain per dt</i>	43,46	50,61	47,27	49,47
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt <i>edible potatoes (excluding early kinds) per dt</i>	71,54	44,43	46,97	57,70
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg <i>cattle for slaughter (excluding calves) per kg</i>	4,90	6,32	6,16	6,49
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg <i>pigs for slaughter per kg</i>	3,92	4,19	4,51	5,06
mleko krowie za 1 l <i>cows' milk per l</i>	0,93	1,08	1,03	1,24
Ceny na targowiskach w zł: <i>Marketplace prices per zł:</i>				
ziarno pszenicy za 1 dt <i>wheat grain per dt</i>	68,21	77,04	75,38	76,24
ziarno żyta za 1 dt <i>rye grain per dt</i>	58,78	71,15	67,41	70,69
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt <i>edible potatoes (excluding early kinds) per dt</i>	101,41	74,51	85,70	79,55
prosię na chów za 1 szt. <i>piglet per head</i>	144,43	172,19	180,14	218,27

a Bez ogrodów przydomowych. b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. c W 2010 r. w wieku powyżej 2 tygodni.
a Excluding kitchen gardens. b In 2010 data of the Agricultural Census. c In 2010 aged more than 2 weeks.

Pogłowie zwierząt gospodarskich

Livestock population

W czerwcu 2017 r. pogłowie bydła w województwie liczyło 169,4 tys. szt., co stanowiło 2,8% pogłowia bydła w kraju. W stosunku do stanu z czerwca 2016 r. liczebność stada zmniejszyła się o 6,5% (w Polsce zwiększyło się o 3,4%). Zmniejszenie liczebności stada bydła wynikało ze spadku pogłowia cieląt o 11,8% oraz bydła dorosłego o 7,1%. Nieznacznie (o 2,3%) zwiększyło się pogłowie bydła młodego w wieku 1–2 lat. W strukturze stada bydła krowy stanowiły 47,4%, w tym krowy mleczne – 44,5% (dla Polski odsetki te wyniosły odpowiednio: 38,7% i 35,1%).

Badania **pogłowia trzody chlewnej i produkcji żywca wieprzowego** prowadzone są 3-krotnie w roku – w marcu według stanu na 1 marca, w czerwcu według stanu na 1 czerwca i w grudniu według stanu na 1 grudnia, a badania **pogłowia bydła, owiec i drobiu oraz produkcji zwierzęcej związanej z tymi gatunkami** – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.

Wykres 33.

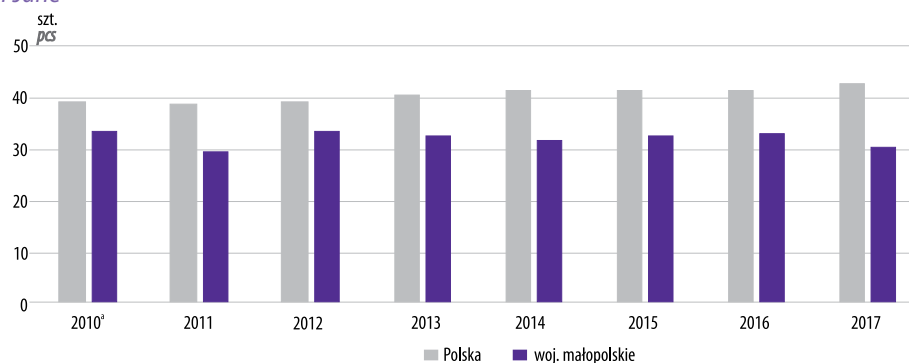
Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych

Stan w czerwcu

Chart 33.

Cattle per 100 ha of agricultural land

As of June

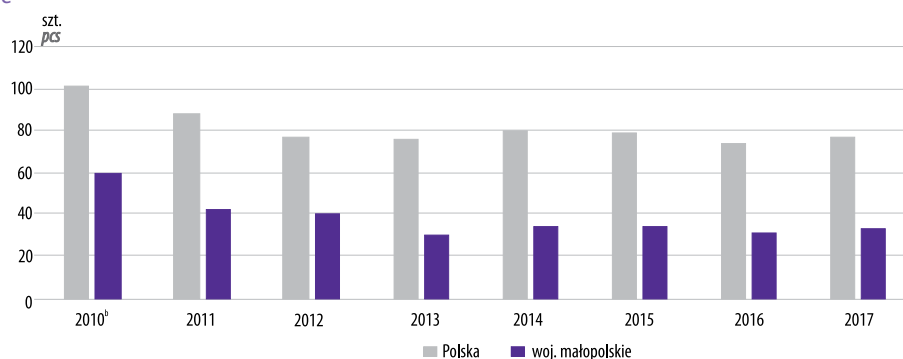
a Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

a Data of the Agricultural Census 2010.

W czerwcu 2017 r. pogłowie trzody chlewnej w województwie małopolskim liczyło 189,0 tys. szt. (w tym 23,9 tys. szt., tj. 12,7% stanowiły lochy). Udział województwa w ogólnokrajowym pogłowie trzody chlewnej wyniósł 1,7%. W odniesieniu do stanu z czerwca 2016 r. wielkość stada trzody chlewnej zwiększyła się o 5,8% (w Polsce o 4,5%). Wzrost pogłowia wystąpił we wszystkich grupach produkcyjno-użytkowych, w tym najwyższy (o 11,8%) w stadzie trzody chlewnej na chów o wadze 50 kg i więcej.

Wykres 34. Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnychStan w czerwcu^a

Chart 34. Pigs per 100 ha of agricultural land

As of June^a

a W latach 2011–2013 stan w końcu lipca. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

a In years 2011–2013 as of the end of July. b Data of the Agricultural Census 2010.

Stado owiec według stanu w czerwcu 2017 r. wyniosło 75,1 tys. szt., co stanowiło 28,8% pogłowia krajowego. W porównaniu z poprzednim rokiem pogłowia owiec zmniejszyło się o 1,6% (w Polsce odnotowano wzrost o 9,2%). Spadek odnotowano w pogłowiu owiec na chów o 4,5%.

W czerwcu 2017 r. pogłowia drobiu ogółem w województwie stanowiło 3,1% ogólnego pogłowia w Polsce i wyniosło 6088,9 tys. szt. W porównaniu z rokiem poprzednim liczebność drobiu w województwie zmniejszyła się o 7,1% (w kraju wzrosła – o 20,9%). Pogłowia drobiu kurzego stanowiło 94,4% pogłowia drobiu ogółem (przed rokiem 96,0%).

Skup produktów rolnych*Procurement of agricultural products*

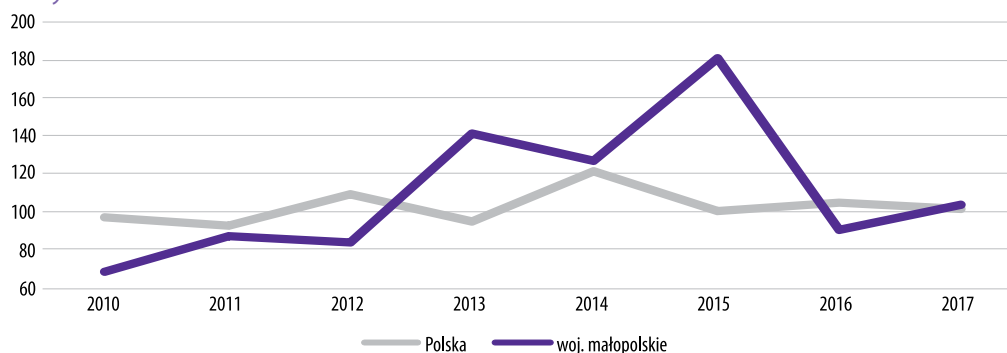
W 2017 r. skupiono 76,3 tys. t ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), co stanowiło 0,7% skupu ogólnokrajowego. W odniesieniu do roku poprzedniego skup ziarna zwiększył się o 4,0%, a w porównaniu z 2010 r. – wzrósł o 51,7% (w kraju – odpowiednio wzrost o 1,7% i 23,4%). Pszenicy skupiono 71,0 tys. t, tj. o 8,4% więcej niż przed rokiem, a żyta – 881 t, czyli o 23,3% mniej niż rok wcześniej.

Wykres 35. Dynamika skupu zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)

rok poprzedni=100

Chart 35. Indices of procurement of basic cereals (including cereal mixed, excluding sowing seed)

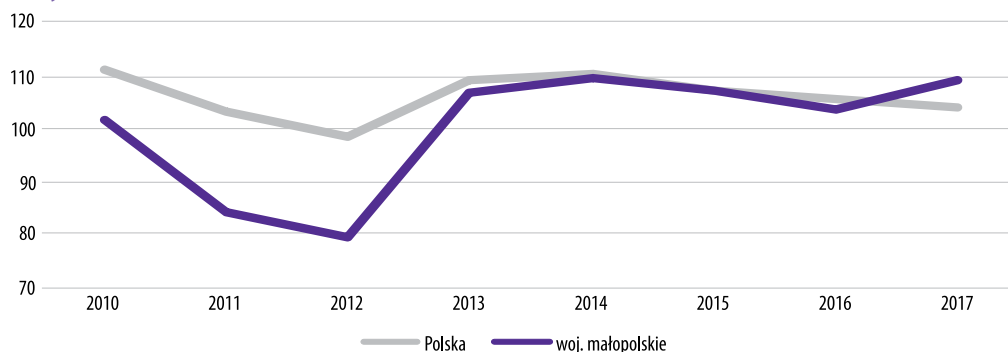
previous year=100

Skup ziemniaków w 2017 r. wyniósł 14,8 tys. t, co stanowiło 0,8% ogólnego skupu w kraju. W porównaniu z rokiem poprzednim skup ziemniaków zmniejszył się o 13,6%, a w stosunku do 2010 r. – wzrósł o 2,8% (w kraju odnotowano spadek o 3,3% w odniesieniu do poprzedniego roku oraz wzrost o 59,1% w stosunku do 2010 r.).

Wykres 36. Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w wadze żywej)
rok poprzedni=100

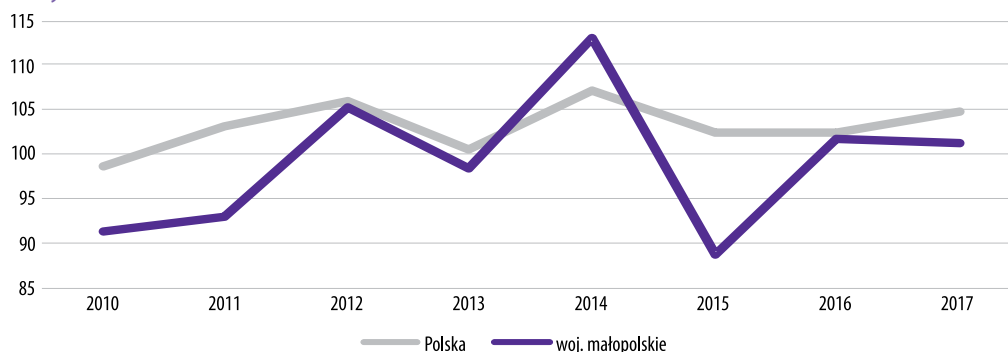
Chart 36. Indices of procurement of animals for slaughter (in live weight)
previous year=100

W ciągu 2017 r. skupiono 133,0 tys. t żywca rzeźnego w wadze żywej, tj. 2,1% skupu krajowego. W skali roku skup żywca wzrósł o 9,0%, a w odniesieniu do 2010 r. – zmniejszył się o 5,7%. W kraju odnotowano wzrost, zarówno do 2016 r. (o 4,1%), jak i do 2010 r. (o 42,9%). Żywca wieprzowego skupiono 45,2 tys. t, czyli mniej o 6,0% niż w roku poprzednim i o 17,6% mniej niż w 2010 r. Skup żywca wołowego wyniósł 40,5 tys. t i był o 71,8% większy niż przed rokiem oraz o 11,2% mniejszy niż w 2010 r. Żywca drobiowego skupiono 44,8 tys. t, czyli o 6,5% mniej niż w roku poprzednim i o 20,4% więcej w porównaniu z 2010 r.

Wykres 37. Dynamika skupu mleka krowiego
rok poprzedni=100

Chart 37. Indices of procurement of cows' milk
previous year=100

W 2017 r. skupiono 137,0 mln litrów mleka krowiego, co stanowiło 1,2% ogółu mleka skupionego w kraju. Skup mleka był o 1,1% wyższy niż przed rokiem i o 0,5% mniejszy niż 2010 r. W kraju w odniesieniu do poprzedniego roku zanotowano wzrost o 4,7%, a w porównaniu z 2010 r. – o 29,1%.

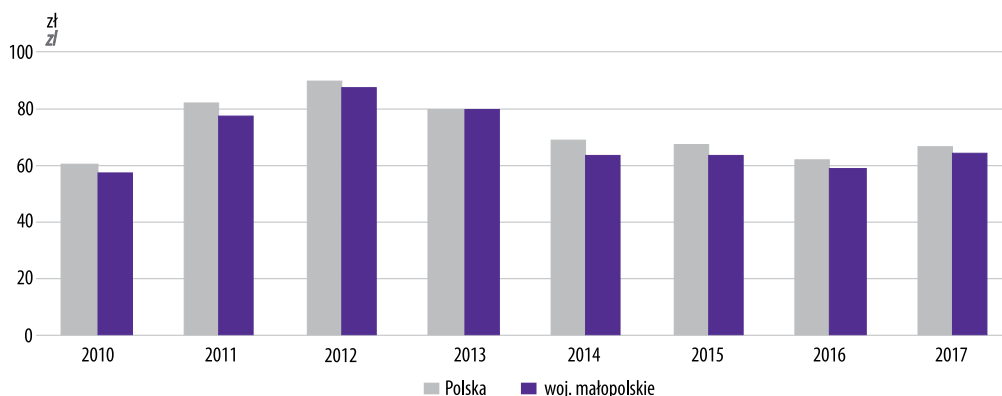
Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach

Procurement and marketplace prices of agricultural products

Średnia cena skupu pszenicy w województwie w 2017 r. wyniosła 63,96 zł za 1 dt (w kraju – 66,44 zł/dt) i była wyższa o 9,7% niż przed rokiem i o 12,5% w porównaniu z 2010 r. Na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono 76,24 zł (w kraju – 78,86 zł/dt), tj. o 1,1% więcej niż w roku poprzednim i o 11,8% więcej niż w 2010 r.

Przeciętne roczne ceny skupu obliczono, jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

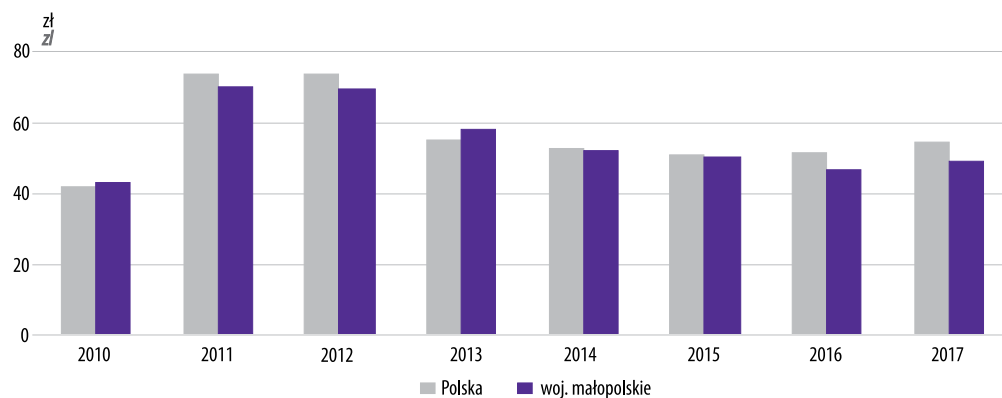
Wykres 38. Ceny skupu pszenicy^a za 1 dt
Chart 38. Procurement prices of wheat^a per dt

a Bez ziarna siewnego.
a Excluding sowing seed.

W analizowanym roku cena żyta w skupie (49,47 zł/dt), była wyższa zarówno w porównaniu z poprzednim rokiem, jak i z 2010 r. (odpowiednio o 4,7% i 13,8%). Podobnie w obrocie targowiskowym, cena żyta (70,69 zł/dt) wzrosła w stosunku do poprzedniego roku o 4,9%, a w odniesieniu do 2010 r. – o 20,3%. Przeciętnie w Polsce za 1 dt żyta w skupie płacono 54,67 zł, natomiast na targowiskach – 63,23 zł.

Wykres 39. Ceny skupu żyta^a za 1 dt
Chart 39. Procurement prices of rye^a per dt

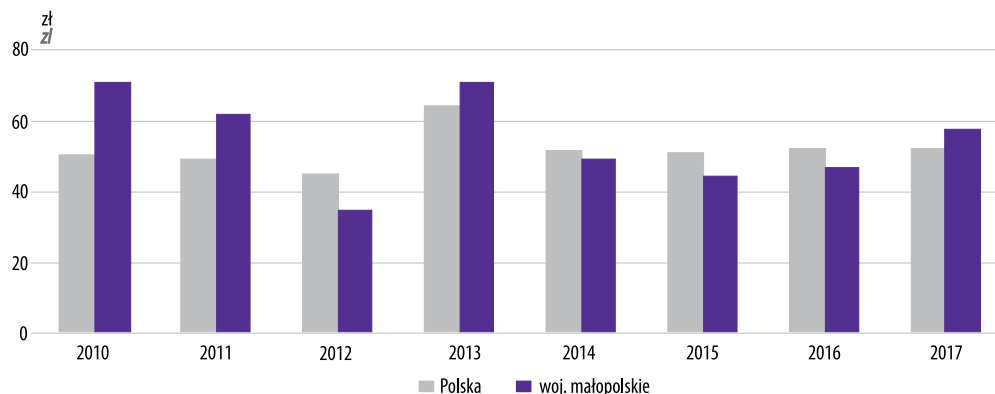

a Bez ziarna siewnego.
a Excluding sowing seed.

Za ziemniaki jadalne w skupie płacono 57,90 zł za dt (w kraju – 52,46 zł/dt), tj. o 2,8% więcej niż przed rokiem i o 21,9% mniej niż w 2010 r. W obrocie targowiskowym cena ziemniaków – 79,55 zł za dt (w Polsce – 87,43 zł/dt) obniżyła się stosunku do 2016 r., jak i 2010 r. (odpowiednio o 7,2% i 21,6%).

Wykres 40.
Ceny skupu ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) za 1 dt

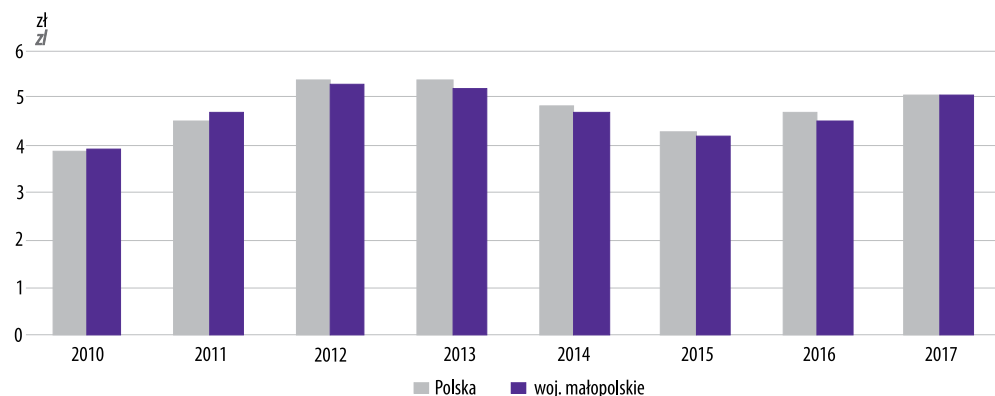
Chart 40.

Procurement prices of edible potatoes (excluding early kinds) per dt

Cena skupu żywca wołowego, jak i wieprzowego była wyższa zarówno w porównaniu z 2016 r., jak i 2010 r. Za 1 kg żywca wołowego płacono 6,49 zł (w kraju – 6,35 zł/kg), tj. więcej o 5,4% niż przed rokiem i o 32,4% niż w 2010 r. Cena 1 kg żywca wieprzowego wyniosła 5,06 zł (w kraju – 5,05 zł/kg), tj. więcej o 12,2% niż w 2016 r. i o 29,1% niż w 2010 r.

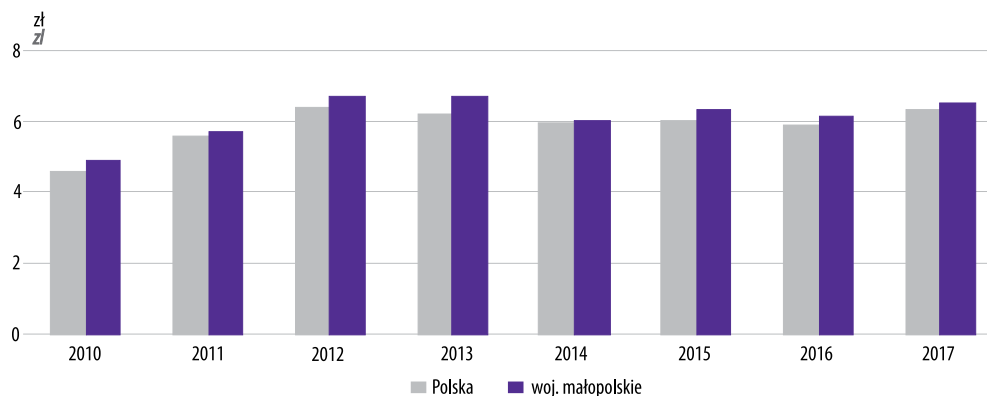
Wykres 41.
Ceny skupu żywca wieprzowego za 1 kg

Chart 41.

Procurement prices of pigs for slaughter per kg

Wykres 42.**Ceny skupu żywca wołowego za 1 kg**

Chart 42.

Procurement prices of cattle for slaughter per kg

W 2017 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, jak i 2010 r. poprawiła się relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta. Ukształtowała się ona na poziomie 7,2 (w 2016 r. i w 2010 r. – po 6,7), w kraju relacja wyniosła 8,1 (wobec 7,9 w 2016 r. i 8,0 w 2010 r.). Relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen jęczmienia zwiększyła się z 6,4 w 2016 r. do 7,0 w 2017 r. (w kraju odpowiednio – z 6,8 do 7,0).

Wykres 43.**Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta**

Chart 43.

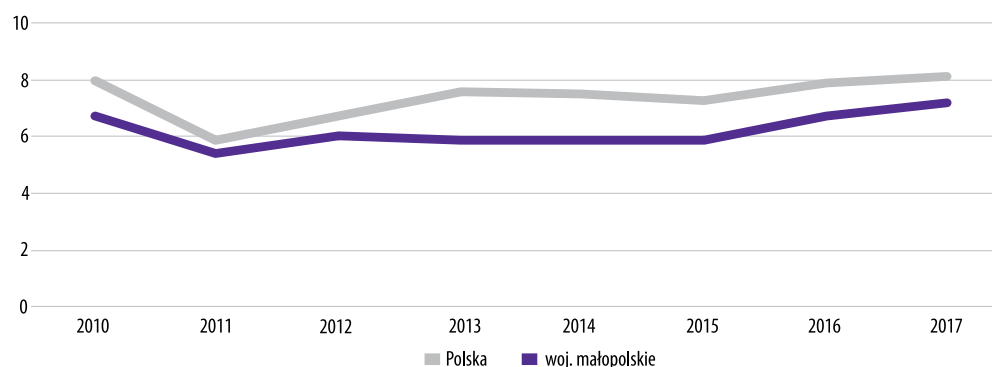
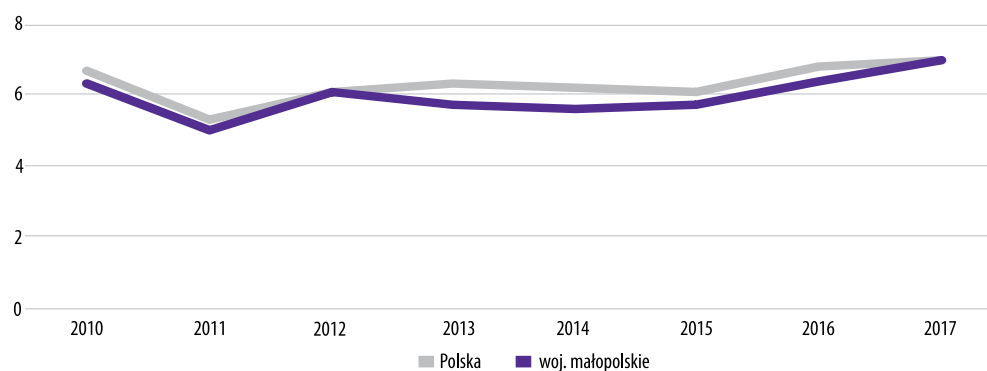
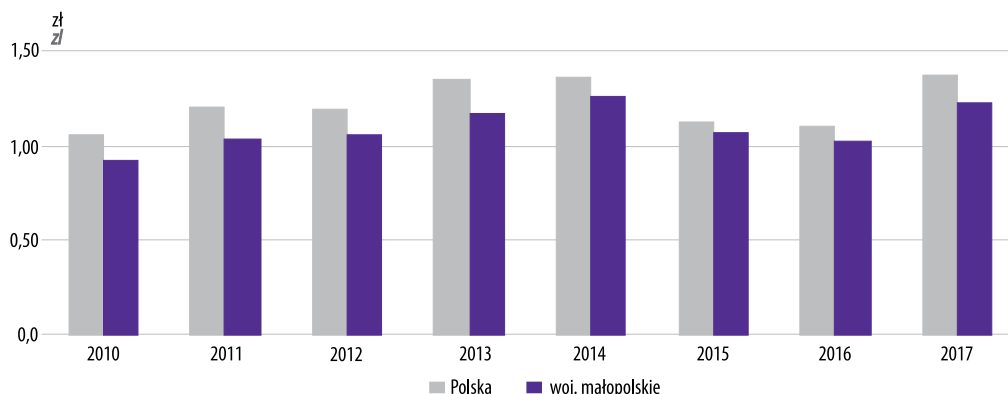
Relation of procurement prices of pig livestock to marketplace prices of rye**Wykres 44.****Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych jęczmienia**

Chart 44.

Relation of procurement prices of pig livestock to marketplace prices of barley

W 2017 r. cena 1 litra mleka w skupie wynosiła 1,24 zł (w kraju – średnio 1,39 zł/l), tj. więcej o 20,4% niż przed rokiem i o 33,3% niż w 2010 r.

Wykres 45. Ceny skupu mleka krowiego za 1 l
Chart 45. Procurement prices of cows' milk per l

Globalna, końcowa i towarowa produkcja rolnicza

Gross, final and market agricultural output

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Globalna produkcja rolnicza w 2016 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, była większa (w cenach stałych z 2015 r.) o 15,1%. Wpływ na to miał zarówno wzrost produkcji roślinnej (o 16,7%), jak i produkcji zwierzęcej (o 12,7%). Udział województwa małopolskiego w ogólnokrajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 3,8%. W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych wartość produkcji globalnej wyniosła 7188 zł (przed rokiem 6658 zł). W strukturze produkcji globalnej przeważała produkcja roślinna. Jej udział w produkcji globalnej województwa wyniósł 59,4%.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

Wartość końcowej produkcji rolniczej w województwie małopolskim w 2016 r. była o 18,3% większa niż w roku poprzednim. Wzrosła zarówno końcowa produkcja roślinna (o 22,8%), jak i zwierzęca (o 13,7%).

W towarowej produkcji rolniczej nastąpił wzrost produkcji ogółem (o 14,4%), przy zwiększeniu wartości produkcji roślinnej (o 19,3%) i produkcji zwierzęcej (o 9,4%). W strukturze towarowej produkcji rolniczej przeważała produkcja roślinna, której udział wynosił 52,7%.

W produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) prezentowane dane nie uwzględniają płatności uzupełniających do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

W 2016 r. udział województwa w ogólnokrajowej produkcji końcowej oraz towarowej ukształtował się na zbliżonym poziomie i wyniósł odpowiednio 3,7% i 3,4%.

Dane prezentujące rolnictwo w województwie małopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego” – opracowanie sygnalne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego” – kwartalnik, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Przemysł Industry

W województwie małopolskim w 2017 r. produkcja sprzedana przemysłu była wyższa (w cenach stałych) niż przed rokiem. W porównaniu z 2016 r. zanotowano także wzrost wydajności pracy, mierzonej wielkością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego oraz przeciętnego zatrudnienia w przemyśle.

Produkcja sprzedana przemysłu w 2017 r. w województwie wyniosła 93590,3 mln zł (w cenach bieżących) i była o 9,7% (w cenach stałych) wyższa w odniesieniu do zanotowanej w roku poprzednim. W skali kraju w tym czasie sprzedaż produkcji zwiększyła się o 6,5%. W województwie małopolskim w kolejnych kwartalnych okresach narastających w 2017 r. odnotowano wzrost produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych) w skali roku odpowiednio: w I kwartale – o 6,7%, w I półroczu – o 7,4%, a w okresie trzech kwartałów – o 8,1%.

Dane o produkcji sprzedanej przemysłu dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Tabela 17.
Table 17.

Przemysł Industry

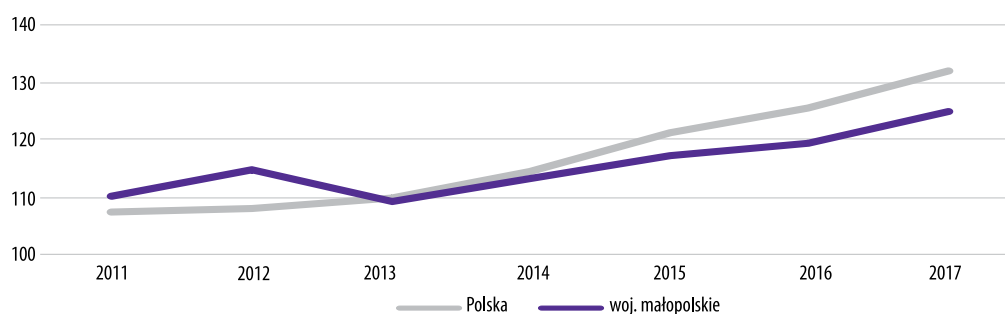
Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
Polska Poland				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł Sold production of industry (current prices) in mln zł	945306,9	1197028,5	1236375,4	1352954,7
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w % Share of sold production of manufacturing in sold production of industry (current prices) in %	83,0	85,9	86,9	87,2
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys. Average paid employment in industry in thous.	244,2	2510,7	2566,7	2649,9
Woj. małopolskie Małopolskie voivodship				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł Sold production of industry (current prices) in mln zł	58266,7	81028,2	84003,8	93590,3
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w % Share of sold production of manufacturing in sold production of industry (current prices) in %	86,5	85,8	86,7	87,2
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys. Average paid employment in industry in thous.	170,7	180,0	184,8	193,2

Tabela 17. Przemysł (dok.)
Table 17. Industry (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
m. Kraków city of Kraków				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł Sold production of industry (current prices) in mln zł	21091,5	29220,0	26312,4	28371,4
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w % Share of sold production of manufacturing in sold production of industry (current prices) in %	77,7	71,4	68,6	68,3
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys. Average paid employment in industry in thous.	53,1	53,9	52,4	52,6

Wykres 46. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe) 2010=100

Chart 46. Indices of sold production of industry (constant prices) 2010=100

Na ogólną wartość produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach bieżących) w 2017 r. w województwie małopolskim złożyła się produkcja w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe (81623,1 mln zł), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (8023,8 mln zł), dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (3109,8 mln zł) oraz górnictwo i wydobywanie (833,6 mln zł).

Wykres 47. Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD 2007 w 2017 r. (ceny bieżące)
Chart 47. Structure of sold production of industry by NACE Rev. 2 sections in 2017 (current prices)

Wzrost produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych) w 2017 r. był wynikiem zwiększenia produkcji sprzedanej we wszystkich sekcjach PKD należących do przemysłu. W przetwórstwie przemysłowym, którego udział w produkcji sprzedanej przemysłu wyniósł 87,2%, produkcja zwiększyła się o 10,8%. W górnictwie i wydobywaniu produkcja sprzedana wzrosła o 9,9%, w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 2,1%, a w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – o 1,1%.

Wśród działów przetwórstwa przemysłowego wyższa niż przed rokiem była produkcja m.in.: wyrobów z metali (o 21,7%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 20,6%), skór i wyrobów skórzaných (o 15,5%). W analizowanym okresie spadek produkcji dotyczył m.in. odzieży (o 6,0%) oraz metali (o 0,4%).

Dane o wartości produkcji sprzedanej przemysłu prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.

Tabela 18. **Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie małopolskim (ceny stałe)**
Table 18. *Indices of sold production of industry in Małopolskie voivodship (constant prices)*

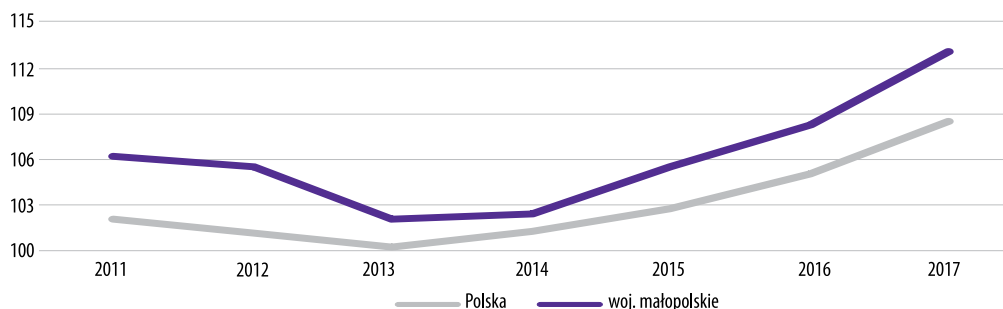
Sekcje i działy <i>Sections and divisions</i>	2016				2017			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 <i>corresponding period of previous year=100</i>							
Ogółem <i>Total</i>	100,9	103,2	103,2	102,3	106,7	107,4	108,1	109,7
Górnictwo i wydobywanie <i>Mining and quarrying</i>	95,4	105,1	120,5	89,3	83,7	83,2	78,4	109,9
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	101,0	103,7	103,6	103,0	107,5	108,5	109,4	110,8
w tym: <i>of which:</i>								
Produkcja artykułów spożywczych <i>Manufacture of food products</i>	105,9	107,8	104,9	103,2	105,1	105,5	106,2	109,1
Produkcja wyrobów tekstylnych <i>Manufacture of textiles</i>	92,2	90,9	90,8	91,3	99,1	106,2	105,8	105,1
Produkcja odzieży <i>Manufacture of wearing apparel</i>	124,2	112,1	111,7	107,0	94,2	91,7	93,8	94,0
Produkcja skór i wyrobów skórzaných ^a <i>Manufacture of leather and related products</i>	97,5	99,5	100,3	102,1	116,0	112,3	112,9	115,5
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^a <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^a</i>	95,9	107,4	106,9	106,1	113,6	109,1	109,4	111,2
Produkcja papieru i wyrobów z papieru <i>Manufacture of paper and paper products</i>	114,8	109,8	103,8	104,5	112,6	115,7	116,4	113,4
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	100,2	104,6	105,1	105,4	102,1	106,2	107,9	107,5
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	108,8	111,8	110,0	108,7	111,1	109,3	108,9	108,3
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	102,7	106,0	106,2	108,1	117,5	114,9	114,0	113,5
Produkcja metali <i>Manufacture of basic metals</i>	99,9	102,1	99,8	98,9	97,2	98,0	99,4	99,6
Produkcja wyrobów z metali ^a <i>Manufacture of metal products^a</i>	110,4	107,1	109,4	107,9	109,8	119,3	120,2	121,7
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych <i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>	108,7	107,3	106,0	105,3	113,0	113,6	117,2	120,6

Tabela 18. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie małopolskim (ceny stałe) (dok.)
 Table 18. Indices of sold production of industry in Małopolskie voivodship (constant prices) (cont.)

Sekcje i działy Sections and divisions	2016				2017			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100							
Produkcja urządzeń elektrycznych Manufacture of electrical equipment	109,5	109,6	105,4	105,7	100,6	102,6	110,5	110,6
Produkcja maszyn i urządzeń ^A Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	85,0	96,9	97,6	96,9	100,1	107,3	109,6	112,1
Produkcja mebli Manufacture of furniture	110,1	118,3	117,2	106,5	102,2	100,2	103,4	108,6
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^B Electricity, gas, steam and air conditioning supply	99,1	98,2	96,9	97,3	100,9	101,8	102,0	102,1
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^A Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	106,2	105,8	107,7	100,4	107,8	101,6	101,4	101,1
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody Water collection, treatment and supply	101,3	100,9	102,1	103,1	99,8	99,9	97,5	97,2
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków Sewerage disposal and treatment	106,7	109,0	97,4	100,2	148,5	130,6	148,2	151,5
Gospodarka odpadami, odzysk surowców ^A Water collection, treatment and disposal activities, materials recovery	109,3	108,5	112,6	98,9	108,2	99,4	98,6	97,9

Wykres 48. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle 2010=100

Chart 48. Indices of average paid employment in industry 2010=100

Wzrostowi produkcji sprzedanej przemysłu w województwie małopolskim towarzyszył wzrost przeciętnego zatrudnienia w skali roku (o 4,6%). W kraju zanotowano również wzrost przeciętnego zatrudnienia w przemyśle w odniesieniu do roku poprzedniego (o 3,2%).

W 2017 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle w województwie ukształtowało się na poziomie 193,2 tys. osób. W stosunku do roku poprzedniego zatrudnienie zwiększyło się w przetwórstwie przemysłowym (o 5,5%) oraz dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami, rekultywacji (o 1,8%), a zmniejszyło w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 6,2%) oraz górnictwo i wydobywanie (o 3,9%).

Wykres 49. Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD 2007 w 2017 r.
 Chart 49. Structure of average paid employment in industry by NACE Rev. 2 sections in 2017

Wydajność pracy w przemyśle w 2017 r. mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego w województwie małopolskim była o 4,9% wyższa (w cenach stałych) niż przed rokiem. W kraju wydajność pracy w przemyśle w omawianym okresie wzrosła o 3,2%.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną przemysłu w województwie małopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego” – kwartalnik, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Budownictwo

Construction

W 2017 r. w województwie małopolskim odnotowano wzrost produkcji sprzedanej budownictwa w odniesieniu do roku poprzedniego. Wyższa niż w roku poprzednim była również wartość sprzedaży produkcji budowlano-montażowej. Zwiększyła się wydajność pracy mierzona wartością produkcji sprzedanej budownictwa na 1 zatrudnionego, przy jednoczesnym wzroście przeciętnego zatrudnienia.

W 2017 r. w województwie małopolskim produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 15200,3 mln zł i zwiększyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 10,0% (w skali kraju odnotowano wzrost o 11,8%).

Dane o produkcji sprzedanej budownictwa dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”. Dane te obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty);
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. przemysłowych, budowlanych, jak i innych niż przemysłowe i budowlane;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Tabela 19.
Table 19.

Budownictwo

Construction

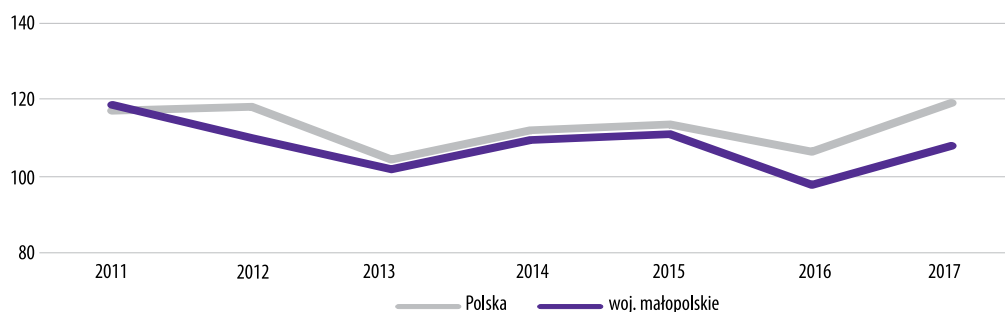
Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017
Polska <i>Poland</i>				
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production of construction (current prices)</i> <i>in mln zł</i>	160403,9	181990,4	171042,0	191257,1
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w % <i>Share of construction and assembly production in sold</i> <i>production of construction (current prices) in %</i>	51,5	47,8	43,6	44,0
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys. <i>Average paid employment in construction in thous.</i>	442,8	386,0	383,4	387,0
woj. małopolskie <i>Małopolskie voivodship</i>				
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production of construction (current prices)</i> <i>in mln zł</i>	14115,5	15639,8	13820,1	15200,3
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w % <i>Share of construction and assembly production in sold</i> <i>production of construction (current prices) in %</i>	50,0	57,3	55,7	54,1
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys. <i>Average paid employment in construction in thous.</i>	41,5	37,3	37,6	38,1

Tabela 19. Budownictwo (dok.)
Table 19. Construction (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
m. Kraków city of Kraków				
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł Sold production of construction (current prices) in mln zł	7717,0	7969,7	7320,3	7633,5
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w % Share of construction and assembly production in sold production of construction (current prices) in %	42,0	49,5	48,8	48,9
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys. Average paid employment in construction in thous.	18,8	15,6	15,4	15,2

Wykres 50. Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące)
2010=100

Chart 50. Indices of sold production of construction (current prices)
2010=100

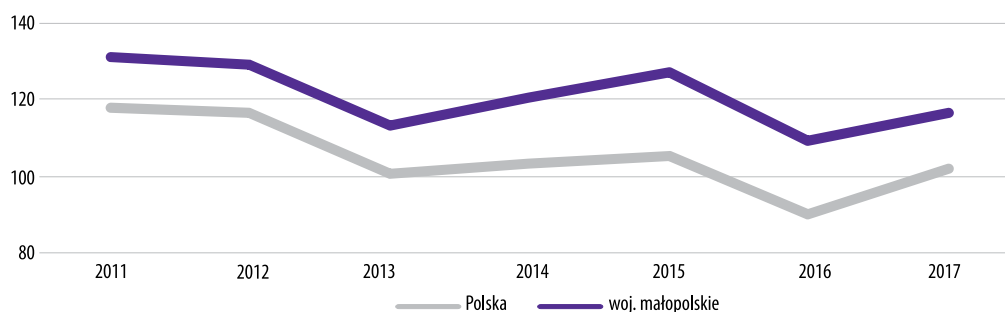

W województwie produkcja budowlano-montażowa w 2017 r. wyniosła 8221,1 mln zł (54,1% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa) i zwiększyła się w stosunku do zanotowanej w roku poprzednim o 6,7%. W kraju odnotowano wzrost produkcji budowlano-montażowej o 12,1%.

W 2017 r. wzrost produkcji budowlano-montażowej w skali roku odnotowano w przedsiębiorstwach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 20,2%) oraz wykonujących roboty budowlane specjalistyczne (o 3,6%). Zmniejszyła się natomiast produkcja w podmiotach zajmujących się budową budynków (o 2,9%).

Wykres 51. Dynamika produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące)
2010=100

Chart 51. Indices of construction and assembly production (current prices)
2010=100

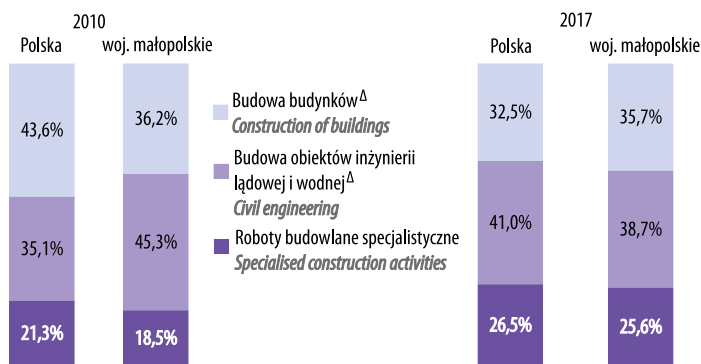

W 2017 r. w porównaniu z rokiem poprzednim, w strukturze sprzedaży produkcji budowlano-montażowej zwiększył się udział przedsiębiorstw specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 4,3 p. proc.). Zmniejszył się natomiast udział przedsiębiorstw zajmujących się głównie budową budynków (o 3,6 p. proc.) oraz wykonujących roboty budowlane specjalistyczne (o 0,8 p. proc.).

Tabela 20. **Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie małopolskim (ceny bieżące)**
Table 20. *Indices of construction and assembly production in Małopolskie voivodship (current prices)*

Działy Divisions	2016				2017			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100							
Ogółem <i>Total</i>	84,7	88,6	83,7	85,9	104,8	98,8	108,4	106,7
Budowa budynków ^Δ <i>Construction of buildings</i>	93,5	97,0	94,3	90,8	96,4	91,3	97,6	97,1
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ <i>Civil engineering</i>	63,7	72,4	67,1	77,9	91,8	99,0	124,2	120,2
Roboty budowlane specjalistyczne <i>Specialised construction activities</i>	92,2	97,2	92,9	91,0	127,9	110,2	107,8	103,6

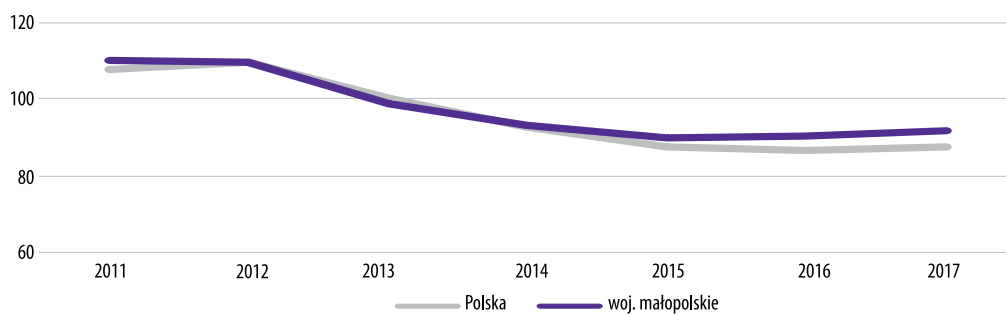
Wykres 52. **Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD (ceny bieżące)**
Chart 52. *Structure of construction and assembly production by NACE divisions (current prices)*

W 2017 r. zwiększeniu produkcji sprzedanej budownictwa towarzyszyło zwiększenie przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji o 1,5%. Natomiast w kraju produkcja sprzedana budownictwa zwiększyła się wraz ze wzrostem przeciętnego zatrudnienia o 0,9%.

Wykres 53. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie 2010=100

Chart 53. Indices of average paid employment in construction 2010=100

Wartość produkcji sprzedanej budownictwa w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w 2017 r. w województwie małopolskim ukształtowała się na poziomie 398,4 tys. zł (w cenach bieżących), co oznacza wzrost o 8,3% w stosunku do roku poprzedniego.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną budownictwa w województwie małopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego” – kwartalnik, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Budownictwo mieszkaniowe

Dwelling construction

W 2017 r. w województwie małopolskim oddano do użytkowania więcej mieszkań niż rok wcześniej. Zwiększyła się także w porównaniu z rokiem poprzednim liczba mieszkań rozpoczętych oraz mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytkowania była mniejsza niż w 2016 r.

Mieszkania wybudowane w województwie w 2017 r. stanowiły 11,2% efektów budownictwa mieszkaniowego w kraju (rok wcześniej 10,6%). Udział mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym ukształtował się na poziomie 10,1%, a mieszkań rozpoczętych – 10,0% (rok wcześniej odpowiednio 9,8% i 9,5%).

Informacje o **mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy przeznaczenia mieszkań.

Tabela 21.

Table 21.

Budownictwo mieszkaniowe

Dwelling construction

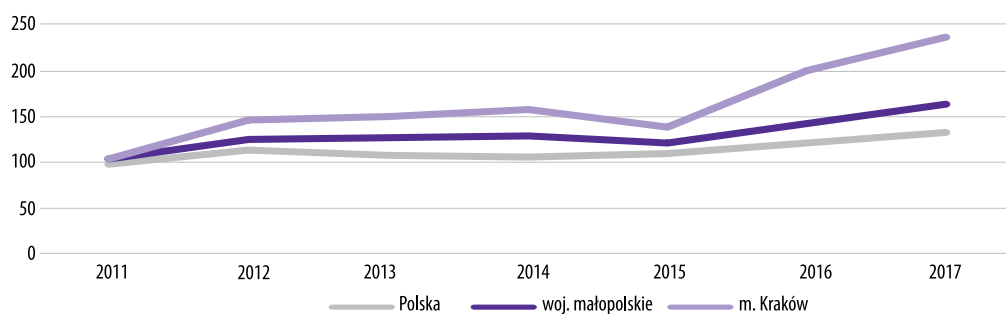
Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
Polska Poland				
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności Dwellings completed per 1000 population	3,5	3,8	4,3	4,6
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² Average useful floor area per dwelling completed in m ²	106,1	99,8	94,5	92,7
Pozwolenia lub dokonane zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności Permits or dwellings registered with a construction project per 1000 population	4,5	4,9	5,5	6,5
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności Dwellings, in which construction has begun per 1000 population	4,1	4,4	4,5	5,4
woj. małopolskie Małopolskie voivodship				
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności Dwellings completed per 1000 population	3,7	4,3	5,1	5,9
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² Average useful floor area per dwelling completed in m ²	114,9	106,4	95,3	93,4
Pozwolenia lub dokonane zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności Permits or dwellings registered with a construction project per 1000 population	6,9	5,1	6,1	7,5
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności Dwellings, in which construction has begun per 1000 population	5,6	5,7	4,9	6,1

Tabela 21. Budownictwo mieszkaniowe (dok.)
 Table 21. Dwelling construction (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
m. Kraków city of Kraków				
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności Dwellings completed per 1000 population	6,2	8,5	12,3	14,4
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² Average useful floor area per dwelling completed in m ²	71,4	59,5	57,5	56,1
Pozwolenia lub dokonane zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności Permits or dwellings registered with a construction project per 1000 population	16,1	10,8	12,7	16,8
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności Dwellings, in which construction has begun per 1000 population	12,1	14,4	10,6	13,8

Wykres 54. Dynamika mieszkań oddanych do użytkowania 2010=100

Chart 54. Dynamics of dwellings completed 2010=100

W 2017 r. w województwie małopolskim liczba mieszkań oddanych do użytkowania wzrosła o 14,9%. W najpopularniejszych formach budownictwa mieszkaniowego, tj. w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem oraz indywidualnym, liczba mieszkań była większa odpowiednio o 26,3% i 3,9%.

Wykres 55. Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności

Chart 55. Dwellings completed per 1000 population

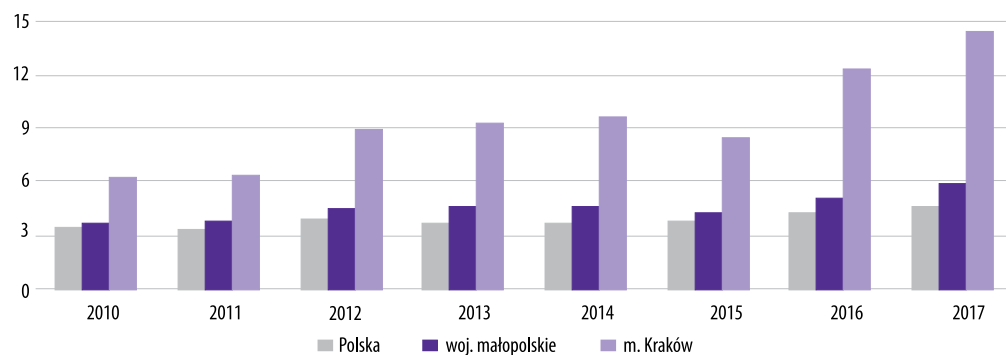
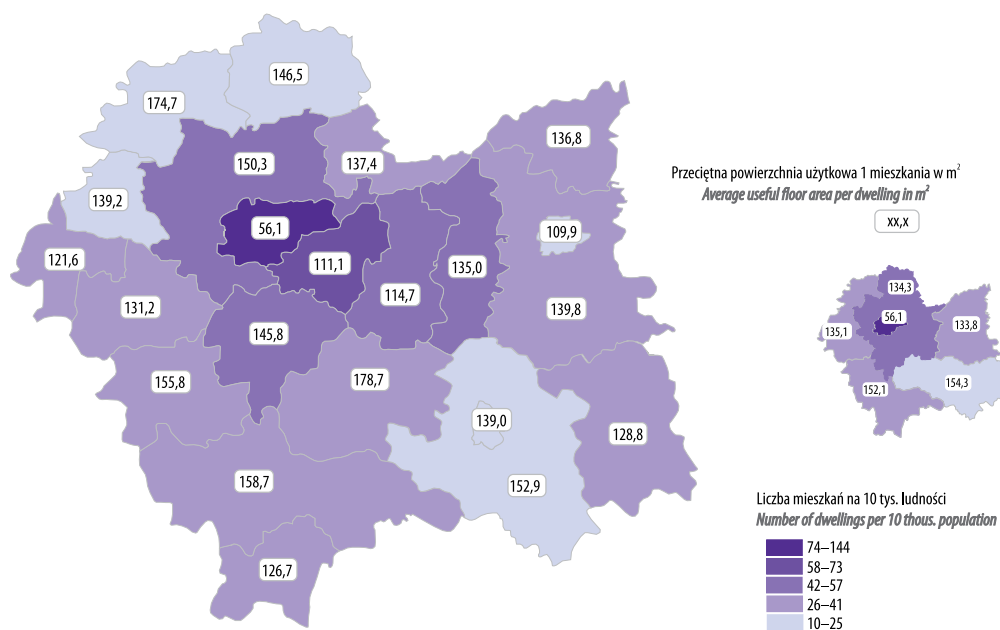

Tabela 22. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie małopolskim
 Table 22. Dwellings completed in Małopolskie voivodship

Formy budownictwa <i>Forms of construction</i>	2016				2017			
	w liczbach bezwzględ- nych <i>in absolute numbers</i>	w odset- kach <i>in percent</i>	2015= =100	przeciętna powierz- -chnia użytkowa 1 mieszkania w m ² <i>average useful floor area per dwelling in m²</i>	w liczbach bezwzględ- nych <i>in absolute numbers</i>	w odset- kach <i>in percent</i>	2016= =100	przeciętna powierz- -chnia użytkowa 1 mieszkania w m ² <i>average useful floor area per dwelling in m²</i>
Ogółem <i>Total</i>	17379	100,0	119,0	95,3	19963	100,0	114,9	93,4
Spółdzielcze <i>Cooperative</i>	129	0,7	x	50,2	195	1,0	151,2	51,3
Komunalne (gminne) <i>Municipal (gmina)</i>	48	0,3	32,4	41,9	34	0,2	70,8	40,7
Zakładowe <i>Company</i>	4	0,0	80,0	112,3	4	0,0	100,0	110,3
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem <i>For sale or rent</i>	9994	57,5	164,3	57,3	11037	55,3	126,3	54,0
Spółeczne czynszowe <i>Public building society</i>	154	0,9	x	44,9	59	0,3	38,3	42,2
Indywidualne <i>Private</i>	7050	40,6	84,3	151,3	8634	43,2	103,9	145,3

Mapa 4. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie małopolskim według podregionów i powiatów w 2017 r.

Map 4. Dwellings completed in Małopolskie voivodship by subregions and powiats in 2017

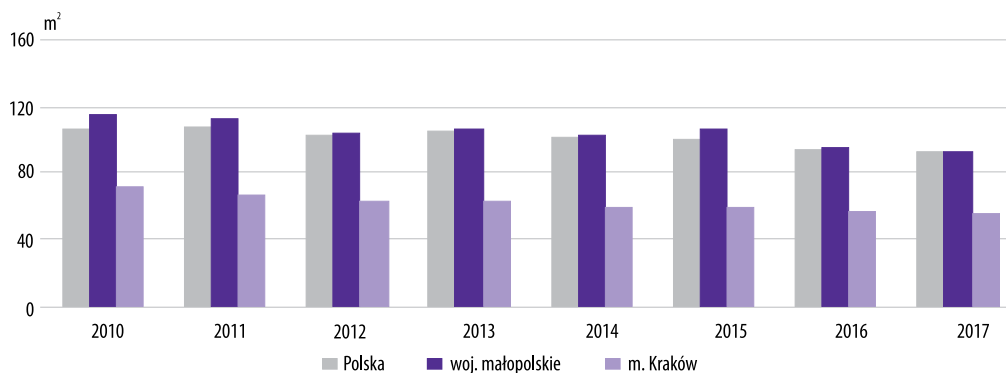
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w województwie małopolskim w 2017 r. wyniosła 93,4 m² (w kraju – 92,7 m²) i była mniejsza o 1,9 m² w stosunku do 2016 r.

W 2017 r. największe mieszkania w województwie wybudowali inwestorzy indywidualni (przeciętnie 145,3 m²), a najmniejsze powstały w ramach budownictwa komunalnego (40,7 m²).

W województwie małopolskim w 2017 r. największe mieszkania budowano w powiatach limanowskim (178,7 m²), olkuskim (174,7 m²), nowotarskim (158,7 m²), suskim (155,8 m²), nowosądeckim (152,9 m²) oraz krakowskim (150,3 m²), a najmniejsze w wielickim (111,1 m²) i bocheńskim (114,7 m²). W przypadku miast na prawach powiatów, największą powierzchnię użytkową miały mieszkania w Nowym Sączu (139,0 m²), a najmniejszą w Krakowie (56,1 m²). W Tarnowie budowano mieszkania o średniej powierzchni użytkowej wynoszącej 109,9 m².

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

Wykres 56. Przepiętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytkowania
Chart 56. Average useful floor area per dwelling completed

W okresie styczeń–grudzień 2017 r. w województwie małopolskim wydano pozwolenia na budowę lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym 25333 mieszkań, tj. o 22,1% więcej niż rok wcześniej (w skali kraju odnotowano wzrost o 18,3%).

Najwięcej pozwoleń dotyczyło mieszkań z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem (56,2% ogólnej liczby) oraz indywidualnych (42,8%).

Tabela 23. Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym w województwie małopolskim

Table 23. Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project in Małopolskie voivodship

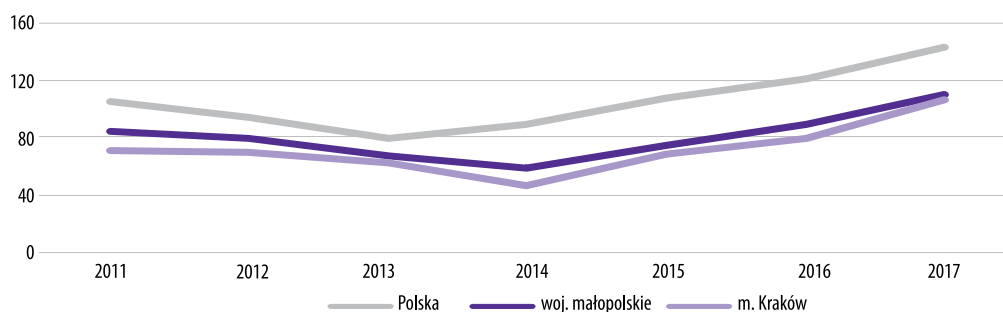
Formy budownictwa <i>Forms of construction</i>	2016			2017		
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	2015= =100	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	2016= =100
Ogółem <i>Total</i>	20742	100,0	119,7	25333	100,0	122,1
Spółdzielcze <i>Cooperative</i>	16	0,1	228,6	28	0,1	175,0
Komunalne (gminne) <i>Municipal (gmina)</i>	16	0,1	266,7	21	0,1	131,3
Zakładowe <i>Company</i>	-	x	x	-	-	-
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem <i>For sale or rent</i>	x	x	x	14230	56,2	x
Spółeczne czynszowe <i>Public building society</i>	-	-	-	199	0,8	x
Indywidualne <i>Private</i>	x	x	x	10855	42,8	x

W 2017 r. w województwie małopolskim wśród ogółu wydanych pozwoleń na budowę mieszkań 50,9% dotyczyło Krakowa (rok wcześniej – 46,5%). Drugi z kolei był powiat krakowski (9,7%; w 2016 r. – 9,5%).

W porównaniu z rokiem poprzednim w szesnastu powiatach nastąpił wzrost liczby mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym. Wahał się on od 6,3% dla powiatu limanowskiego do 178,8% dla miasta Tarnowa. W przypadku sześciu powiatów odnotowano spadek liczby pozwoleń – największy w powiecie bocheńskim (o 30,6%).

Wykres 57. Dynamika liczby mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym 2010=100

Chart 57. Indices of number of dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project 2010=100

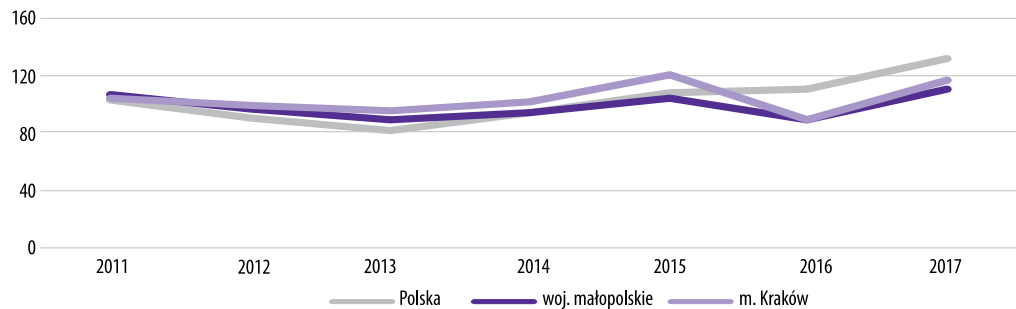
W 2017 r. w województwie małopolskim rozpoczęto budowę 20558 mieszkań, tj. najwięcej od 2010 r. W porównaniu z 2016 r. liczba rozpoczętych budów zwiększyła się o 24,2% (rok wcześniej zanotowano

spadek o 14,6%). W kraju na przestrzeni roku liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto zwiększyła się o 18,4% (w 2016 r. wzrost ten wyniósł 3,3%).

W 2017 r. najczęściej omawianych inwestycji rozpoczęli inwestorzy indywidualni (48,6% ogólnej liczby rozpoczętych budów) oraz budujący na sprzedaż lub wynajem (46,2%).

Wykres 58. Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto 2010=100

Chart 58. Indices of number of dwellings in which construction has begun 2010=100

W przekroju powiatowym wzrost mieszkań, których budowę rozpoczęto miał miejsce w szesnastu powiatach, w tym największy w wielickim (o 52,5%) oraz dąbrowskim (o 50,7%). W pozostałych powiatach zanotowano spadki, a największy w gorlickim (o 19,6%). W stolicy województwa rozpoczęto o 31,4% więcej inwestycji niż w 2016 r.

Dane prezentujące budownictwo mieszkaniowe w województwie małopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego” – opracowanie sygnalne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego” – kwartalnik, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Rynek wewnętrzny

Internal market

W województwie małopolskim w 2017 r. (w porównaniu do roku 2016) odnotowano wzrost wartości sprzedaży detalicznej. Wzrosła również sprzedaż hurtowa.

Wartość **sprzedaży detalicznej** (w cenach bieżących) zrealizowanej przez jednostki handlowe i niehandlowe w 2017 r. zwiększyła się w odniesieniu do poprzedniego roku o 7,2% (w kraju sprzedaż detaliczna ukształtowała się na poziomie o 8,4% wyższym niż w roku poprzednim).

Dane o **sprzedaży detalicznej towarów** obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywaną w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. składy, magazyny), w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.

Tabela 24. Dynamika sprzedaży detalicznej^a (ceny bieżące)
Table 24. Indices of retail sales^a (current prices)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
	rok poprzedni=100 previous year=100			
	Polska Poland			
Ogółem Total	105,5	100,9	104,0	108,4
w tym: of which:				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części Motor vehicles, motorcycles, parts	107,9	108,4	107,1	105,1
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe Solid, liquid and gaseous fuels	113,1	89,7	96,8	112,2
Zywność, napoje i wyroby tytoniowe Food, beverages and tobacco products	101,2	102,3	107,2	107,0
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach Other retail sales in non-specialized shops	113,6	109,3	103,6	105,4
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny Pharmaceuticals, cosmetics, orthopedic equipment	117,2	106,3	110,7	112,7
Tekstylnia, odzież, obuwie Textiles, clothing, footwear	113,1	108,2	111,5	112,8
Meble, RTV, AGD Furniture, electronics, household appliances	123,0	104,3	108,6	109,9
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach Press, books, other sales in specialized shops	83,6	115,9	105,4	109,4
Pozostałe Others	95,9	87,7	91,7	105,0

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wartości sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

a The grouping of enterprises was made on the basis of the Polish Classification of Activities 2007 (NACE Rev. 2), classifying the enterprise to a specific category according to the prevailing type of activity, in accordance with the organizational status in the period under consideration. The recorded changes (increase / decrease) in the value of retail sales in particular groups of business types of enterprises may also result from changes in the prevailing type of business activity and organizational changes (eg. mergers of enterprises). This does not affect the dynamics of retail sales in total.

Tabela 24. Dynamika sprzedaży detalicznej^a (ceny bieżące) (dok.)
Table 24. Indices of retail sales^a (current prices) (cont.)

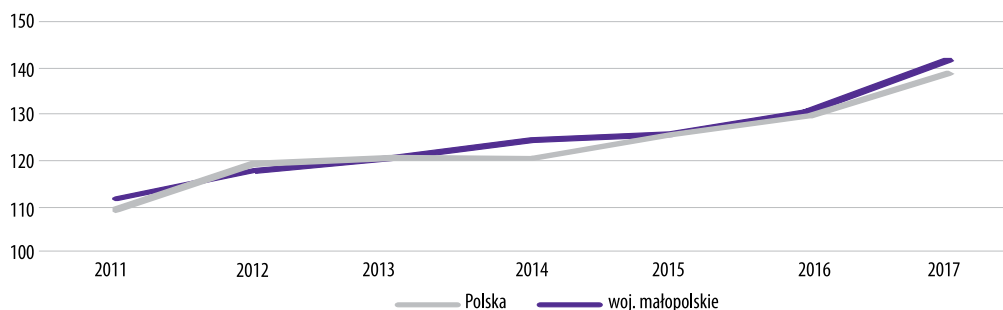
Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017
	rok poprzedni=100 <i>previous year=100</i>			
woj. małopolskie <i>Małopolskie voivodship</i>				
Ogółem <i>Total</i>	108,5	104,3	103,2	107,2
w tym: <i>of which:</i>				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części <i>Motor vehicles, motorcycles, parts</i>	106,0	103,9	119,8	116,4
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe <i>Solid, liquid and gaseous fuels</i>	103,0	92,4	96,3	109,3
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe <i>Food, beverages and tobacco products</i>	112,4	103,7	99,1	102,2
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach <i>Other retail sales in non-specialized shops</i>	107,8	97,6	66,7	45,0
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny <i>Pharmaceuticals, cosmetics, orthopedic equipment</i>	107,2	113,2	113,0	120,7
Tekstylnia, odzież, obuwie <i>Textiles, clothing, footwear</i>	103,9	127,3	113,1	118,0
Meble, RTV, AGD <i>Furniture, electronics, household appliances</i>	117,5	85,8	134,8	104,8
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach <i>Press, books, other sales in specialized shops</i>	105,5	211,1	115,1	106,4
Pozostałe <i>Others</i>	103,9	87,4	90,8	107,9

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wartości sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

a The grouping of enterprises was made on the basis of the Polish Classification of Activities 2007 (NACE Rev. 2), classifying the enterprise to a specific category according to the prevailing type of activity, in accordance with the organizational status in the period under consideration. The recorded changes (increase / decrease) in the value of retail sales in particular groups of business types of enterprises may also result from changes in the prevailing type of business activity and organizational changes (eg. mergers of enterprises). This does not affect the dynamics of retail sales in total.

Wykres 59. Dynamika sprzedaży detalicznej
2010=100

Chart 59. Indices of retail sales
2010=100

We wszystkich miesiącach 2017 r. w województwie małopolskim notowano wzrost wartości sprzedaży detalicznej towarów ogółem (najwyższy w styczniu – o 13,5% w porównaniu z analogicznym miesiącem roku poprzedniego, najniższy w czerwcu – o 4,0%). Największy wzrost sprzedaży w odniesieniu do 2016 r. obserwowano w przedsiębiorstwach handlujących farmaceutykami, kosmetykami, sprzętem ortopedycznym (o 20,7%), tekstyliami, odzieżą i obuwiem (o 18,0%) oraz pojazdami samochodowymi, motocyklami, częściami (o 16,4%). W grupie przedsiębiorstw zajmujących się sprzedażą detaliczną w niewyspecjalizowanych sklepach odnotowano znacząco niższą dynamikę sprzedaży niż miało to miejsce w 2016 r.

Tabela 25. Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie małopolskim (ceny bieżące)
Table 25. Indices of retail sales^a in Małopolskie voivodship (current prices)

Działy Divisions	2016				2017			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100							
Ogółem <i>Total</i>	97,9	102,9	102,6	103,2	110,9	106,9	106,9	107,2
w tym: <i>of which:</i>								
Pojazdy samochodowe, motocykle, części <i>Motor vehicles, motorcycles, parts</i>	116,9	120,9	119,8	119,8	123,9	120,8	118,4	116,4
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe <i>Solid, liquid and gaseous fuels</i>	73,4	90,4	91,7	96,3	156,0	115,9	111,9	109,3
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe <i>Food, beverages and tobacco products</i>	95,1	52,8	98,7	99,1	98,3	101,1	101,9	102,2
Pozostała sprzedaż detalicz- na w niewyspecjalizowa- nych sklepach <i>Other retail sales in non- -specialized shops</i>	95,8	93,9	79,5	66,7	30,0	31,9	39,1	45,0
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny <i>Pharmaceuticals, cosmetics, orthopedic equipment</i>	110,2	114,5	113,1	113,0	125,0	122,4	120,1	120,7
Tekstylia, odzież, obuwie <i>Textiles, clothing, footwear</i>	104,3	111,5	113,7	113,1	118,4	116,3	116,1	118,0
Meble, RTV, AGD <i>Furniture, electronics, household appliances</i>	104,5	124,6	121,2	134,8	118,3	102,5	104,5	104,8
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizo- wanych sklepach <i>Press, books, other sales in specialized shops</i>	119,3	112,1	112,3	115,1	110,2	107,5	106,2	106,4
Pozostałe <i>Others</i>	96,8	95,4	95,4	90,8	105,6	103,4	104,2	107,9

a Patrz notka a do tabl. 24 na str. 77.

a See note a to table 24 on page 77.

W 2017 r. w województwie małopolskim **sprzedaż hurtowa** (w cenach bieżących) w jednostkach handlowych była o 6,6% wyższa niż w roku poprzednim. Sprzedaż hurtowa w jednostkach hurtowych w skali roku zwiększyła się o 6,4%. W kraju sprzedaż hurtowa w jednostkach handlowych w minionym roku była wyższa o 12,9 % niż w 2016 r., a w przedsiębiorstwach hurtowych – o 11,9%.

Dane prezentujące rynek wewnętrzny w województwie małopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego” – opracowanie sygnalne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego” – kwartalnik.

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych

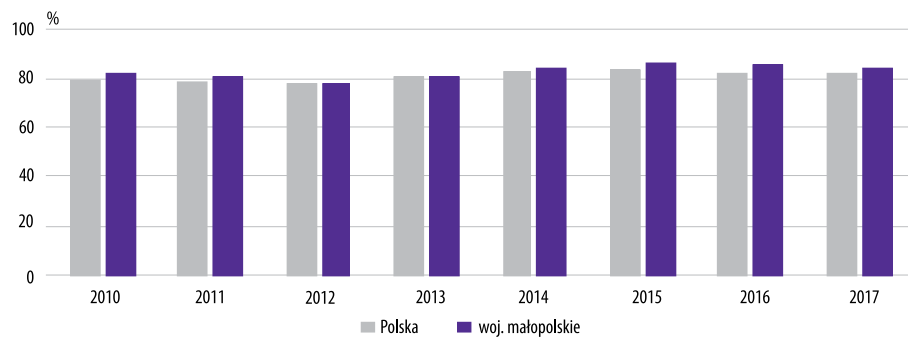
Financial results of non-financial enterprises

Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw w 2017 r. były korzystniejsze od uzyskanych rok wcześniej. Odnotowano wzrost wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na operacjach finansowych oraz wyników finansowych brutto i netto. Poprawiły się podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe.

W 2017 r. wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w województwie małopolskim były lepsze niż w roku poprzednim. Korzystniej niż przed rokiem kształtował się wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wynik na operacjach finansowych, jak również wyniki finansowe brutto i netto. Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe (z wyjątkiem wskaźnika rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów) były lepsze niż w 2016 r.

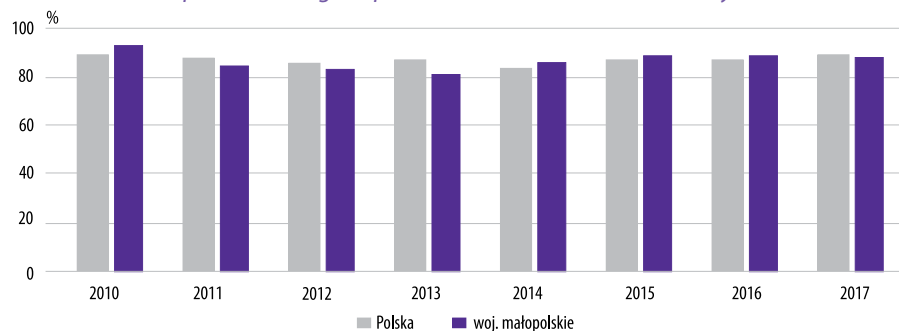
Wykres 60. Udział (w %) liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów

Chart 60. Share (in %) of the number of enterprises showing net profit in the total number of surveyed entities

Wykres 61. Udział (w %) przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności

Chart 61. Share (in %) of revenues of enterprises showing net profit in revenues from total activity

Dane dotyczące wyników finansowych przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do nowelizacji ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2016, poz. 1047).

W omawianym okresie zysk netto wykazało 83,3% badanych przedsiębiorstw wobec 84,6% rok wcześniej. Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej kwocie przychodów z całokształtu działalności zmniejszył się z 87,4% w 2016 r. do 86,3%.

Przychody z całokształtu działalności ukształtowały się na poziomie 202479,5 mln zł i w odniesieniu do poprzedniego roku były wyższe o 8,1%, natomiast koszty ich uzyskania wyniosły 191278,5 mln zł i wzrosły o 7,8%, co znalazło odzwierciedlenie w poprawie wskaźnika poziomu kosztów, który uległ obniżeniu z 94,8% do 94,5%. (w kraju, w 2017 r. wskaźnik poziomu kosztów wyniósł 94,8%, tym samym zmniejszył się o 0,2 p. proc. względem roku poprzedniego).

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz koszty tej działalności były wyższe niż rok wcześniej – po 8,5%. Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów był o 7,1% wyższy w ujęciu rocznym i wyniósł 10103,7 mln zł. Znacznie poprawił się wynik na operacjach finansowych (632,2 mln zł wobec minus 273,8 mln zł), równocześnie pogorszył się wynik na pozostałej działalności operacyjnej (465,1 mln zł wobec 648,3 mln zł). W rezultacie, wynik finansowy brutto ukształtował się na poziomie 11201,0 mln zł i był o 14,2% wyższy od uzyskanego rok wcześniej. Obciążenia wyniku finansowego brutto podatkiem dochodowym zwiększyły się w skali roku o 22,4% do 1870,8 mln zł. Zwiększyła się także relacja podatku dochodowego od osób prawnych i fizycznych do zysku brutto – z 13,3% do 14,9%. Wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 9330,1 mln zł i był o 1050,3 mln zł (tj. o 12,7%) wyższy w porównaniu z 2016 r.

Wyniki finansowe:

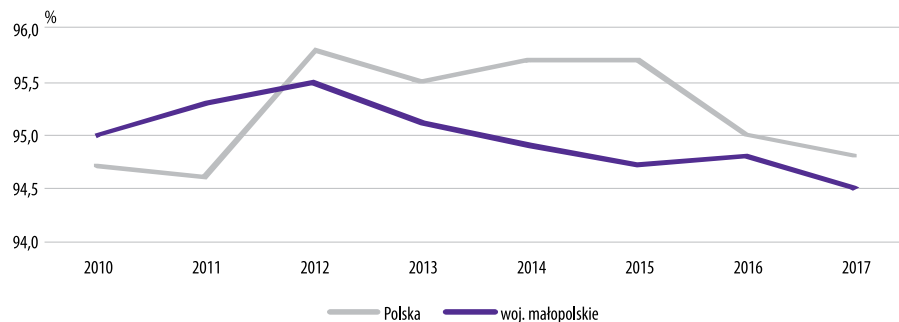
- *wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej – do końca 2015 r. korygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;*
- *obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych, a od 2013 r. również inne płatności wynikające z odrębnych przepisów;*
- *wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia, które obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych, a od 2013 r. również inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.*

Wykres 62.

Chart 62.

Wskaźnik poziomu kosztów

Cost level indicator

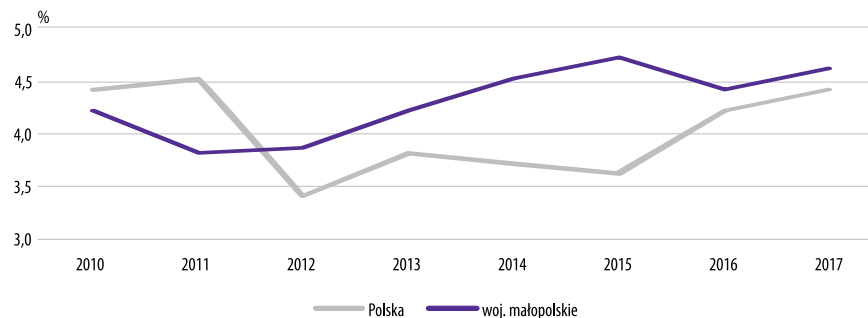

Wykres 63.

Chart 63.

Wskaźnik rentowności obrotu netto

Net turnover profitability rate

W badanych przedsiębiorstwach podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe kształtowały się korzystniej niż w roku poprzednim. Obniżeniu uległ wskaźnik poziomu kosztów z całokształtu działalności (o 0,3 p. proc.). Poprawiły się wskaźniki rentowności obrotu brutto i netto (odpowiednio o 0,3 p. proc. i 0,2 p. proc.). Zwiększyły się również wskaźniki płynności finansowej I i II stopnia (odpowiednio o 3,2 p. proc. i 1,2 p. proc.). Jednocześnie niewielkiemu obniżeniu uległ wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (o 0,1 p. proc.).

Wskaźniki:

- wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik płynności I stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych;
- wskaźnik płynności II stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych.

Tabela 26.
Table 26.

Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych
Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
	w % in %			
Polska Poland				
Wskaźnik poziomu kosztów Cost level indicator	94,7	95,7	95,0	94,8
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów Profitability rate from sale of products, goods and materials	5,2	4,5	5,0	4,9
Wskaźnik rentowności obrotu brutto Gross turnover profitability rate	5,3	4,3	5,0	5,2
Wskaźnik rentowności obrotu netto Net turnover profitability rate	4,4	3,6	4,2	4,4
Wskaźnik płynności I stopnia Liquidity ratio of the first degree	39,7	38,3	38,8	38,4
Wskaźnik płynności II stopnia Liquidity ratio of the second degree	105,5	101,0	102,0	102,2
woj. małopolskie Małopolskie voivodship				
Wskaźnik poziomu kosztów Cost level indicator	95,0	94,7	94,8	94,5
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów Profitability rate from sale of products, goods and materials	4,8	4,9	5,2	5,1
Wskaźnik rentowności obrotu brutto Gross turnover profitability rate	5,0	5,3	5,2	5,5
Wskaźnik rentowności obrotu netto Net turnover profitability rate	4,2	4,7	4,4	4,6
Wskaźnik płynności I stopnia Liquidity ratio of the first degree	33,6	36,1	34,4	37,6
Wskaźnik płynności II stopnia Liquidity ratio of the second degree	100,4	99,0	100,4	101,6

W 2017 r. do sekcji PKD o najwyższych wskaźnikach rentowności należały m.in. górnictwo i wydobywanie (wskaźnik rentowności obrotu netto 12,7%), zakwaterowanie i gastronomia (11,2%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (6,7%) oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (6,2%). W ujęciu rocznym wzrost wskaźnika rentowności obrotu netto odnotowano w 4 sekcjach, w tym największy w górnictwie i wydobywaniu (o 3,2 p. proc.).

Dane prezentujące wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w województwie małopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego” – opracowanie sygnalne dostępne co miesiąc,*
- „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego” – kwartalnik, jak również w Banku Danych Lokalnych.*

Nakłady inwestycyjne

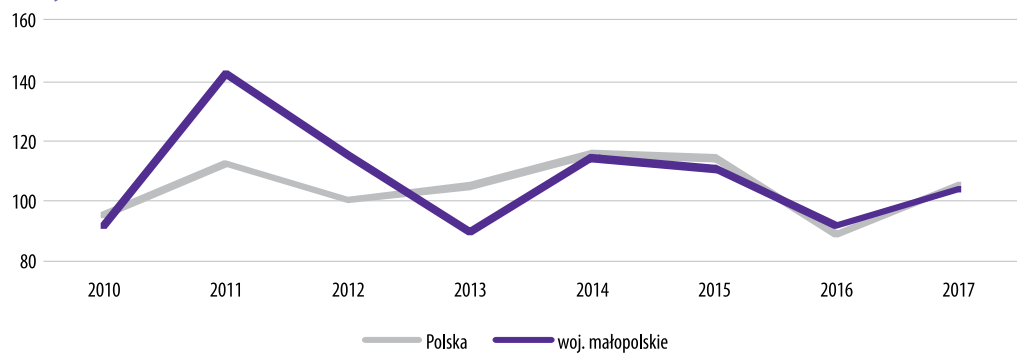
Investment outlays

W 2017 r., w porównaniu z rokiem 2016, odnotowano wzrost wartości nakładów inwestycyjnych badanych przedsiębiorstw, mających siedzibę na terenie województwa małopolskiego. Jednocześnie obniżeniu uległa liczba rozpoczętych inwestycji, jak również ich wartość kosztorysowa.

Nakłady inwestycyjne (w cenach bieżących) na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących, poniesione w 2017 r. przez badane przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa małopolskiego, wyniosły 7924,1 mln zł i były wyższe o 3,1% od zanotowanych rok wcześniej. W kraju wartość nakładów inwestycyjnych zwiększyła się w ujęciu rocznym o 4,4%.

Wykres 64. Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem (ceny bieżące) rok poprzedni=100

Chart 64. Indices of total investment outlays (current prices)
previous year=100

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Tabela 27. Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)

Table 27. Investment outlays (current prices)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
Polska Poland				
Ogółem w mln zł Total in mln zł	89236,8	136474,6	120825,1	126186,5
w tym – w % – nakłady na: of which – in % – outlays on:				
Budynki i budowle Buildings and structures	42,1	39,3	35,3	34,7
Zakupy: Purchases of:	56,8	59,4	63,4	64,4
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi machinery, technical equipment and tools	45,5	46,4	51,0	50,3
środków transportu transport equipment	11,3	13,0	12,4	14,1

Tabela 27. Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące) (dok.)
 Table 27. Investment outlays (current prices) (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017
woj. małopolskie <i>Małopolskie voivodship</i>				
Ogółem w mln zł <i>Total in mln zł</i>	4616,6	8442,2	7683,2	7924,1
w tym – w % – nakłady na: <i>of which – in % – outlays on:</i>				
Budynki i budowle <i>Buildings and structures</i>	44,4	42,9	35,5	39,1
Zakupy: <i>Purchases of:</i>	55,3	56,8	64,2	60,5
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi <i>machinery, technical equipment and tools</i>	46,6	46,7	55,4	50,9
środków transportu <i>transport equipment</i>	8,7	10,1	8,8	9,6

Nakłady na budynki i budowle oraz środki transportu zwiększyły się odpowiednio o 13,9% i 12,4%, natomiast na maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia i wyposażenie były mniejsze o 5,2%. Wartość zakupów inwestycyjnych osiągnęła 4794,8 mln zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się o 2,8%, a udział zakupów w nakładach ogółem obniżył się w skali roku o 3,7 p. proc.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

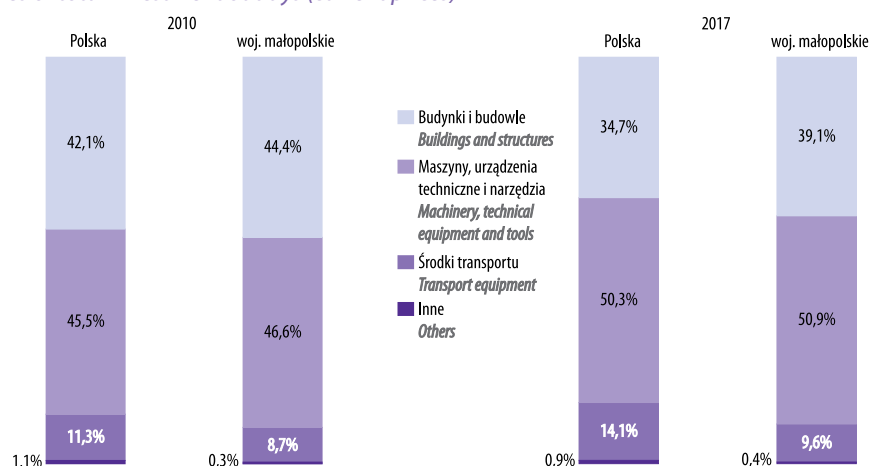
- *budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentację projektowo-kosztorysowe;*
- *maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);*
- *środki transportu;*
- *inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących), z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.*

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Wzrost nakładów miał miejsce w sekcjach informacja i komunikacja (o 25,7%), obsługa rynku nieruchomości (o 19,5%), budownictwo (o 7,4%), przetwórstwo przemysłowe (o 7,2%) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 3,9%). Nakłady niższe niż rok wcześniej odnotowano w zakwaterowaniu i gastronomii (o 46,0%), górnictwie i wydobywaniu (o 34,5%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 11,9%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 2,0%), a także w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 0,7%).

W okresie sprawozdawczym inwestowały głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (na które przypadało 47,7% ogółu poniesionych nakładów), wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (22,9%) oraz handlu; naprawy pojazdów samochodowych (9,3%). W strukturze nakładów według sekcji w ujęciu rocznym, najbardziej zwiększył się udział przedsiębiorstw zajmujących się przetwórstwem przemysłowym (o 1,8 p. proc.), natomiast największy spadek udziału poniesionych nakładów dotyczył przedsiębiorstw zajmujących się wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 0,9 p. proc.).

Wykres 65. Struktura nakładów inwestycyjnych na środki trwałe (ceny bieżące)
 Chart 65. Structures of total investment outlays (current prices)

W 2017 r. w województwie małopolskim inwestorzy rozpoczęli realizację 38,6 tys. nowych inwestycji (o 11,3% mniej niż w roku poprzednim) o łącznej wartości kosztorysowej 3361,1 mln zł (spadek o 8,3% w skali roku). W kraju w omawianym okresie liczba rozpoczętych inwestycji zwiększyła się o 2,2%, a ich wartość kosztorysowa o 10,2%.

Dane prezentujące nakłady inwestycyjne w województwie małopolskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego” – opracowanie sygnalne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa małopolskiego” – kwartalnik, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Uwagi ogólne

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**. W opisie województwa informacje o liczbie podregionów, powiatów, miast na prawach powiatu, miastach ogółem oraz gminach podano według stanu w dniu 31 XII 2017 r.
2. Od 2009 r. dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885 z późniejszymi zmianami), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.
3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania ujmując pod pojęciem **„Przemysł”** sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.
4. Dane w podziale według sekcji PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano **metodą przedsiębiorstw**.
5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.
6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.
7. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową), na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.
8. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.
9. W publikacji dane w zakresie:
 - 1) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
 - 2) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
 - 3) **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.
10. Informacje odnoszące się do **sektora przedsiębiorstw** prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) Nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych.

Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

11. Od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów)
12. Jako **cenę stałą** przyjęto w przypadku:
 - 1) produkcji rolniczej – średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2016 r. – z lat 2015 i 2016;
 - 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
 - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) w latach 2006–2010,
 - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) od 2011 r.
13. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.
14. Do **przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.
15. **Współczynniki** dotyczące **ruchu naturalnego i migracji ludności** w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności (według stanu w dniu 30 VI). Współczynnik zgonów niemowląt jest liczony w odniesieniu do urodzeń żywych w tym samym okresie.
16. Niektóre dane mają charakter tymczasowy i mogą ulec zmianie w następnych wydaniach publikacji.
17. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

18. W publikacji zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach i wykresach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

sekcje

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

działy

Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
Produkcja wyrobów z metali	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej nieklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

19. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodologicznych oraz opracowaniach branżowych Głównego Urzędu Statystycznego.

General notes

1. Data included in the publication – unless otherwise stated – are presented according to **administrative division of the country in a given period**. In a description of the voivodship, information on the number of subregions, powiats, cities with powiat status, towns and gminas is given as of 31 XII 2017.
2. Since 2009 data are presented according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers, dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885, with later amendments) to replace the formerly applied PKD 2004.
3. The item **“Industry”** was introduced, as an additional grouping including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.
4. Data according to NACE Rev. 2 sections and to administrative division are compiled using the **enterprise method**.
5. Data are compiled according to the **respective organizational status of units of the national economy**.
6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e. legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.
7. The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity production and service, on their own-account in order to earn a profit.
8. Data presented in the publication cover entities of the national economy regardless of ownership.
9. In the publication data in regard to:
 - 1) **average paid employment and average monthly gross wages and salaries** cover the economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
 - 2) **solid production of industry and construction** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
 - 3) **financial results of non-financial enterprises as well as investment outlays and newly started investments** refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of entities in which the principal activity is classified as “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities” according to the NACE Rev. 2), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.
10. Information relating to the **enterprise sector** is presented based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No. 696/93 of 15 III 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the above-mentioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current re-sources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations and it may be a sole legal unit or a group of legal units. Enterprise sector includes those entities which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head

offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

11. Since 2010 agricultural surveys do not include holders of agricultural land not conducting any agricultural activities and the holders of agricultural land with an area of less than 1 ha conducting activities on a small scale (determined by the appropriate thresholds).
12. **Constant prices** were adopted as follows:
 - 1) agricultural output – average national current prices for the year preceding the surveyed year (for market sales – prices received by farmers at market places, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year, e.g. for 2016 – the prices from 2015 and 2016, are assumed;
 - 2) sold production of industry:
 - 2005 constant prices (2005 average current prices) in years 2006-2010,
 - 2010 constant prices (2010 average current prices) since 2011.
13. **Relative numbers (indices, percentages)** are calculated, as a rule, on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.
14. When computing **per capita data (1000 population, etc.)** as of the end of the year, the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 VI.
15. **Rates** concerning **vital statistics and migration of the population** according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population actually residing given area (as of 30 VI).
The infant death rate is calculated in relation to live births in the same period.
16. Some data are provisional and may change in subsequent editions of the publication.
17. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total".
18. The names of some classification levels of NACE Rev. 2 used in the publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables and graphs with the sign "Δ". The list of abbreviations used and their full names are given below:

sections

Trade; repair of motor vehicles	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Accommodation and catering	Accommodation and food service activities

divisions

Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker	Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
Manufacture of metal products	Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment

19. Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Statistics Poland.

I. Wybrane dane o województwie małopolskim
I. Selected data on Małopolskie voivodship

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Specification
Ludność ^{ab} (w tys.)	3266,2	3336,7	3346,8	3354,1	3360,6	3368,3	3372,6	3382,3	3391,4	Population ^{ab} (in thous.)
Na 1000 ludności ^b :										Per 1000 population ^b :
małżeństwa zawarte	5,56	6,11	5,52	5,43	4,95	5,16	5,18	5,33	5,41	marriages contracted
urodzenia żywe	10,00	11,10	10,61	10,52	10,22	10,23	10,30	10,76	11,27	live births
zgony	8,92	8,88	8,88	9,12	9,02	8,80	9,31	9,10	9,41	deaths
przyrost naturalny	1,08	2,22	1,73	1,35	1,20	1,43	0,99	1,66	1,86	natural increase
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	0,98	1,32	1,28	1,07	0,84	0,90	0,93 ^c	1,09	1,21	internal and international net migration for permanent residence
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^d (w tys.)	354,0	412,1	438,4	440,6	431,9	431,1	440,7	460,4	485,8	Average paid employment in the enterprise sector ^d (in thous.)
rok poprzedni = 100	.	101,2	106,4	100,5	98,0	99,8	102,2	104,5	104,3	previous year = 100
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys.)	178,1	142,2	145,1	161,2	164,4	139,0	119,6	96,5	79,4	Registered unemployed persons ^a (in thous.)
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w %)	13,8	10,4	10,5	11,4	11,5	9,7	8,3	6,6	5,4	Registered unemployment rate ^a (in %)
Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych ^a (w %)	88,5	83,8	84,2	84,2	87,3	87,7	87,1	87,2	86,1	Unemployed persons without benefit rights in total number of unemployed persons ^a (in %)
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	83	72	71	85	80	63	40	20	16	Unemployed persons per job offer ^a
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^e (w %)	55,9	54,7	55,3	55,3	55,8	55,9	55,5	56,0	56,1	Activity rate by LFS ^e (in %)
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^e (w %)	47,4	49,8	50,2	49,6	49,7	50,8	51,5	53,1	53,8	Employment rate by LFS ^e (in %)
Stopa bezrobocia według BAEL ^e (w %)	15,2	9,1	9,4	10,4	10,8	9,1	7,2	5,2	4,2	Unemployment rate by LFS ^e (in %)

a Stan w końcu roku. b Od 2010 r. dane opracowano na podstawie wyników NSP 2011. c W przypadku migracji zagranicznych – dane dotyczą 2014 r. d Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. e Przeciętne w roku; dane nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat poprzedzających 2010 rok.

a As of the end of the year. b Since 2010 data were compiled on the basis of the results of NSP 2011. c In case of international migration – data for 2014. d Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. e Annual averages; data are not fully comparable with the results of the surveys for years preceding 2010.

I. Wybrane dane o województwie małopolskim (cd.)

I. Selected data on Małopolskie voivodship (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Specification
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	2236,00	3113,61	3313,51	3393,36	3507,24	3661,51	3876,04	4065,97	4375,40	Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^a (in zł)
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów (w tys.) rok poprzedni = 100	.	756,1	744,5	733,7	726,9	719,7	718,8	719,2	719,8	Average monthly number of retirees and pensioners (in thous.) previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS (w zł) rok poprzedni = 100	.	1543,10	1622,90	1715,35	1812,30	1883,10	1938,81	1975,40	2029,36	Average monthly gross retirement pay and pension paid by the Social Insurance Institution (in zł) previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych (w zł) rok poprzedni = 100	.	924,05	955,17	1021,60	1084,34	1107,41	1140,46	1146,98	1163,06	Average monthly gross retirement pay and pension for farmers (in zł) previous year = 100
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100):										Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)
ogółem	102,2	102,6	104,3	103,6	100,8	99,9	99,2	99,6	102,1	total
żywność i napoje bezalkoholowe	101,7	102,9	106,0	103,8	102,5	99,1	98,6	101,2	103,8	food and non-alcoholic beverages
odzież i obuwie	94,9	95,4	99,2	97,8	96,4	95,8	95,8	97,4	96,8	clothing and footwear
mieszkanie	103,8	103,4	105,1	105,2	100,7	100,9	100,6	99,0	101,8	dwelling
Plony zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi) z 1 ha w dt	31,8	30,4	32,7	33,8	31,0	35,8	32,7	35,6*	36,7	Basic cereals (including mixed cereals) yields per 1 ha per dt
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych (stan w czerwcu) w szt.:										Farm animals stock per 100 ha agricultural land (as of June) in heads:
bydło	.	33,0 ^b	28,9	33,2	32,1	31,4	32,3	32,4*	30,0 ^d	cattle
trzoda chlewna ^c	.	59,9 ^b	43,2	40,9	30,8	35,3	35,3	32,0*	33,5 ^d	pigs ^c

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. c W latach 2005–2013 Stan w końcu lipca. d Dane nieostateczne.

*Dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. b Data of Agricultural Census as of 30 June. c In 2005–2013 as of the end of July. d Preliminary data.

*Data revised in comparison to earlier published.

I. Wybrane dane o województwie małopolskim (cd.)

I. Selected data on Małopolskie voivodship (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Specification
Wskaźnik cen skupu (rok poprzedni = 100):										Price indices of procurement (previous year = 100):
ziarna zbóż (bez siewnego)	68,0	122,3	128,0	103,5	99,8	81,2	98,5	93,9*	109,7	cereal grain (excluding sowing seed)
żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt)	120,6	111,6	116,9*	116,8*	100,1	89,7	105,2	97,5*	105,1	cattle for slaughter (excluding calves)
żywca rzeźnego wieprzowego	90,4	85,8	120,2	111,9*	98,3	90,3	89,5	107,6*	113,4	pigs for slaughter
Relacje cen skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do cen targowiskowych:										Procurement price ^a per kg of pigs for slaughter to marketplace prices:
1 kg żyta	9,2	6,7	5,4	6,0	5,9	5,9	5,9	6,7	7,2	per kg of rye
1 kg jęczmienia	8,7	6,4	5,1	6,1	5,7	5,6	5,7	6,4	7,0	per kg of barley
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (rok poprzedni = 100; ceny stałe)	.	120,4	115,0	102,9	98,2	100,1	102,6	102,3	109,6	Sold production of industry ^b (previous year = 100; constant prices)
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^b (w tys.)	168,5	170,7	181,2	180,1	174,2	174,7	180,0	184,8	193,2	Average paid employment in industry ^b (in thous.)
rok poprzedni = 100	.	100,3	106,2	99,4	96,8	100,3	103,0	102,7	104,6	previous year = 100
Produkcja sprzedana budownictwa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	.	126,5	118,5	93,0	92,5	107,6	101,1	88,4	110,0	Sold production of construction ^b (previous year = 100; current prices)
Produkcja budowlano-montażowa ^b (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	.	107,2	130,8	98,5	87,8	106,4	105,6	85,9	106,7	Construction and assembly production ^b (previous year = 100; current prices)
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie ^b (w tys.)	29,8	41,6	45,7	45,6	41,1	38,6	37,3	37,6	38,1	Average paid employment in construction ^b (in thous.)
rok poprzedni = 100	.	107,0	110,0	99,6	90,2	93,9	96,6	100,7	101,5	previous year = 100

a Ceny bieżące bez VAT. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

*Dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych.

a Current prices excluding VAT. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

*Data revised in comparison to earlier published.

I. Wybrane dane o województwie małopolskim (dok.)

I. Selected data on Małopolskie voivodship (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Specification
Mieszkania oddane do użytkowania	10704	12264	12634	15294	15482	15630	14600	17379	19963	Dwellings completed
rok poprzedni = 100	98,9	65,3	103,0	121,1	101,2	101,0	93,4	119,0	114,9	previous year = 100
na 1000 ludności	3,3	3,7	3,8	4,6	4,6	4,6	4,3	5,1	5,9	per 1000 population
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (w m ²)	106,8	114,9	112,1	104,8	106,7	102,1	106,4	95,3	93,4	average useful floor area per dwelling (in m ²)
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	.	108,5	109,3	109,1	101,1	99,8	104,3	103,2	107,2	Retail sale of goods ^a (previous year = 100; current prices)
Podmioty gospodarki narodowej ^{b,c}	289712	331363	331595	343375	351074	356785	363883	371107	380020	Entities of the national economy ^{b,c}
rok poprzedni = 100	100,3	105,5	100,1	103,6	102,2	101,6	102,0	102,0	102,4	previous year = 100
w tym spółki handlowe	16146	22530	24282	26714	29436	32096	36083	40150	43478	of which commercial companies
rok poprzedni = 100	106,0	108,1	107,8	110,0	110,2	109,0	112,4	111,3	108,3	previous year = 100
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	2701	3740	3924	4186	4463	4819	5112	5906	6338	of which with foreign capital participation
rok poprzedni = 100	106,7	104,8	104,9	106,7	106,6	108,0	106,1	115,5	107,3	previous year = 100
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych ^d (w %)	.	95,0	95,3	95,5	95,1	94,9	94,7	94,8	94,5	Cost level indicator in enterprises ^d (in %)
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach niefinansowych ^d (w %):										Turnover profitability rate in enterprises ^d (in %):
brutto	.	5,0	4,7	4,5	4,9	5,1	5,3	5,2	5,5	gross
netto	.	4,2	3,8	3,8	4,2	4,5	4,7	4,4	4,6	net
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^d (w mln zł; ceny bieżące)	3620,8	4616,5	6536,3	7498,5	6709,0	7637,1	8442,2	7683,2	7966,3	Investment outlays in enterprises ^d (in mln zł; current prices)
rok poprzedni = 100 (ceny bieżące)	.	91,4	141,6	114,7	89,5	113,8	110,5	91,0	103,7	previous year = 100 (current prices)

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu roku. c Od 2014 r. bez podmiotów, dla których informacja o adresie siedziby/miejscu zamieszkania nie występuje w rejestrze REGON. d Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the year. c Since 2014 excluding entities for which the information about the business address does not exist in the REGON register. d Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

II. Wybrane dane o województwie małopolskim według miesięcy
II. Selected data on Małopolskie voivodship in months

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2016													
B – 2017													
Ludność ^a (w tys.)	A	3376,3	3382,3
Population ^a (in thous.)	B	3386,2	3391,4
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b (w tys.)	A	455,6	456,9	460,5	461,2	461,7	463,9	465,9	465,4	465,3	465,6	466,8	465,7
Average paid employment in the enterprise sector ^b (in thous.)	B	479,0	481,9	482,6	483,5	483,7	484,2	486,2	486,1	485,7	485,4	485,3	485,8
poprzedni miesiąc = 100	A	102,7	100,3	100,8	100,1	100,1	100,5	100,4	99,9	100,0	100,1	100,2	99,8
previous month = 100	B	102,9	100,6	100,1	100,2	100,0	100,1	100,4	100,0	99,9	99,9	100,0	100,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	103,7	103,6	104,2	104,4	104,8	105,5	105,7	105,6	105,4	105,2	105,2	105,0
corresponding month of previous year = 100	B	105,1	105,5	104,8	104,9	104,8	104,4	104,3	104,4	104,4	104,3	104,0	104,3
Bezrobotni zarejestrowani ^a (w tys.)	A	125,5	126,5	122,0	115,6	109,6	103,4	99,8	97,6	96,1	94,7	95,0	96,5
Registered unemployed persons ^a (in thous.)	B	100,9	100,4	95,0	90,5	86,8	83,4	82,7	82,7	81,9	78,6	78,4	79,4
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (w %)	A	8,6	8,7	8,4	8,0	7,6	7,2	7,0	6,8	6,7	6,6	6,6	6,6
Registered unemployment rate ^a (in %)	B	6,8	6,7	6,4	6,1	5,9	5,6	5,6	5,6	5,5	5,3	5,3	5,4
Oferty pracy zgłoszone w ciągu miesiąca	A	5501	9155	9966	9152	8341	10283	8709	9577	10110	8500	8093	6348
Job offers declared during a month	B	8523	10370	12629	8727	10098	10020	8438	10117	10769	10870	8790	6873
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	A	34	24	20	18	16	13	13	12	11	13	14	20
Registered unemployed persons per job offer ^a	B	16	13	12	13	11	10	11	10	10	10	10	16
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^b (w zł)	A	3848,55	3897,05	4238,07	4113,47	3962,59	4121,44	4058,32	4038,79	4091,76	4062,61	4107,34	4307,70
Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^b (in zł)	B	4103,49	4112,86	4516,68	4357,37	4264,36	4391,93	4382,07	4358,05	4380,87	4401,56	4395,47	4618,14
poprzedni miesiąc = 100	A	93,4	101,3	108,8	97,1	96,3	104,0	98,5	99,5	101,3	99,3	101,1	104,9
previous month = 100	B	95,3	100,2	109,8	96,5	97,9	103,0	99,8	99,5	100,5	100,5	99,9	105,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	105,0	104,6	105,5	106,7	105,1	107,9	104,4	105,9	106,2	104,5	104,8	104,5
corresponding month of previous year = 100	B	106,6	105,5	106,6	105,9	107,6	106,6	108,0	107,9	107,1	108,3	107,0	107,2

a Stan w końcu okresu. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a As of the end of the period. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

II. Wybrane dane o województwie małopolskim według miesięcy (cd.)
II. Selected data on Małopolskie voivodship in months (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2016	B – 2017												
Wskaźnik cen:													
<i>Price indices of:</i>													
towarów i usług konsumpcyjnych													
<i>consumer goods and services</i>													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	99,5 ^a	.	.	99,4 ^b	.	.	99,4 ^c	.	.	100,3 ^d
<i>corresponding period of previous year = 100</i>	B	.	.	102,0	.	.	101,8	.	.	102,0	.	.	102,6
skupu ziarna zbóż:													
<i>procurement of cereal grain^e:</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	101,4	93,8	99,2	100,7	100,8	101,9	94,6	97,2	96,8	98,0	105,9	105,6
<i>previous month = 100</i>	B	102,9	100,3	99,3	104,2	106,2	104,0	94,6	94,4	96,8	108,2	98,0	102,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	103,8	97,5	100,3	84,4	101,3	106,6	97,9	92,1	85,8	86,3	90,9	95,2
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	96,6	103,2	103,3	106,9	112,6	114,9	114,9	111,6	111,7	123,3	114,1	111,2
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):													
<i>procurement of cattle for slaughter (excluding calves):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	103,3	90,8	96,4	107,4	104,2	95,5	97,9	98,9	104,4	92,3	107,5	107,3
<i>previous month = 100</i>	B	103,7	95,3	99,8	100,7	102,0	98,8	98,0	105,7	98,6	102,4	99,9	106,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	107,3	91,5	86,8	94,2	101,7	93,3	97,4	94,5	99,5	90,7	95,2	104,0
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	104,5	109,6	113,5	106,4	104,2	107,7	107,8	115,3	108,9	120,9	112,3	111,2
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:													
<i>procurement of pigs for slaughter:</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	100,4	105,0	103,2	100,2	102,1	112,2	107,8	104,1	98,9	95,5	97,4	104,3
<i>previous month = 100</i>	B	96,7	100,8	101,8	111,6	99,4	101,8	97,3	100,3	98,3	91,6	96,2	97,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	93,7	94,8	96,6	100,1	101,6	112,2	120,5	122,7	117,6	116,1	126,0	134,5
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	129,6	124,4	122,7	136,6	133,0	120,7	108,7	104,8	104,2	99,9	98,7	92,6

a–d Dane dotyczą okresów (miesiący): a I–III, b IV–VI, c VII–IX, d X–XII. e Podstawowych łącznie z mieszankami zbożowymi (bez ziarna siewnego).

a–d Data concern periods (months): a I–III, b IV–VI, c VII–IX, d X–XII. e Basic including cereal mixed (excluding sowing seed).

II. Wybrane dane o województwie małopolskim według miesięcy (cd.)
II. Selected data on Małopolskie voivodship in months (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2016	B – 2017												
Relacja ceny skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do ceny targowiskowej 1 kg żyta	A	5,5	5,9	6,2	6,4	6,1	7,2	7,4	8,0	7,7	7,8	7,4	7,9
<i>Procurement price^a per kg of pigs for slaughter to marketplace price per kg of rye</i>	B	7,3	7,6	7,4	8,3	7,6	7,7	7,5	7,9	7,8	7,0	7,3	6,7
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (ceny stałe): <i>Sold production of industry^b (constant prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100 <i>previous month = 100</i>	A	92,3	110,0	108,4	98,0	98,3	107,5	93,7	97,7	108,9	96,5	101,5	92,7
	B	97,0	104,8	114,2	95,2	101,6	105,8	95,2	98,6	104,9	105,1	96,6	90,7
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	A	100,3	105,9	97,2	103,7	102,2	107,4	98,2	109,6	105,7	101,2	101,4	103,0
	B	108,2	103,1	108,6	105,5	109,1	107,5	109,2	110,2	106,2	115,6	110,0	107,6
Produkcja budowlano-montażowa ^b (ceny bieżące): <i>Construction and assembly production^b (current prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100 <i>previous month = 100</i>	A	31,0	126,5	113,5	118,2	111,0	114,8	74,1	108,3	127,6	102,5	108,7	111,4
	B	36,9	109,9	157,7	83,7	123,6	121,3	103,1	90,0	131,8	96,3	97,9	118,7
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	A	86,2	86,2	84,4	90,9	93,0	83,3	69,0	69,9	84,3	85,6	97,2	85,2
	B	101,3	88,0	122,4	86,7	96,5	102,0	142,0	118,0	121,8	114,5	103,1	109,8
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku) <i>Dwellings completed (since the beginning of the year)</i>	A	1888	3193	4162	6258	7507	8307	10169	11461	12227	13696	15514	17379
	B	2160*	3414	5067*	7350*	8236*	9506*	12383*	13492*	14575*	16018*	18283*	19963*
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>	A	118,1	113,2	110,9	120,9	118,0	117,0	126,0	125,2	121,8	120,7	117,7	119,0
	B	114,4*	106,9	121,7*	117,4*	109,7*	114,4*	121,8	117,8	119,2	117,0*	117,9*	114,9*

a Ceny bieżące bez VAT. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

* Dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych.

a Current prices excluding VAT. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

* Data revised in comparison to earlier published.

II. Wybrane dane o województwie małopolskim według miesięcy (dok.)
II. Selected data on Małopolskie voivodship in months (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
A – 2016													
B – 2017													
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (ceny bieżące):													
<i>Retail sale of goods^a (current prices):</i>													
poprzedni miesiąc = 100	A	68,8	100,9	118,7	95,0	102,4	109,0	92,0	101,5	102,7	98,1	99,1	127,6
<i>previous month = 100</i>	B	75,2	99,2	114,4	95,1	100,1	107,6	94,4	101,6	102,2	97,1	100,7	126,5
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	96,8	96,9	98,4	103,6	103,9	104,9	99,4	102,7	103,5	103,5	105,0	103,9
<i>corresponding month of previous year = 100</i>	B	113,5	111,7	107,6	107,8	105,4	104,0	106,8	106,8	106,3	105,3	107,0	106,0
Podmioty gospodarki narodowej ^b	A	364357	365021	365737	366729	368085	367018	367729	368522	369501	370181	370478	371107
<i>Entities of the national economy^b</i>	B	370862	371125	372281	373328	374447	375730	376472	377571	377822	378631	379293	380020
w tym spółki handlowe	A	36366	36745	37119	37519	37872	38214	38512	38804	39108	39366	39769	40150
<i>of which commercial companies</i>	B	40434	40739	41081	41311	41597	41850	42076	42327	42567	42880	43161	43478
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	5319	5385	5439	5488	5539	5611	5666	5709	5780	5818	5851	5906
<i>of which with foreign capital participation</i>	B	5940	5987	6045	6097	6112	6149	6188	6223	6252	6287	6323	6338
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach niefinansowych ^c :													
<i>Profitability rate of turnover in non-financial enterprises^c:</i>													
brutto (w %)	A	.	.	7,2	.	.	7,0	.	.	5,7	.	.	5,2
<i>gross (in %)</i>	B	.	.	6,0	.	.	6,5	.	.	5,9	.	.	5,5
netto (w %)	A	.	.	6,1	.	.	6,1	.	.	4,9	.	.	4,4
<i>net (in %)</i>	B	.	.	4,8	.	.	5,7	.	.	4,9	.	.	4,6
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach niefinansowych ^c (w mln zł; ceny bieżące)	A	.	.	1357,8	.	.	3098,2	.	.	5075,9	.	.	7683,2
<i>Investment outlays in non-financial enterprises^c (in mln zł; current prices)</i>	B	.	.	1299,3	.	.	3094,0	.	.	5174,0	.	.	7966,3
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	.	.	94,4	.	.	92,2	.	.	96,1	.	.	91,0
<i>corresponding period of previous year = 100 (current prices)</i>	B	.	.	95,7	.	.	99,9	.	.	101,9	.	.	103,7

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu.

c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the period.

c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons; data are presented cumulatively.